

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS FINANSŲ VALDYMAS

2026 m. birželio 16 d.

Nr. VAE-4

Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Pakartotinai naudoti šį dokumentą leidžiama pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją: pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodoma autorystė ir pakeitimai.

Audito grupė: Vilma Maslauskienė (departamento vadovė), Lina Nalivaikienė (grupės vadovė), Rasa Pupeikytė-Usačiova, Giedrė Jurevičienė, Domilė Šakė, Tadas Karanauskas.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimo Audito ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetams, Vyriausybei, Krašto apsaugos ministerijai.

Viršelio nuotrauka – Dainius Labutis | Elta

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	13
AUDITO REZULTATAI	15
1. KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS STRATEGINIS VALDYMAS	15
1.1. Strateginio planavimo sprendimai, turintys įtakos krašto apsaugos sistemos finansų planavimui, turi atspindėti pasikeitusią šalies saugumo aplinką	15
1.2. Trūksta apibrėžtumo, kaip turi būti užtikrinami operatyvūs ir sklandūs krašto apsaugos sistemos finansų valdymo procesai, paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį	19
2. KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS PLANAVIMAS IR STEBĖSENA	22
2.1. Krašto apsaugos sistemos programų struktūra lemia nepakankamą asignavimų panaudojimo kontrolę ir neaiškių atsakomybės už rezultatus pasiskirstymą	22
2.2. Ministerija vykdo krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo ir jiems skirto finansavimo stebėseną, tačiau ji yra fragmentiška	31
3. KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS FINANSŲ PLANAVIMAS IR NAUDOJIMAS	36
3.1. Trūksta tikslesnio krašto apsaugos sistemos finansų planavimo	36
3.2. Svarbu užtikrinti tolygų ir tinkamą krašto apsaugos sistemos finansų panaudojimą	40
3.3. Finansavimo didinimo poveikis krašto apsaugos sistemos personalui – teigiamas	44
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	50
PRIEDAI	57

PAGRINDINIAI FAKTAI

4,04 proc. BVP

2025 m. siekė krašto apsaugos sistemos finansavimas (2023 m. siekė 2,69 proc., 2026 m. planuojamas 5,38 proc.).

3,53 mlrd. Eur

2025 m. skirti asignavimai krašto apsaugos sistemai iš valstybės biudžeto, gynybos fondo, ES pinigų ir NATO Saugumo investicijų programos (2023–2025 m. finansavimas išaugo 73 proc.).

14,7 proc.

2025 m. krašto apsaugai skirta (3,4 mlrd. Eur) valstybės biudžeto asignavimų nuo viso valstybės biudžeto (23,1 mlrd. Eur).

24,7 proc.

krašto apsaugos sistemos asignavimų 2025 m. sudarė personalo išlaidos.

Nėra

nustatytas krašto apsaugos sistemos finansavimo tęstinumas po 2030 m., skiriant ne mažiau nei 5 proc. BVP.

59 proc.

uždavinių kartojasi (dubliuojasi) 2025–2027 m. Krašto apsaugos ministerijos strateginiame veiklos plane, 6–7 programose iš 9.

Nėra

stebimas bendras (suminis) krašto apsaugos sistemos modernizacijos įgyvendinimo rodiklis.

Nėra

vientiso finansų ir gynybos (poreikių ir pajėgumų) planavimo proceso duomenų valdymo.

16 iš 23

pajėgumų plėtros planų nėra atnaujinti nuo 4 iki 14 metų.

11 iš 14

krašto apsaugos sistemos institucijų per 2025 m. I–III ketv. panaudojo mažiau nei 90 proc. suplanuotų asignavimų.

SANTRAUKA

Audito svarba

Krašto apsaugos sistemos finansavimas kasmet auga – 2025 m. asignavimai, palyginti su 2023 m., padidėjo 73 proc. Valstybės biudžeto asignavimai Krašto apsaugos ministerijai (įskaitant ES paramą, pinigus pagal Europos taikos priemonę ir iš Valstybės gynybos fondo) 2025 m. sudarė 3 397,8 mln. Eur, t. y. 14,7 proc. nuo viso valstybės biudžeto (23,1 mlrd. Eur), arba 4,04 proc. BVP.

Sparčiai didėjant gynybos finansavimui, itin svarbu užtikrinti skaidrų išteklių planavimą ir valdymą. Tinkamas biudžeto planavimas, asignavimų paskirstymas ir perskirstymas, taip pat nuosekli biudžeto vykdymo stebėseną yra esminiai veiksniai, siekiant įgyvendinti krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programoje nustatytus prioritetus – iki 2027 m. įrengti priimančiosios šalies paramos infrastruktūrą Vokietijos brigadai priimti, suformuoti nacionalinę diviziją, kuri iki 2030 m. pabaigos pasiektų visišką operacinį pajėgumą, ir įgyvendinti visuotinės gynybos principą.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar sudarytos sąlygos tinkamam krašto apsaugos sistemos finansų valdymui.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar krašto apsaugos sistemos strateginis valdymas ir stebėseną vykdomi tinkamai, kad būtų sudarytos sąlygos efektyviam ir rezultatyviam finansų valdymui;
- ✓ ar finansų planavimas ir naudojimas užtikrina krašto apsaugos sistemos pajėgumų plėtrą.

Audituojamas subjektas – Krašto apsaugos ministerija, kuri formuoja valstybės politiką ir organizuoja, koordinuoja bei kontroliuoja jos įgyvendinimą krašto apsaugos ministrui pavestose valdymo srityse¹.

Audito metu rinkome informaciją iš Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos, Gynybos resursų agentūros, Infrastruktūros valdymo agentūros, Krašto apsaugos ministerijos, Generalinės inspekcijos, Lietuvos kariuomenės Gynybos štabo, kitų kariuomenės struktūrinių padalinių. Susitikome su Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų, oro pajėgų, jūrų pajėgų ir Logistikos valdybos vadovybėmis. Apklausėme visus² 10 Krašto apsaugos ministerijos vykdomų programų koordinatorių.

Audituojamasis laikotarpis – 2023–2025 m. Siekdami įvertinti tendencijas ir pokyčius, kai kuriais atvejais naudojome ankstesnių ir 2026 m. duomenis. Auditas atliktas pagal

¹ Krašto apsaugos ministerijos nuostatai, 2 p.

² Krašto apsaugos ministerija vykdo 9 programas ir turi 10 programų koordinatorių (programai „KAS personalo rengimo programa“ yra priskirti 2 koordinatoriai, atsižvelgiant į specifiką).

tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³. Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai“ (60 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Tinkamam krašto apsaugos sistemos sparčiai didėjančių finansų valdymui trūksta esminių prielaidų. Neužtikrinamas tinkamas strateginis planavimas, neatnaujinti pajėgumų plėtros planai, kurių pagrindu turėtų būti planuojamas resursų poreikis pajėgumams išvystyti, nepakankamai optimizuota programų struktūra, fragmentuota prioritetų įgyvendinimo stebėseną; trūksta vieningo finansų ir gynybos proceso duomenų valdymo sprendimo ir kontrolės procedūrų, kurios leistų užtikrinti tolygų, efektyvų ir rezultatyvų asignavimų panaudojimą.

Krašto apsaugos sistemos strateginis valdymas

1. Strateginio planavimo sprendimai, turintys įtakos krašto apsaugos sistemos finansų planavimui, turi atspindėti pasikeitusią šalies saugumo aplinką

- ✓ 2025 m. NATO šalys susitarė iki 2035 m. išlaikyti bent 5 proc. BVP gynybos finansavimą. 2026 m. Lietuvoje krašto apsaugos sistemos finansavimui numatyta 5,38 proc. BVP⁴, tačiau nė viename ilgalaikio planavimo dokumente tai nėra nustatyta. Nesant nacionaliniu lygmeniu numatyto finansavimo iki 2035 m., neužtikrinamas finansavimo tęstinumas planuojant gynybos poreikius ilgesniu laikotarpiu (1.1 poskyris, 15 psl.).
- ✓ Po reikšmingų saugumo aplinkos pokyčių 2021 m. patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija nebeatspindi aktualių gynybos prioritetų (pvz.: nacionalinės divizijos steigimas, Vokietijos brigados priėmimas) ir yra nesuderinta su ją įgyvendinančiais žemesnio lygmens planavimo dokumentais. Auditorių vertinimu, tai turi neigiamos įtakos finansų valdymui. Strategijos peržiūra buvo inicijuota pavėluotai, darbo grupė sudaryta 2025 m. Jos neatnaujinimas anksčiau buvo grindžiamas vertinimu, kad Strategijos nuostatos iš esmės atitinka nacionalinio saugumo interesus. Seimo nutarimo, kuriuo keičiama Nacionalinio saugumo strategija, projektas 2026 m. vasario mėn. registruotas Seime (1.1 poskyris, 17 psl.).

2. Trūksta apibrėžtumo, kaip turi būti užtikrinami operatyvūs ir sklandūs krašto apsaugos sistemos finansų valdymo procesai, paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį

- ✓ Paskelbus mobilizaciją, karo ar nepaprastosios padėties metu procesai būtų organizuoti pagal biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje bendruosius reikalavimus, t. y. taikoma ta pati biudžeto planavimo ir finansinės apskaitos tvarka kaip taikos metu, tačiau šis procesas yra ilgas ir daugiatapis – trunka apie vienerius metus ir apima 19 etapų, iš kurių 8 etapus vykdo KAM, o likusius 11 – Finansų ministerija, Vyriausybės kanceliarija ir Seimas. Šią situaciją lemia tai, kad ministerijos patvirtintas aprašas nenumato procesų, kaip krašto apsaugos sistemos finansų

³ 3000-asis TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>.

⁴ Lietuvos Respublikos 2026-2028 biudžeto patvirtinimo įstatymas, 10 priedas.

valdymas veiks karo ar nepaprastosios padėties metu, o tik nukreipia į biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje bendruosius reikalavimus. Karo ir nepaprastosios padėties metu reikalingi lankstesni ir greitesni procesai, kurie turi būti apibrėžti, siekiant užtikrinti operatyvų išteklių planavimą, paskirstymą, perskirstymą ir atsiskaitymą ([1.2 poskyris, 19 psl.](#)).

3. Trūksta krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo atsekamumo

- ✓ Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programoje patvirtinti 4 prioritetai⁵, tačiau nėra aiškių sąsajų su ministerijos strateginiu veiklos planu, todėl apsunkinamos galimybės įvertinti ilgalaikių planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatyvumą ir pinigų panaudojimą pagal prioritetus. Ministerija nurodo, kad prie prioritetų įgyvendinimo prisideda vykdomos 9 programos, tačiau jose neišskiriama, kurios konkrečios priemonės, rodikliai ir asignavimai priskiriami kiekvienam prioritetui. Šią situaciją lemia tai, kad ministerijos strateginiame veiklos plane nėra numatyta priemonių, rodiklių ir asignavimų susiejimo su kiekvienu prioritetu pateikimo struktūra, todėl neužtikrinamas prioritetų įgyvendinimo atsekamumas, apsunkinamas rezultatų vertinimas ([1.2 poskyris, 21 psl.](#)).

Krašto apsaugos sistemos planavimas ir stebėseną

4. Krašto apsaugos sistemos programų struktūra turi neigiamos įtakos finansų planavimui ir valdymui, rezultatų pasiekimui ir stebėsenai

- ✓ Krašto apsaugos ministerijos 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane dubliuojasi dalis skirtingose programose pateiktų uždavinių ir rodiklių: iš 22 uždavinių 13 (59 proc.) kartojasi 6–7 programose iš 9. Jų įgyvendinimas matuojamas besidubliuojančiais rodikliais – iš 41 rodiklio 21 (51 proc.) kartojasi 3–7 programose iš 9. Tokią situaciją lemia krašto apsaugos sistemos programų struktūra, suformuota pagal Lietuvos kariuomenės pajėgas / padalinius, o ne funkcinį modelį (kariuomenės veikla, išlaikymas, modernizacija). Dėl uždavinių ir rodiklių išskaidymo skirtingose programose atsakomybė už bendrų uždavinių rezultatą padalijama tarp kelių programų koordinatorių, o bendrų uždavinių įgyvendinimo stebėseną tampa fragmentuota ([2.1 poskyris, 22 psl.](#)).
- ✓ 2023–2025 m. perskirstyta nuo 15,5 iki 13 proc. krašto apsaugos sistemos einamųjų metų biudžetų. Perskirstomų asignavimų suma augo nuo 310,8 mln. Eur 2023 m. iki 440,9 mln. Eur 2025 m. Perskirstymus lėmė tai, kad krašto apsaugos sistemos programas sudaro skirtingos veiklos: Lietuvos kariuomenės veikla, išlaikymas, plėtra (modernizacija), todėl asignavimų planavimas metų pradžioje ne visada tiksliai atspindi konkrečių veiklų finansinius poreikius. Asignavimų perskirstymui tarp programų reikalingas papildomas koordinavimas ir sprendimų priėmimo laikas (Gynybos resursų grupės teikimas ir Gynybos resursų tarybos pritarimas). Programą formuojant ne pagal Lietuvos kariuomenės pajėgas ar padalinius, būtų sudarytos sąlygos sumažinti perskirstymų tarp programų skaičių ir sutaupyti laiko bei žmogiškųjų išteklių ([2.1 poskyris, 24 psl.](#)).

⁵ Suformuoti nacionalinę diviziją; iki 2027 m. turėti įrengtą priimančiosios šalies paramos infrastruktūrą, tinkamą Vokietijos brigadai priimti; įgyvendinti visuotinės gynybos principą; siekiant reikšmingai padidinti gynybai parengtų piliečių skaičių ir paspartinti aktyviojo rezervo formavimą, priimti sprendimą dėl nuoseklaus privalomosios pradinės karo tarnybos karių skaičiaus didinimo pagal krašto gynybos poreikius.

- ✓ Neužtikrintas programų koordinatorių atsakomybės ir įgaliojimų suderinamumas koordinuojant programų įgyvendinimą ir asignavimų panaudojimą. 7 iš 10 krašto apsaugos sistemos programų koordinatoriai yra Lietuvos kariuomenės pajėgų / padalinių vadovai. Jie yra atsakingi už koordinuojamos programos tikslų, uždavinių ir priemonių tinkamą įgyvendinimą bei programoms skirtų išteklių panaudojimą⁶. Tačiau šias programas taip pat įgyvendina centralizuotus pirkimus vykdančios programų koordinatoriams nepavaldžios biudžetinės įstaigos (pvz.: Gynybos resursų agentūra, Infrastruktūros valdymo agentūra), todėl programų koordinatoriai atsakingi ir už jų koordinuojamų programų centralizuotus pirkimus vykdančių įstaigų asignavimų panaudojimą. Tai lemia krašto apsaugos sistemos programų struktūrą, suformuota pagal Lietuvos kariuomenės pajėgas / padalinius, o ne funkcinį modelį (kariuomenės išlaikymas, veikla, modernizacija). Nustatėme, kad ministerijos vidaus teisės aktai nenumato programos koordinatoriaus dalyvavimo priimant procedūrinius centralizuotų pirkimų sprendimus⁷. Tai turi neigiamos įtakos užtikrinant programų įgyvendinimo rezultatyvumą ir efektyvumą. 2026 m. birželio mėn. ministerija atnaujino programų struktūros peržiūrą⁸ ([2.1 poskyris, 25 psl.](#)).

5. Didėjant krašto apsaugos sistemos finansavimui 2025 m., kariuomenės modernizacijos siektinų rodiklių reikšmės nebuvo peržiūrėtos

- ✓ Kariuomenės modernizacijai skiriamas finansavimas sparčiai didėja: 2023–2026 m. kasmet vidutiniškai modernizacijai tenka daugiau nei 50 proc. asignavimų, o 2026 m. finansavimas šiai paskirčiai planuojama, sudarys apie 2,3 mlrd. Eur (daugiau nei 1,2 mlrd. Eur, palyginti su 2023 m.), tačiau Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programoje modernizacijos rodikliai ir jų siektinos reikšmės nebuvo atitinkamai atnaujintos (nepadidintos 8 rodiklių reikšmės). Todėl jie nebeatspindi pasikeitusio finansavimo masto ir aktualių poreikių, nes yra parengti pagal to meto ilgalaikius poreikius, organizacines sistemos ir įrangos lenteles (OSJL) ir planuotą krašto apsaugos sistemos finansavimą – 3 proc. BVP (2025 m. jau skirta 4,04 proc. BVP). 2026-04-22 Seime registruotas Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programos pakeitimo projektas, pagal kurį planuojama iš esmės keisti rodiklius ir jų reikšmes. Pastebime, kad visos krašto apsaugos sistemos modernizacijos finansavimas stebimas, tačiau modernizacijos įgyvendinimo stebėseną ribota, nes apima dalį Lietuvos kariuomenės pajėgų ([2.1 poskyris, 28 psl.](#)).
- ✓ 2023–2025 m. visose 9-iose programose buvo planuoti asignavimai krašto apsaugos sistemos plėtrai (modernizacijai). 2025 m. 3-jose (iš 9) programose modernizacijai (plėtrai) buvo skirta daugiau nei 50 proc. visos programos asignavimų, dar 3-jose programose šios paskirties pinigai sudarė daugiau nei trečdalį visos programos asignavimų⁹. Šie duomenys rodo, kad modernizacijai (plėtrai) skiriami asignavimai sudaro reikšmingą daugelio programų dalį. Visose programose suplanavus finansavimą modernizacijai, sprendimų priėmėjai neturi konsoliduoto vaizdo apie bendrą šiai sričiai skiriamų asignavimų mastą ir jų panaudojimo rezultatus. Taip pat

⁶ Krašto apsaugos ministro 2001-02-07 įsakymu Nr. 140 patvirtintas Programos koordinatoriaus veiklos reglamentas.

⁷ Programų koordinatoriai nedisponuoja informacija apie pradėtų pirkimų procedūrų eigą, nepriima sprendimų, kada pradėti centralizuotų pirkimų procedūras, ir t. t.

⁸ Krašto apsaugos ministerijos 2026-06-08 el. paštu pateikta informacija.

⁹ Sausumos pajėgos – 78,49 proc., Karinės oro pajėgos – 68,37 proc., logistika – 51,03 proc., Karinės jūrų pajėgos – 38,45 proc., Specialiųjų operacijų pajėgos – 42,71 proc., krašto apsaugos sistemos personalo rengimas – 37,72 proc. iš 9.

šiam tikslui neplanuojamas bendras finansavimas, nuoseklūs ir tarpusavyje suderinti darbai ar veiksmai, nėra paskirto asmens, atsakingo už tikslo įgyvendinimą ([2.1 poskyris, 29 psl.](#)).

6. Vykdomai krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo stebėsenai trūksta nuoseklumo ir sistemiškumo

- ✓ Informacija apie krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimą renkama iš kelių šaltinių: subjektų, atsakingų už Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytų veiksmų vykdymą, ministerijos padalinių ir krašto apsaugos sistemos institucijų mėnesio bei metinių ataskaitų. Informacija nėra kaupiama vienoje vietoje ar tarpusavyje susietose sistemose, ji saugoma atskiruose kataloguose kaip skirtingų tipų ataskaitos. Rodiklių vykdymo duomenys suvedami į stebėsenos rodiklių informacines sistemas, finansų planavimo ir vykdymo informacija saugoma finansinių išteklių valdymo sistemoje, apskaitos informacija – finansinės apskaitos informacinėse sistemose. Dėl to neužtikrinamas kaupiamų duomenų ir informacijos integralumas, realiu laiku nežinoma krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo būklė, pvz., nacionalinės divizijos išvystymo pažanga. Vientisa stebėsenos sistema leistų turėti laiku prieinamą informaciją apie krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo pažangą, kuri reikalinga sprendimų priėmėjams ([2.2 poskyris, 31 psl.](#)).

7. Neautomatizuotas gynybos planavimo (poreikių ir pajėgumų) proceso vykdymas ir duomenų valdymas

- ✓ Krašto apsaugos sistemos prioritetinių poreikių sąrašų (2023–2026 m.) duomenys kaupiami ir sisteminami „Excel“ failuose, kuriuose parengtiems dokumentams nenaudojamos el. dokumentų apsaugos ir (ar) užrakinimo funkcijos. Gynybos planavimo duomenys valdomi rankiniu būdu perkeliant juos tarp skirtingų dokumentų. Šią situaciją lemia tai, kad nėra įdiegta informacinė sistema, skirta gynybos planavimo (prioritetinių poreikių ir pajėgumų) duomenims kaupti ir valdyti. Krašto apsaugos ministerijoje susiformavusi praktika naudoti „Excel“ nebuvo peržiūrėta augant proceso apimtimis, todėl gynybos planavimas (prioritetinių poreikių ir pajėgumų) ir jo duomenų valdymas „Excel“ failuose neužtikrina pakankamo duomenų patikimumo, procesų efektyvumo ir dokumentų apsaugos priemonių, didėja duomenų klaidų rizika ([2.2 poskyris, 34 psl.](#)).

Krašto apsaugos sistemos finansų planavimas ir naudojimas

8. Ilgalaikis 10 metų krašto apsaugos sistemos finansų planavimas apskaičiuojamas pagal Krašto apsaugos ministerijos prielaidas

- ✓ Krašto apsaugos sistemos Planavimo vadove (2026–2035 m.) ilgalaikis krašto apsaugos sistemos finansų planavimas apskaičiuojamas pirmiesiems 3 metams pagal Finansų ministerijos prognozes, likusiems 7 metams – pagal ministerijos atliktus skaičiavimus ir prielaidas. Vyriausybė 2025 m. patvirtino Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kuriame nurodytas planuojamas BVP. Šiuose dokumentuose BVP augimo procentas skiriasi: pvz., ministerijos prognozė 2031 m. – 2,6 proc., o Vyriausybės – 4,3 proc., t. y. skiriasi daugiau nei 1,5 karto. Auditorių nuomone, ilgojo laikotarpio planavimas būtų patikimesnis, jei būtų vadovaujamosi Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu ([3.1 poskyris, 36 psl.](#)).

9. Kintanti geopolitinė aplinka ir tarptautiniai įsipareigojimai daro įtaką Lietuvos kariuomenės prioritetiniams poreikiams

- ✓ Lietuvos kariuomenės prioritetiniai poreikiai turi būti formuojami pagal Krašto apsaugos sistemos pajėgumų plėtros planus, užtikrinančius kryptingą ir pagrįstą jų vystymą ir stiprinimą¹⁰, tačiau prioritetiniai poreikiai sudaryti ne pagal patvirtintus pajėgumų plėtros planus, nes 16 iš 23 (70 proc.) jų nėra atnaujinti nuo 4 iki 14 metų. Pvz., Sausumos pajėgų prioritetiniai poreikiai sudaryti ne pagal 2017 m. (Manevro sausumoje) ir 2018 m. (Teritorinės gynybos) patvirtintus Sausumos pajėgų pajėgumų plėtros planus, o pagal Valstybės gynybos tarybos, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės vado sprendimus bei organizacines sistemos ir įrangos lenteles (OSJL). Nustatant poreikius svarbu atsižvelgti į besikeičiančią saugumo aplinką, tačiau taip pat svarbu atnaujinti pajėgumų plėtros planus, kurie užtikrina kryptingą ir pagrįstą pajėgumų vystymą ir stiprinimą (3.1 poskyris, 38 psl.).

10. Krašto apsaugos institucijos siekia tolygiai planuoti asignavimus, tačiau per 2025 m. I–III ketvirčius 11 iš 14 institucijų panaudojo nuo 39 iki 86 proc. suplanuotų asignavimų

- ✓ Audituojamuoju laikotarpiu pastebime gerėjančias tendencijas, nes pagal pradines sąmatas, 2023 m. pradžioje 3 (iš 14), o 2024 m. ir 2025 m. po 1 (iš 14) įstaigą suplanavo mažiau nei 65 proc. visų asignavimų pirmiesiems trims metų ketvirčiams. Augant gynybos biudžetui, būtina ir toliau užtikrinti tolygų išteklių planavimą pirmisiais ketvirčiais, siekiant išvengti asignavimų koncentravimo ir nebūtinų mokėjimų metų pabaigoje (3.2 poskyris, 41 psl.).
- ✓ 2023–2025 m. I–III ketv. asignavimų panaudojimo lygis mažėjo 13,4 proc. punktų (nuo 79,8 proc. iki 66,4 proc.). 11 iš 14 krašto apsaugos sistemos institucijų per 2025 m. I–III ketv. panaudojo mažiau nei 90 proc. suplanuotų asignavimų: faktinės atskirų įstaigų išlaidos svyravo nuo 39,1 proc. iki 86,0 proc. Mažesnj panaudojimą, įstaigų teigimu, daugiausia lėmė užsitęsios pirkimų procedūros. Ministerija yra nusimačiusi kontrolės procedūras: Gynybos resursų grupė ir Gynybos resursų taryba posėdžių metu stebi asignavimų naudojimą metų eigoje, o prireikus juos perskirsto. Vis dėlto šių procedūrų nepakanka, siekiant metų pabaigoje¹¹ išvengti galimai skubotų ir neracionalių asignavimų panaudojimo sprendimų (3.2 poskyris, 42 psl.).

11. Tobulintinas reglamentavimas dėl didesnių nei 30 proc. avansinių mokėjimų kontrolės

- ✓ Teisės aktuose leidžiami didesni nei 30 proc. avansiniai mokėjimai gynybos srityje bei numatyta Gynybos resursų grupės kontrolė. Nustatėme, kad 8 (iš 10) atvejais minėtos grupės pritarimas nebuvo gautas taikant išimtis. Teisės aktuose numatytos nepakankamos kontrolės procedūros dėl didesnių nei 30 proc. avansinių mokėjimų mažos vertės (iki 70 tūkst. Eur be PVM) ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento vykdomuose pirkimuose. Dėl to silpnėja vidaus kontrolė, siekiant užtikrinti, kad visais atvejais didesni avansai būtų mokami išimtinai pagrįstais atvejais (3.2 poskyris, 43 psl.).

¹⁰ KAM 2019-09-20 įsakymas Nr. V-800 „Dėl gynybos planavimo proceso ir jo aprašymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ Pvz., Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas 2024-12-10 pervedė 100 proc. dydžio avansus – 510,4 tūkst. Eur (355,4 + 155,0) už kompiuterinę įrangą; Valstybės kontrolė finansinio audito metu (2026-05-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-2) nustatė, kad Lietuvos šalių sąjunga 2025 m. gruodžio mėn. atliko 88 avansinius mokėjimus, iš jų 49 – paskutinę metų dieną, o patikrinus 32 mokėjimus, visuose juose nustatyta trūkumų.

12. Finansavimo didinimo poveikis krašto apsaugos sistemos personalui – teigiamas

- ✓ NATO rekomendacijos numato, kad personalui išlaikyti turėtų būti skiriama ne daugiau kaip 50 proc. gynybos biudžeto. Nors skaitine išraiška 2023–2025 m. faktinės išlaidos personalui išlaikyti didėjo 30,9 proc., tačiau jų dalis bendrame gynybos biudžete sumažėjo nuo 32,1 proc. iki 24,7 proc. Lietuva atitinka NATO rekomendaciją, tačiau 2025 m. pagal personalui tenkančią biudžeto dalį buvo tarp mažesnę procentinę dalį skiriančių NATO valstybių (24 iš 32). Krašto apsaugos ministerija kasmet vertina personalo išlaikymo finansavimo poreikį ir nors metų pradžioje jis ne visada visiškai patenkinamas, metų eigoje asignavimai perskirstomi taip, kad galutinis poreikis būtų užtikrintas visose krašto apsaugos sistemos institucijose ([3.3 poskyris, 44 psl.](#)).
- ✓ Krašto apsaugos sistemos personalo komplektavimas gerėja, profesinės karo tarnybos karių sukomplektavimas augo 3,4 proc. punktų (2023 m. – 91,1 proc., 2025 m. – 94,5 proc.). Tačiau 2023–2025 m. nustatytas sukomplektavimo lygis nesiekė 100 proc. visose personalo kategorijose. Personalo ribiniai skaičiai yra nustatyti įstatymu ir planu (iki 2030 m.)¹², tačiau jaunesniųjų karininkų poreikis nenustatytas, todėl trūksta didesnio detalumo ir nuoseklumo planuojant personalą ir finansus ([3.3 poskyris, 45 psl.](#)).
- ✓ Krašto apsaugos ministerijos asignavimų paskirstymas grindžiamas subalansavimo principais ir numatytu apie 5 proc. metiniu personalo išlaidų augimu. Faktinis personalo išlaidų augimas 2023–2025 m. gerokai viršijo planuotą (pvz., Lietuvos kariuomenėje 2025 m., palyginti su 2024 m., augimas – 17,5 proc.). Krašto apsaugos sistemos institucijose vidutinis darbo užmokestis 2023–2025 m. vidutiniškai augo 16 proc., o viešajame sektoriuje – 23 proc., tačiau krašto apsaugos sistemoje vidutinis darbo užmokestis buvo didesnis nei bendras viešojo sektoriaus vidurkis. Nustatėme, kad išliko reikšmingų atlygio skirtumų tarp krašto apsaugos sistemos institucijų (2025 m. skirtumas viršijo 2 tūkst. Eur), 5 (iš 14) institucijų atlygis buvo mažesnis nei bendras vidurkis sistemoje. Krašto apsaugos sistemoje vadovų dalis sudaro apie 16 proc. viso personalo ir yra dvigubai didesnė nei viešajame (8 proc.) bei privačiame (11 proc.) sektoriuose, tačiau tai pagrįsta sistemos veiklos ir struktūros specifika. Taip pat nustatėme, kad vadovaujamosiose pareigose moterų dalis yra nedidelė (12 proc.), nors, palyginti su 2023 m., ji padidėjo 1 proc. punktu, o štai 2025 m. viešajame sektoriuje moterų sudarė 61 proc., privačiame – 33 proc. vadovių. Moterų įtraukties į sprendimų priėmimą ir vadovujamas pareigas didinimas krašto apsaugos sistemoje atitinka NATO moterų, taikos ir saugumo 2024 m. politikos strateginę kryptį¹³ ([3.3 poskyris, 46 psl.](#)).

¹² Lietuvos Respublikos principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymas ([redakcija, galiojanti nuo 2026-01-01](#)); Vyriausybės 2024-09-18 nutarimu Nr. 791 patvirtintas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos [2024–2030 m. personalo plėtros planas](#).

¹³ NATO politikos „Women, Peace and Security“ strateginė kryptis 2024 m. Prieiga per internetą: [NATO Policy on Women, Peace and Security \(2024\) | NATO Official text](#) (žiūrėta 2026-04-30).

Rekomendacijos

Krašto apsaugos ministerijai

1. Tam, kad būtų įgyvendinti visi nacionaliniai pajėgumų vystymo planai ir įsipareigojimai NATO, valstybinio / strateginio planavimo lygmens dokumente numatyti krašto apsaugos sistemos finansavimą ne mažiau kaip 5 proc. BVP iki 2035 m. (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Tam, kad būtų užtikrinamas krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo atsekamumas ir vertinimas, ministerijos strateginiame veiklos plane kiekvienam krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros prioritetui numatyti priemonės, rodiklių reikšmės, asignavimus (3-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Siekiant, kad būtų sudarytos prielaidos užtikrinti operatyvų ir sklandų krašto apsaugos sistemos finansų valdymą, nustatyti procesus, kaip krašto apsaugos sistemos finansų valdymas veiks karo ar nepaprastosios padėties metu (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
4. Tam, kad būtų sudarytos sąlygos tinkamai paskirstyti atsakomybes ir stebėti pasiektus bendrus krašto apsaugos sistemos rezultatus, pakeisti krašto apsaugos sistemos programų struktūrą: optimizuoti programų skaičių, jas formuojant pagal funkcinį modelį (veikla, išlaikymas, modernizacija) (4-asis ir 5-asis pagrindiniai audito rezultatai).
5. Siekiant sudaryti sąlygas efektyviau vykdyti finansų ir gynybos planavimo procesus, pereiti nuo „Excel“ sprendimų prie vieningo duomenų valdymo sprendimo (7-asis pagrindinis audito rezultatas).
6. Siekiant, kad krašto apsaugos sistemos ilgalaikės finansavimo prielaidos būtų grįstos valstybės lygmens finansinių prognozių dokumentu, apskaičiuoti krašto apsaugos sistemos ilgalaikį 10 m. finansų planavimą, vadovaujantis Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu (8-asis pagrindinis audito rezultatas).
7. Tam, kad besikeičiančioje saugumo situacijoje būtų žinomas aktualus resursų poreikis pajėgumams išvystyti, atnaujinti pajėgumų plėtros planus pagal krašto apsaugos sistemos vystymo kryptis (9-asis pagrindinis audito rezultatas).
8. Siekiant tolygesnio asignavimų panaudojimo biudžetinių metų eigoje, sukurti papildomas vidaus kontrolės procedūras (10-asis pagrindinis audito rezultatas).
9. Tam, kad būtų sudarytos sąlygos patikimesniam finansų valdymui, vidaus teisės aktuose reglamentuoti papildomas kontrolės procedūras dėl mažos vertės pirkimų ir visų, didesnių nei 30 proc., Antrojo operatyvinių tarnybų departamento avansinių mokėjimų (11-asis pagrindinis audito rezultatas).
10. Siekiant pagrįsto profesinės karo tarnybos karių personalo, apimančio visas kategorijas, planavimo, nustatyti planinį jaunesniųjų karininkų skaičių (12-asis pagrindinis audito rezultatas).

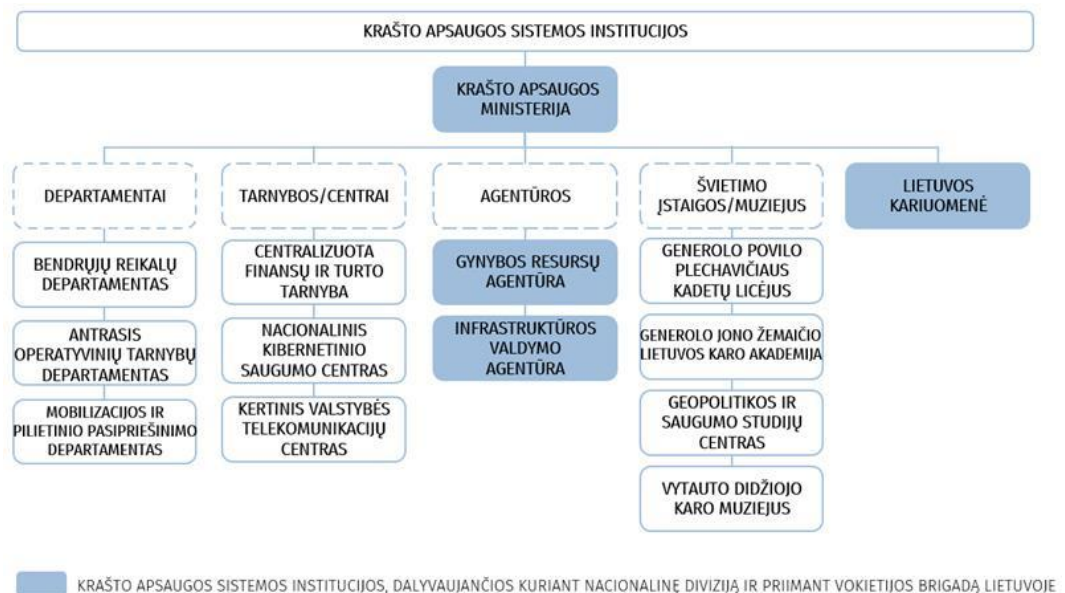
Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (53 psl.). Aktualią informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusius pokyčius skelbiama atviruose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/AtviriDuomenys>.

ĮŽANGA

Formuojant krašto apsaugos sistemą, dalyvauja Prezidentas, kaip vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas, ir Seimas, kuris nustato teisinį reguliavimą ir tvirtina finansavimą¹⁴. Valstybės gynybos taryba svarsto strateginius valstybės gynybos klausimus¹⁵. Vyriausybė organizuoja gynybos politikos planavimą ir įgyvendinimą¹⁶. Krašto apsaugos ministerija formuoja bei įgyvendina krašto apsaugos politiką¹⁷.

Ministerija, būdama atsakinga už strateginį krašto apsaugos sistemos planavimą, organizuoja ir koordinuoja valstybės gynybos ir karinių bei kitų krašto apsaugos funkcijų vykdymą taikos bei karo sąlygomis¹⁸. KAM yra atsakinga už KAS srities finansų valdymą ir turi užtikrinti, kad jos valdymo srityje programoms vykdyti skirti pinigai būtų naudojami pagal jų paskirtį teisėtai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai¹⁹. KAS sudaro Krašto apsaugos ministerija ir jos valdymo srityje veikiančios 14 institucijų²⁰ (1 pav.).

1 pav. Krašto apsaugos sistemos institucijos 2025-12-31 duomenimis

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktus

KAS finansavimas kasmet auga. VGT 2023 m. ir 2025 m. priėmė sprendimus, kuriais finansavimą KAS sistemai nuo 2,5 proc. padidino iki > 5 proc. BVP. Palyginus 2023 m. su 2026 m., finansavimas išaugo nuo 2,69 iki 5,38 proc. BVP²¹, arba nuo ~2 iki ~4,8 mlrd. Eur (2 pav.).

¹⁴ Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas, 4 str. 2 d.

¹⁵ Valstybės gynybos tarybos įstatymas, 2 str. 1 d.

¹⁶ Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas, 14 skyrius.

¹⁷ Krašto apsaugos ministerijos nuostatai, 7 p.

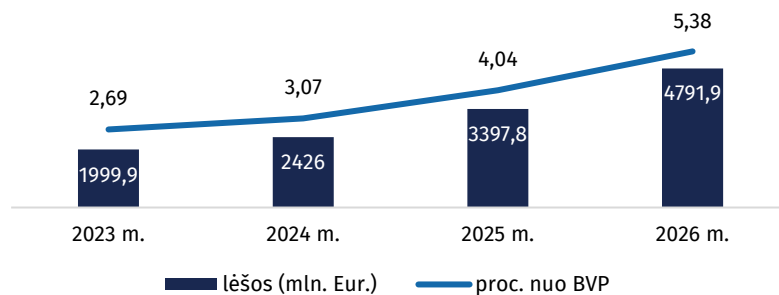
¹⁸ Krašto apsaugos ministerijos nuostatai, 9.7 p.

¹⁹ Biudžeto sandaros įstatymas, 4 str. 1 d. 6 p.

²⁰ 2025-12-31 duomenimis.

²¹ Lietuvos Respublikos 2026-2028 biudžeto patvirtinimo įstatymas, 10 priedas

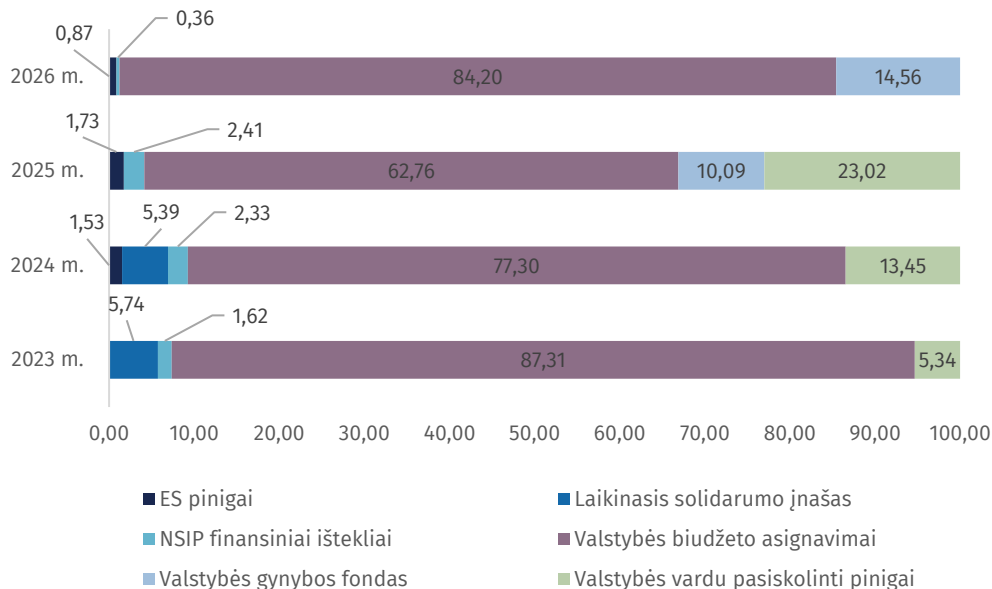
2 pav. Krašto apsaugos sistemos finansavimas

Šaltinis – Krašto apsaugos ministerija

2023–2025 m. didžiausią KAS finansavimo dalį sudarė valstybės biudžeto asignavimai, iš kurių 2025 m. 10,09 proc. – Valstybės gynybos fondas. Valstybės kontrolė, atlikusi fondo finansinį auditą, teigia²², kad išteklių fondas, veikiantis kaip atskiras viešojo sektoriaus subjektas, ir jo finansavimo modelis neprideda prie optimalaus valstybės finansinių išteklių valdymo. Antrą pagal dydį finansavimo dalį sudarė valstybės vardu pasiskolinti pinigai – 23,02 proc.; trečią – NATO saugumo investicijų programos (NSIP) ir ES finansavimas, t. y. skirta 3,53 mlrd. Eur. 2026 m. suplanuota, kad 98,76 proc. KAS finansavimo sudarys valstybės biudžeto asignavimai (iš jų 14,56 proc. Valstybės gynybos fondo). Likusią dalį – ES ir NATO pinigai: 6,4 mln. Eur – Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ištekliai; 35,5 mln. Eur – 2023–2027 metų Europos taikos priemonės pinigai ir 17,4 mln. Eur NSIP pinigai²³ (3 pav.).

3 pav. 2023–2026 m. KAS finansavimo skirtingų šaltinių dalis (proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis

²² 2026-05-13 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-1.

²³ KAM 2026-02-04 pateikti duomenys.

AUDITO REZULTATAI

1. KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS STRATEGINIS VALDYMAS

1.1. Strateginio planavimo sprendimai, turintys įtakos krašto apsaugos sistemos finansų planavimui, turi atspindėti pasikeitusią šalies saugumo aplinką

1. Esminė sąlyga KAS prioritetams ir jų įgyvendinimui užtikrinti – politinių įsipareigojimų dėl gynybos finansavimo tvarumas. Siekiant užtikrinti sparčią ir darnią pajėgumų plėtrą, jų išlaikymą bei efektyvų personalo pritraukimą ir motyvavimą, būtinas pakankamas KAS finansavimas²⁴.

Nacionaliniu lygmeniu nėra nustatytas KAS finansavimo tęstinumas iki 2035 m.

2. 2025 m. NATO šalys susitarė dėl 5 proc. BVP gynybos finansavimo ambicijos – iki 2035 m. išlaikyti KAS finansavimą bent 5 proc. BVP²⁵. Lietuvoje 2026 m. KAS finansavimui numatyta 5,38 proc. BVP²⁶. Ne tik NATO įsipareigojimai, bet ir sudėtingi ir ilgai trunkantys KAS projektai nuo pirkimo inicijavimo iki įgyvendinimo reikalauja ilgalaikio finansų planavimo²⁷. Vykdamas sparčią KAS plėtrą ne tik iki 2030 m., bet ir vėliau, KAS išlaidos nemažės dėl didėjančių eksploatacijos išlaidų, pajėgumų vystymo ir kt. Todėl ir po 2030 m. bus svarbu palaikyti ne mažesnę kaip 5 proc. KAS finansavimą (apie 5,0 mlrd. Eur), kad būtų įgyvendinti visi nacionalinių pajėgumų vystymo planai, įsipareigojimai NATO ir palaikyti jau išplėtoti pajėgumai²⁸. KAM duomenimis, Lietuvai skirtiems papildomiems NATO pajėgumų tikslams iki 2040 m. papildomai bus reikalinga apie 9 mlrd. Eur, o nuo 2031 m. iki 2036 m. KAS plėtoti ir palaikyti planuojamas poreikis siekia apie 34,2 mlrd. Eur²⁹. Vertinome, ar yra patvirtintas ilgalaikis planavimo dokumentas, numatantis, kad KAS finansavimas iki 2035 m. bus ne mažesnis kaip 5 proc. BVP.
3. Lietuvoje nėra viename ilgalaikiame strateginio lygmens planavimo dokumente nėra nustatyta, kad KAS finansavimas iki 2035 m. bus ne mažesnis kaip 5 proc. BVP. Politinio lygmens strateginio planavimo dokumentuose KAS finansavimas numatytas tik iki 2030 m., be to, jis skiriasi (4 pav.).

²⁴ Lietuvos Respublikos Seimo 2024-03-21 nutarimu Nr. XIV-2505 patvirtintos krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa, 30 p.

²⁵ Prieiga per internetą: <https://www.nato.int/en/what-we-do/introduction-to-nato/funding-nato>: „At the 2025 NATO Summit in The Hague, Allies made a commitment to investing 5% of Gross Domestic Product (GDP) annually on core defence requirements and defence- and security-related spending by 2035.“ (žiūrėta 2026-04-16)

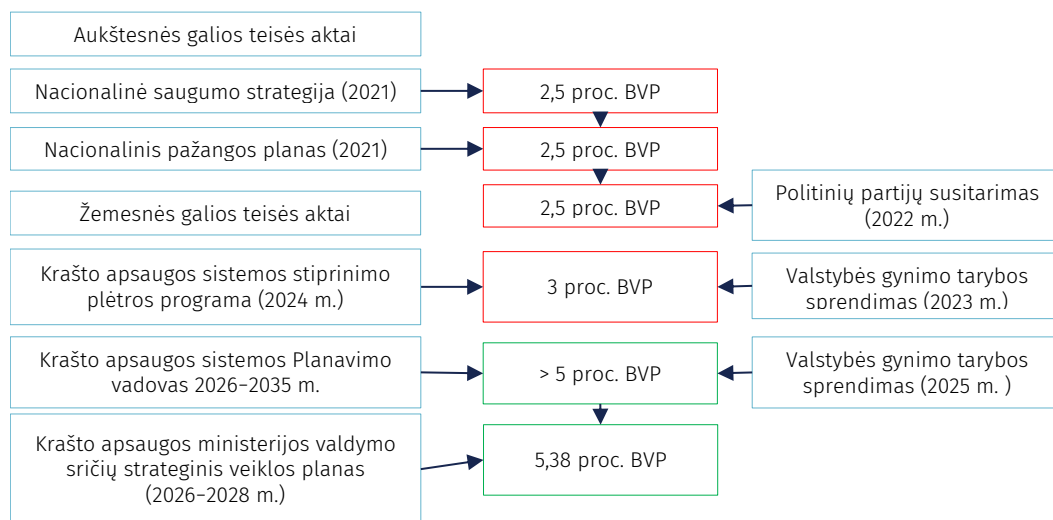
²⁶ Lietuvos Respublikos 2026-2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas, 10 priedas.

²⁷ KAM 2026-03-25 el. paštu teiktas paaiškinimas.

²⁸ KAM 2026-03-19 el. paštu teikta informacija.

²⁹ KAM 2026-01-28 el. paštu teikta informacija.

4 pav. Krašto apsaugos sistemai numatytas finansavimas 2026 metais galiojančiuose strateginio gynybos planavimo dokumentuose

Šaltinis – Valstybės kontrolė

- Sistemiškumo principas numato, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės galios teisės aktams³⁰. Auditorių vertinimu, planavimo dokumentuose numatytas finansavimas nėra suderintas, nes įgyvendinamuosiuose planavimo dokumentuose (KAS SPP, KAM SVP, KAS PV) numatyti didesni finansavimo dydžiai nei aukštesnio lygmens dokumentuose. Planavimo dokumentų tarpusavio suderinamumas yra būtina sąlyga aiškiam ir nuosekliam finansų planavimui užtikrinti.
- Ilgalaikės KAS finansavimo prielaidos numatytos tik kasmet atnaujinamose KAS Planavimo vadovo strateginėse kryptyse. Pvz., KAS Planavimo vadovo 2027–2036 m. strateginėse kryptyse, vadovaujantis 2025 m. GRT priimtu sprendimu, numatyta, kad KAS finansavimas iki 2036 m. sieks ne mažiau kaip 5 proc. BVP³¹. Šis dokumentas, nors yra ilgalaikio planavimo, tačiau kasmet yra peržiūrimas ir atnaujinamas dėl metų eigoje priimtų aukštesnio lygmens (VGT, GRT) sprendimų, sudarytų naujų sutarčių (NASAMS, MSHORAD, Rūdninkų 1 etapas ir kt.) ar išaugusių projektų verčių³². Auditorių nuomone, KAS Planavimo vadovo strateginės kryptys yra nepakankamas planavimo dokumentas KAS finansavimo tęstinumui užtikrinti, nes tai yra KAM vidinis planavimo dokumentas, nesuteikiantis garantijų, kad nacionaliniu lygiu bus užtikrintas gynybos finansavimas iki 2035 m. ne mažiau kaip 5 proc. BVP.
- Pažymėtina, kad Seime yra registruotas Nacionalinio saugumo strategijos pakeitimo projektas³³, kuriame konstatuota, kad gynybos sistemos <...> ramstis yra kariuomenė, todėl jos stiprinimas ir toliau turi likti svarbiausiu tikslu, laikantis įsipareigojimo iki 2030 m. krašto apsaugos finansavimui skirti ne mažiau kaip 5–6 procentus bendrojo vidaus produkto. Taigi lieka neapibrėžtas finansavimas po 2030 m., o to pasekmė gali būti, kad, neskyrus KAS bent 5 proc. BVP, bus neįgyvendinti visi nacionaliniai pajėgumų vystymo planai bei įsipareigojimai NATO ir išvystytų pajėgumų palaikymui.

³⁰ Teisėkūros pagrindų įstatymas, 3 str. 7 p.

³¹ KAS Planavimo vadovo 2026–2035 m. strateginės kryptys.

³² KAS Planavimo vadovo 2026–2035 m. strateginės kryptys, 13 psl.

³³ Lietuvos Respublikos Seimo 2026-02-19 nutarimo projektas Nr. 25-16482 (3) dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-28 nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo, 30 p.

Po reikšmingų saugumo aplinkos pokyčių neatlikta Nacionalinio saugumo strategijos peržiūra

7. Specifinė Nacionalinio saugumo strategijos (toliau – Strategija) vieta strateginių dokumentų hierarchijoje lemia tai, kad Strategija yra įgyvendinama rengiant planavimo dokumentus: Nacionalinį pažangos planą, ilgalaikes valstybines saugumo stiprinimo programas, plėtros programas ir nacionalines darbotvarkes. Taip pat turi būti užtikrinama, kad Strategijos nuostatos būtų įtrauktos į kitus strateginio planavimo dokumentus ir vykdomos³⁴. Vertinome, ar po reikšmingų saugumo aplinkos pokyčių atlikta Nacionalinio saugumo strategijos peržiūra; ar KAM ar jai pavaldžios institucijos yra atlikusios planavimo dokumentų peržiūrą.
8. Po 2021 m., kai buvo patvirtinta nauja Nacionalinio saugumo strategijos redakcija³⁵, įvyko reikšmingų saugumo aplinkos ir kitų su gynyba susijusių pokyčių, tačiau Nacionalinio saugumo strategijos peržiūra nebuvo inicijuota (1 lentelė).

1 lentelė. Nuo 2022 m. vykstančių pokyčių gynybos srityje palyginimas su Nacionaline saugumo strategija

Vykstantys pokyčiai	2021 m. Nacionalinėje saugumo strategijoje:
2022 m. Rusijos Federacijos pradėtas plataus masto karas prieš Ukrainą radikaliai pakeitė globalią ir regioninę saugumo aplinką	Grėsmės nepakitusios, Strategija netikslinta
Nuo 2023 m. KAS finansavimas didesnis nei 2,5 proc. BVP (2023 m. – 2,71 proc.; 2024 m. – 3,07 proc.; 2025 m. – 4,04; 2026 m. planuojamas 5,38 proc. BVP)	2,5 proc. BVP
2024 m. patvirtintame Strategiją įgyvendinančiame planavimo dokumente – KAS SPP – suplanuotas 3 proc. finansavimas	
2024 m. KAS SPP numatytas siekis suformuoti diviziją ³⁶ ir išskirti keturi KAS prioritetai ³⁷	Strategijos prioritetuose ir uždaviniuose nėra numatytas nacionalinės divizijos suformavimas, o KAS išskirti trys prioritetai ³⁸

Šaltinis – Valstybės kontrolė

9. Darbo grupė Strategijai parengti sudaryta³⁹ 2025 m., Strategijos projektas Seime registruotas 2026 m.⁴⁰, t. y. praėjus 4 metams po reikšmingų pokyčių. Seime registruotame Strategijos projekte jau yra numatytas divizijos suformavimo uždavinys⁴¹. KAM teigimu, Strategija nebuvo atnaujinta, nes buvo vertinama, kad jos turinys atitinka Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus, nors saugumo situacija akivaizdžiai pablogėjo⁴².

³⁴ Lietuvos Respublikos Seimo 2021-12-22 nutarimu Nr. IX-907 patvirtinta Nacionalinė saugumo strategija, 52 ir 53 p.

³⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2021-12-16 nutarimu Nr. XIV-795.

³⁶ Lietuvos Respublikos Seimo 2024-03-21 nutarimu Nr. XIV-2505 patvirtinta krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa, 28 p.

³⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2024-03-21 nutarimu Nr. XIV-2505 patvirtinta krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa, 28 p.

³⁸ Lietuvos Respublikos Seimo 2021-12-22 nutarimu Nr. IX-907 patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija, 30 p.

³⁹ Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2025-04-16 potvarkis Nr. 75 „Dėl darbo grupės sudarymo“.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos Seimo 2026-02-19 nutarimo projektas Nr. 25-16482 (3) „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo.

⁴¹ 31.1 p.: didinti Lietuvos kariuomenės kovinę galią ir parengti, daugiausia dėmesio skiriant Lietuvos kariuomenės I divizijai ir ją įgalinantiems vienetams vystyti bei Lietuvos Respublikai priskirtų NATO pajėgumų tikslams įgyvendinti.

⁴² KAM 2026-03-20 el. paštu teikta informacija.

10. Po reikšmingų saugumo aplinkos pokyčių, neatlikus Nacionalinio saugumo strategijos peržiūros, nenumatant ilgalaikio KAS finansavimo (5 proc. BVP) po 2030 m., gynybos srities strateginiame lygmenyje nesudarytos sąlygos tvariam ir nuosekliam KAS finansų planavimui. Be to, neužtikrinama, kad Nacionalinio saugumo strategijos, kuri turėtų būti pagrindas rengiant ją įgyvendinančias ilgalaikes valstybines saugumo stiprinimo programas, nuostatos būtų įtrauktos į kitus įgyvendinančius strateginio planavimo dokumentus:

- ✓ KAS SPP, KAM 2025–2027 m. SVP, KAS Planavimo vadove numatytas divizijos formavimo siekis, tačiau pačioje Strategijoje, Nacionaliniame pažangos plane ir Karinėje strategijoje divizijos formavimo siekis nenumatytas (5 pav.).

5 pav. Galiojantys gynybos srities planavimo dokumentai neatitinka realių krašto apsaugos sistemos pajėgumų vystymo kryptį

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktus

Gynybos srityje dalis strateginių dokumentų yra politinio lygmens, kurių atnaujinimas reikalauja laiko (Nacionalinė saugumo strategija, Karinė strategija ir kt.)⁴³. Laiku neatnaujinant strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentų, tarp jų formuojasi neatitikimų. Todėl veiklos planavimo lygmeniu vadovaujamosi ne Nacionaline saugumo strategija ir ją įgyvendinančia KAS SPP, o pagal esamą geopolitinę situaciją priimtais aktualiais VGT, Seimo ar Vyriausybės sprendimais bei veiklos planavimo lygmens dokumentais (pvz., KAS PV ir kt.).

Pokytis audito metu

2025-12-05 Seime registruotas Seimo nutarimo projektas dėl Nacionalinio saugumo strategijos pakeitimo, pritaikant Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo politikos nuostatas prie reikšmingai pasikeitusios šalies saugumo aplinkos ir atsižvelgiant į būtinybę stiprinti šalies pasirengimą užkardyti ir atremti nacionaliniam saugumui kylančias grėsmes⁴⁴.

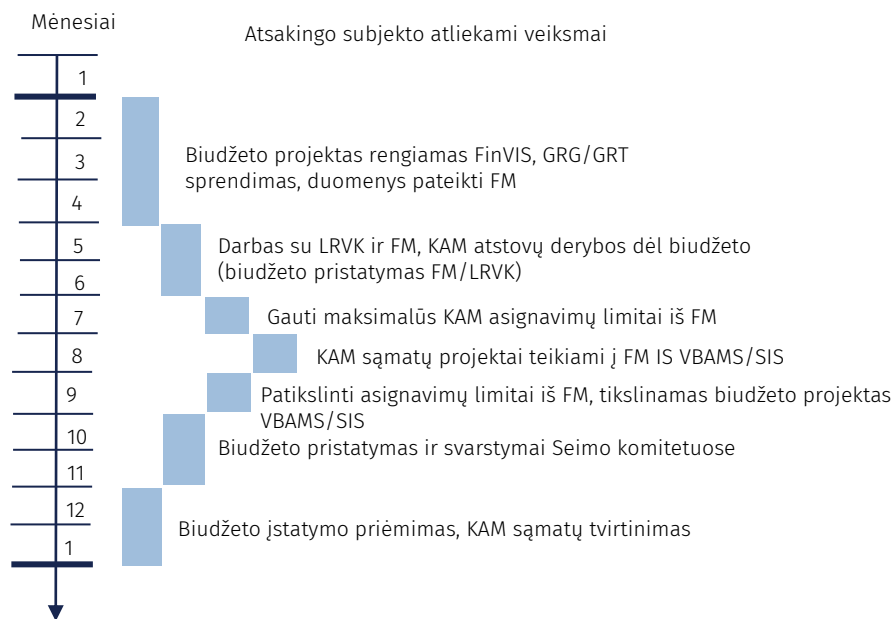
⁴³ Susitikimo su KAM atstovais 2026-03-24 protokolas.

⁴⁴ Seimo 2025-12-05 nutarimo 25-16482(2) aiškinamas raštas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimo Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“.

1.2. Trūksta apibrėžtumo, kaip turi būti užtikrinami operatyvūs ir sklandūs krašto apsaugos sistemos finansų valdymo procesai, paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį

11. KAM yra patvirtinta biudžeto sudarymo proceso ir jo aprašymo tvarka⁴⁵ bei Bendrieji biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje reikalavimai⁴⁶, taip pat parengtos biudžeto sudarymo, planavimo schemos, numatančios gynybos ir finansų planavimo procesus, atsakingus KAM padalinius taikos metu. Vertinome, ar yra patvirtintas supaprastintas KAS finansų planavimo procesas karo ar nepaprastosios padėties atveju.
12. Yra patvirtintas aprašas, nustatantis programų sąmatų sudarymo, vykdymo, informacijos apie asignavimų panaudojimą ir biudžeto vykdymą pateikimo, vadovų ar jų įgaliotų asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimo tvarką, paskelbus mobilizaciją (RN). Aprašas galiotų ir karo bei nepaprastosios padėties metu, tačiau aprašas nukreipia į biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje bendruosius reikalavimus⁴⁷. Biudžeto sudarymo procesas trunka apie metus, jį sudaro 19 etapų, iš jų už 8 etapus atsakinga KAM⁴⁸. Už likusius 11 etapų atsakingi Finansų ministerija, LRVK, Seimas (6 pav.).

6 pav. Krašto apsaugos ministerijos biudžeto rengimo procesas

Šaltinis – Krašto apsaugos ministerija

13. KAM paaiškinimu⁴⁹, vykusiose mobilizacinės sistemos pratybose „Vyčio skliautas 2025“ dalyvavo ir Finansų ministerijos atstovai, kurie patvirtino, kad mobilizacijos ar karo padėties metu biudžeto planavimo ir finansinės apskaitos procesų teisinis reguliavimas nesikeistų, t. y. karo padėties ir taikos metu taikytina tokia pati biudžeto planavimo ir

⁴⁵ KAM 2020-12-07 įsakymu Nr. V-947 patvirtintas KAM biudžeto sudarymo procesas ir jo aprašymas.

⁴⁶ KAM 2022-02-03 įsakymu Nr. V-93 patvirtinti Bendrieji biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje reikalavimai.

⁴⁷ Ten pat.

⁴⁸ KAM 2020-12-07 įsakymu Nr. 947 patvirtintas KAM biudžeto sudarymo procesas ir jo aprašymas.

⁴⁹ KAM atstovo 2026-03-16 el. paštu teikta informacija.

finansinės apskaitos tvarka. Auditorių nuomone, karo ar nepaprastosios padėties metu reikalingi greiti ir lankstūs sprendimai, užtikrinantys valstybės institucijų veiklos tęstinumą.

Krašto apsaugos ministerijos paaiškinimas dėl valstybės teisinio reguliavimo pakeitimų karo metu

- ✓ Taikos metu taikomi administraciniai, sprendimų priėmimo ir išteklių paskirstymo mechanizmai valstybėje dažnai nėra pakankamai lankstūs ar greiti, todėl reikalinga aiškiai apibrėžti bei supaprastinti procedūras taip, kad institucijos galėtų veikti efektyviau, lanksčiau ir greičiau siekdamos vieno tikslo – užtikrinti valstybės gynybą, viešąją tvarką ir gyvybiškai svarbių funkcijų vykdymo tęstinumą.
- ✓ Paskelbus karo padėtį, VSAT, VAT, VST ir kt. tampa ginkluotųjų pajėgų dalimi, tačiau VBAMS ir sąmatų keitimo procedūros nėra automatizuotos.
- ✓ Teisės aktai numato griežtas taisykles, nenumatant išimčių: 1. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, nustatyti konkretūs metinių ataskaitų teikimo terminai; 2. Pagal biudžeto sandaros įstatymo 24 str., laiku nepatvirtinus biudžeto, mėnesio asignavimai negali viršyti 1/12 praėjusių metų lėšų ir gali būti skiriami tik tęstinei veiklai.

KAM patvirtino, kad ne visiems KAS subjektams aiškios jų atsakomybės⁵⁰. Jų nuomone, patvirtintas procesas nėra dinamiškas⁵¹, pvz., kol suplanuojami gynybos scenarijai, padėtis gali iš esmės pasikeisti.

Krašto apsaugos sistemos subjektų pastebėjimų dėl gynybos srities procesų paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį pavyzdžiai

KAM: KAS institucijų finansininkams kyla klausimų, koks būtų jų statusas ir atsakomybės karo ar nepaprastosios padėties metu.

Logistikos valdyba: karo atveju logistikos srityje galioja tie patys teisės aktai kaip ir taikos metu, tačiau logistikos apimtys išaugtų kelis kartus, kiltų papildomų iššūkių dėl žmogiškųjų išteklių, procesų ir pirkimų įgyvendinimo. Todėl turėtų būti supaprastinti procesai.

14. KAM paaiškinimu, po 2025 m. įvykusių pratybų⁵² yra koreguojamas KAM mobilizacijos planas. Jį atnaujinus, bus pakartotinai peržiūrėti ir tobulinami vidiniai procesai, susiję su programų sąmatų sudarymu, jų vykdymu, informacijos apie asignavimų panaudojimą ir biudžeto vykdymo ataskaitų teikimu, eliminuojant perteklinius procesus⁵³.
15. Auditorių nuomone, karo padėties metu valstybės gebėjimas greitai ir efektyviai planuoti finansinius išteklius yra vienas iš nacionalinio saugumo veiksnių, todėl valstybės mastu turėtų būti įvertinta, ar taikos metu veikiantys procesai užtikrintų valstybės institucijų veiklos tęstinumą karo / nepaprastosios padėties metu, kai bus reikalingi greiti ir lankstūs sprendimai. KAM nepasitvirtinus ir schematiškai nenumačius finansų valdymo procesų karo ir nepaprastosios padėties metu, nesudaromos prielaidos išgryninti vidinių procesų, kaip būtų užtikrinamas veiklos tęstinumas, operatyvus sprendimų priėmimas, sklandus pinigų paskirstymas ir nenutrūkstamas gynybinių pajėgumų stiprinimas.

⁵⁰ Susitikimo su KAM atstovais 2026-03-24 ir Susitikimo su LK Logistikos valdybos atstovais 2026-04-13 protokolai.

⁵¹ KAM atstovo 2026-05-05 el. paštu teiktas paaiškinimas.

⁵² 2026-01-06 mobilizacijos pratybų „Vyčio skliautas 2025“ ataskaita.

⁵³ KAM atstovo 2026-03-23 el. paštu teiktas paaiškinimas.

Trūksta krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo atsekamumo

16. Veiklos lygmens planavimo dokumentuose turi būti detalizuojamas programavimo lygmens planavimo dokumentuose nustatytų pažangos priemonių ir (arba) projektų įgyvendinimas, nurodomos tęstinės veiklos priemonės ir tam reikalingos lėšos⁵⁴. Vertinome, ar KAM 2025–2027 m. SVP finansai planuojami atsižvelgiant į KAS SPP uždavinius, ar visiems KAS SPP prioritetams KAM 2025–2027 m. SVP numatytas finansavimas ir siektinos rodiklių reikšmės.
17. KAS SPP ir KAM 2025–2027 m. SVP aiškiai neišskirtas finansavimas 4 KAS SPP patvirtintiems prioritetams⁵⁵. KAM SVP finansai planuojami pagal programinę struktūrą ir yra paskirstomi KAM SVP 9 programoms (pavyzdys). Pastebime, kad KAM SVP programų struktūroje dalis programų ir priemonių yra plačios apimties ir finansų planavimas ne visuomet pakankamai tiksliai atspindi konkrečių veiklų finansinius poreikius⁵⁶.

Krašto apsaugos ministerijos paaiškinimas dėl asignavimų paskirstymo strateginiuose veiklos planuose

KAS SPP uždaviniui „sąjungininkų karinių pajėgų judėjimo į Lietuvos Respubliką, jų priėmimo ir treniravimosi sąlygas, įskaitant infrastruktūros NATO brigadai sukūrimas“: asignavimai paskirstyti atskirose programose. Infrastruktūrai sukurti priemonės ir asignavimai SVP planuojami LK KOP, LV ir MDV programose, vykdant tęstinį uždavinį „Stiprinti kovinę galią ir atgrasymo potencialą“. Sąjungininkams reikalinga PŠP planuojama SP, KJP, SOP, LV, MDV programose vykdant priemonę „SP/KOP/LV/ ir t. t. teikti priimančiosios šalies ir kitą paramą“.

18. Taip pat nustatėme, kad KAM 2025–2027 m. SVP finansai nėra tiesiogiai planuojami atsižvelgiant į KAS SPP uždavinius. KAS SPP uždaviniai ir rodikliai yra perkeliami į KAM SVP, tačiau tiek perkelti uždaviniai ir rodikliai, tiek ir suplanuojami finansai pasiskirsto atskirose 9 programose skirtingomis formuluotėmis. Todėl nėra galimybės aiškiai atskirti uždaviniams suplanuojamų KAM SVP asignavimų ir rodiklių. Pvz., KAS SPP numatytas uždavinys „kurti sąjungininkų karinių pajėgų judėjimo į Lietuvos Respubliką, jų priėmimo ir treniravimosi sąlygas, įskaitant infrastruktūros NATO brigadai sukūrimą“ pasiskirsto 3-iose programose kaip uždavinys „stiprinti KOP/MDV/LV kovinę galią ir atgrasymo potencialą“.
19. Kai reikia pateikti informaciją apie prioritetų įgyvendinimą, KAM apskaičiuoja, kiek lėšų skirta ir panaudota prioritetui ar uždaviniui įgyvendinti, atrinkdama informaciją atskirais elementais iš atskirų programų ar projektus, kurie priklauso atitinkamam prioritetui / uždaviniui⁵⁷. Tačiau tai apsunkina rezultatų ir išlaidų santykio vertinimą, nes ne visada pakankamai aiškios sąsajos tarp programų uždavinių ir faktinio lėšų panaudojimo⁵⁸.
20. Auditorių nuomone, trūkstant sąsajų tarp KAS SPP prioritetų ir KAM SVP numatytų prioritetų bei tam skiriamų asignavimų, apsunkinamos galimybės įvertinti ilgalaikių planavimo dokumentų įgyvendinimo rezultatyvumą ir pinigų panaudojimą prioritetų įgyvendinimui. Tokios sąsajos nebuvimas tarp KAS SPP uždavinių ir KAM SVP numatytų uždavinių ir tam skiriamų asignavimų taip pat neleidžia įvertinti uždavinių įgyvendinimo

⁵⁴ Strateginio valdymo įstatymas, 2020-06-25, Nr. XIII-3096, 5 str. 2 d. 4 p.

⁵⁵ Seimo 2024-03-21 nutarimu Nr. XIV-2505 patvirtintos Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programos 28 p.: 1. iki 2027 m. turėti įrengtą priimančiosios šalies paramos infrastruktūrą, tinkamą Vokietijos brigadai priimti; 2. suformuoti nacionalinę diviziją; 3. įgyvendinti visuotinės gynybos principą; siekiant reikšmingai padidinti gynybai parengtų piliečių skaičių ir paspartinti aktyviojo rezervo formavimą, 4. priimti sprendimą dėl nuoseklaus privalomosios pradinės karo tarnybos karių skaičiaus didinimo pagal krašto gynybos poreikius.

⁵⁶ KAM atstovo 2026-02-05 el. paštu teiktas paaiškinimas.

⁵⁷ Susitikimo su KAM atstovais 2026-03-24 protokolas.

⁵⁸ KAM atstovo 2026-02-05 el. paštu teiktas paaiškinimas.

pažangos, rezultatų ir išlaidų santykio. KAM prireikus surenka informaciją apie prioritetams skirtus asignavimus ir reikalingą kitą informaciją, tačiau nėra objektyvaus pagrindimo, kas turi būti įtraukta į apskaičiavimą.

Pokytis audito metu

KAS SPP prioritetui „Suformuoti nacionalinę diviziją“ KAM 2026–2028 m. SVP yra patvirtintas rodiklis „Nacionalinės divizijos išvystymas, proc. (RN)“.

2. KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS PLANAVIMAS IR STEBĖSENA

2.1. Krašto apsaugos sistemos programų struktūra lemia nepakankamą asignavimų panaudojimo kontrolę ir neaiškų atsakomybės už rezultatus pasiskirstymą

21. Nuo 2021 m. įsigaliojęs Strateginio valdymo įstatymas⁵⁹ ir metodika⁶⁰ įtvirtino naują planavimo dokumentų modelį, kuriuo buvo siekiama sumažinti šių dokumentų ir juose nustatomų strateginių tikslų bei vertinimo kriterijų (rodiklių) skaičių; sukurti efektyvesnę planavimo ir stebėsenos sistemą, pagrįstą į rezultatus orientuoto valdymo principais⁶¹. Vertinome, ar visų KAS programų uždaviniai ir jų įgyvendinimą matuojantys rodikliai nesidubliuoja.
22. KAS programų struktūroje numatyta vykdyti 9 programas (8 funkcijų vykdymo ir 1 valdymo programą). Šiomis programomis siekiama NPP užsibrėžto 10-ojo tikslo „Stiprinti nacionalinį saugumą“. Nustatėme, kad KAS programų struktūrą buvo bandyta tobulinti 2020 m., prieš įsigaliojant naujam Strateginio valdymo įstatymui, ir 2023 m., tačiau nesėkmingai. KAM atstovų⁶² teigimu, tam pritrūko politinės valios. KAS programų struktūra yra kurta struktūriniu principu prieš daugiau nei 20 m. Keitėsi KAS valdymo struktūra, atsakomybės, tačiau programų struktūra išliko nepakitusi⁶³.
23. Apskaičiavome, kad KAM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane 59 proc. (13 iš 22) uždavinių dubliuojasi (kartojasi skirtingose programose, keičiasi tik LK pajėgų / padalinių pavadinimai: SP, KJP, KOP, SOP ir t. t.) 6–7 programose iš 9. Šių besikartojančių uždavinių įgyvendinimas matuojamas besidubliuojančiais rodikliais: 51 proc. (21 iš 41) rodiklių kartojasi 3–7 programose iš 9. Be to, įgyvendinant šiuos besikartojančius uždavinius, yra vykdomos 8 skirtingos priemonės, kurios dubliuojasi 4–7 programose iš 9 (2 lentelė). Tokią situaciją lemia KAS programų struktūra, kuri yra suformuota pagal LK pajėgas / padalinius, o ne funkcinį modelį (pvz., LK išlaikymą, veiklą, modernizaciją).

⁵⁹ Strateginio valdymo įstatymas, 2020-06-25, Nr. XIII-3096.

⁶⁰ Strateginio valdymo metodika, 2021-04-28, Nr. 292.

⁶¹ Aiškinamasis raštas dėl įstatymų projektų, reg. Nr. XIIP-4294–XIIP-4334, prieiga per internetą: [XIIP-4294 AIŠKINAMASIS RAŠTAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ, REG. NR. XIIP-4294–4334](#).

⁶² KAM atstovo 2026-02-05 el. paštu pateikta informacija

⁶³ GRT 2020-10-23 protokolas Nr. 5KV-37.

2 lentelė. Pasikartojantys (besidubliuojantys) 2025–2027 m. strateginio veiklos plano uždaviniai, rodikliai ir priemonės

Uždavinys	Rodiklis	Priemonė	Programų skaičius, kuriose ši priemonė yra
1. „Stiprinti X kovinę galią ir atgrasymo potencialą“ kartojasi 7-iose programose iš 9	1. „Užimtų X karinių vienetų pareigybių skaičius, palyginti su x karinių vienetų OSJL ⁶⁴ ir PAL ⁶⁵ patvirtintu pareigybių skaičiumi, proc.“ kartojasi 7-iose programose iš 9	1. Sukomplektuoti X vienetų ir štabų personalą bei išlaikyti materialinę bazę	7 iš 9
	2. „X kariniuose vienetuose turimos ginkluotės, ryšių įrangos ir karinės technikos kiekis, palyginti su nustatytu pagal patvirtintas X karinių vienetų OSJL, proc.“ kartojasi 6-iose programose iš 9	2. Vykdyti X vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus	7 iš 9
		3. Įgyvendinti X investicijų projektus, finansuojamus iš Valstybės investicijų programos	7 iš 9
2. „Parengti X karinius vienetus kolektyviniams veiksams ir juose dalyvauti“ kartojasi 6-iose programose iš 9	3. „X karinių vienetų dalyvavimas pratybose, lyginant su metiniu X karinio rengimo planu, proc.“ kartojasi 5-iose programose iš 9	4. Parengti X karinius vienetus ir vykdyti užduotis, dalyvauti mokymuose ir pratybose	6 iš 9
	4. „X karių, dalyvavusių tarptautinėse operacijose ir karinėse misijose kartu su sąjungininkų pajėgomis, skaičius“ kartojasi 3-ose programose iš 9	5. Parengti X aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karius	7 iš 9
		6. Parengti X savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karius	4 iš 9
		7. Parengti X privalomosios pradinės karo tarnybos karius	6 iš 9
		8. X teikti priimančiosios šalies paramą ir kitą paramą	4 iš 9

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos 2025–2027 m. ir 2026–2028 m. strateginius veiklos planus

24. Auditorių nuomone, uždavinių ir priemonių išskaidymas pagal LK pajėgas ir padalinius neužtikrina vientisos bendrų uždavinių įgyvendinimo stebėsenos ir aiškaus atsakomybės už galutinius rezultatus priskyrimo. Šią problemą akcentuoja ir ministerijos atstovai (pavyzdys).

Krašto apsaugos ministerijos nuomonė dėl uždavinių išskaidymo pagal programas

Vieną uždavinį, pvz., LK personalo sukomplektavimas, išskaidžius po skirtingas programas, susiduriama su situacija, kai nėra vieno atsakingo asmens už šio uždavinio įgyvendinimą, todėl informaciją reikia rinktis vos ne iš visų programų koordinatorių.

25. Nustatėme, kad skirtingose 2025–2027 m. KAM SVP programose besikartojantiems uždaviniams įgyvendinti nėra bendrų rodiklių, kurie leistų įvertinti bendrą uždavinių įgyvendinimo lygį. Pavyzdžiui, vienas iš uždavinio „Stiprinti kovinę galią ir atgrasymo potencialą“ įgyvendinimą atskirose programose matuojančių rodiklių yra užimtų pareigybių su patvirtintomis pareigybėmis santykio rodiklis⁶⁶, už kurio įgyvendinimą skirtingose programose atsakingi programų koordinatoriai. KAS SPP yra nustatytas rodiklis

⁶⁴ OSJL – organizacinės struktūros ir įrangos lentelė.

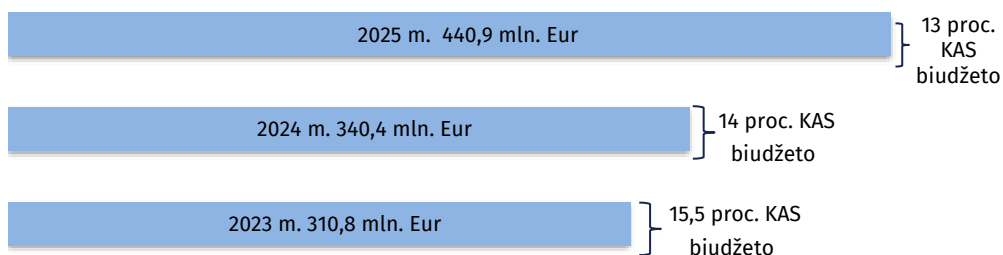
⁶⁵ PAL – personalo aprūpinimo lentelės.

⁶⁶ „Užimtų pareigybių skaičiaus, palyginti su leistinių užimti pareigybių skaičiumi, proc.“ rodikliai.

dėl LK personalo sukomplektavimo⁶⁷, kuris, pasak KAM, atliepia minėto uždavinio bendrą (suminį) įgyvendinimą ir yra priskirtas GŠ atsakomybei. Todėl nėra aišku, koks bendras rodiklis matuoja minėto uždavinio įgyvendinimą ir kas už tai atsakingas. Taip pat pastebime, kad KAS SPP esantis LK personalo sukomplektavimo rodiklis tiesiogiai neperkeltas į 2025–2027 m. KAM SVP. Auditorių vertinimu, neperkėlus šio rodiklio į žemesnio lygmens planavimo dokumentus, nėra žinoma, kokios konkrečios priemonės vykdomos siekiant LK personalo sukomplektavimo, koks finansavimas kasmet skiriamas, kas yra atsakingas už konkretaus bendro uždavinio įgyvendinimą.

26. Nustatėme, kad KAM SVP programos yra plačios apimties, į jas įeina skirtingos veiklos: LK veikla, išlaikymas, plėtra / modernizacija, todėl asignavimų planavimas ne visuomet tiksliai atspindi konkrečių veiklų finansinius poreikius. Programose esančių skirtingų veiklų apimtys metų eigoje kinta, todėl pradiniai asignavimai tampa nepakankami arba pertekliniai. Apskaičiavome, kad 2023–2025 m. perskirstyta nuo 15,5 proc. iki 13 proc. KAS einamųjų metų biudžetų, perskirstomų asignavimų suma kasmet augo nuo 310,8 mln. Eur 2023 m. iki 440,9 mln. Eur 2025 m. (7 pav.). Svarbu atkreipti dėmesį, kad perskirstymai tarp KAS programų vyksta GRG teikimu ir GRT pritarimu⁶⁸, todėl tam reikia papildomo laiko.

7 pav. 2023–2025 m. Krašto apsaugos ministerijos asignavimų perskirstymai (mln. Eur ir proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis

27. Pavyzdžiui, per 2025 m. III ketv. buvo perskirstyta 171,3 mln. Eur sutaupyty / nepanaudoty asignavimų: asignavimų išlaidoms perskirstyta 31,0 mln. Eur⁶⁹, asignavimų turtui (sandoriams) – 140,3 mln. Eur⁷⁰. Visose programose perskirstymų priežastys yra labai panašios: asignavimai, skirti darbo užmokesčiui, nepanaudojami dėl ligų ir neužimtų pareigybių, asignavimai išlaidoms ir turtui (sandoriams) nepanaudojami / sutaupomi dėl įsigijimų mažesne kaina, nei planuota, pasikeitusio poreikio, užtrukusių viešųjų pirkimų procedūrų, uždelsto prekių pristatymo, vėluojančių darbų ir t. t. Šie duomenys rodo, kad KAM SVP programas formuojant pagal funkcinį modelį, o ne pagal LK pajėgas / padalinius, būtų sudarytos sąlygos sumažinti perskirstymų tarp programų skaičių ir sutaupyti laiko.
28. Pastebime, kad KAS programų struktūrą formuojant pagal LK pajėgas / padalinius, LK padaliniai susiduria su situacijomis, kai finansinėje apskaitoje pajamuoiant maisto prekių, kuro, patalpų remonto ir kt. išlaidas, tenka jas išskaidyti po skirtingas programas, nors pirkimo dokumentai (sąskaita faktūra) yra išrašyti pagal bendrą išlaidų sumą. Tai sukuria papildomas laiko ir žmogiškųjų išteklių sąnaudas.

⁶⁷ „Lietuvos kariuomenės vienetų personalo sukomplektavimas (proc.)“.

⁶⁸ Krašto apsaugos ministro 2007-05-06 įsakymas Nr. V-503, 8.1 p.

⁶⁹ Darbo užmokesčiui 6,3 mln. Eur; kitos personalo išlaidos – 4,0 mln. Eur; išlaikymo išlaidos – 20,7 mln. Eur.

⁷⁰ Infrastruktūra – 41,7 mln. Eur, ginkluotė ir karinės atsargos – 34,3 mln. Eur, kitas turtas – 64,3 mln. Eur.

Programų koordinatoriai atsako už programų rezultatus, tačiau nevaldo daugiau nei 50 proc. krašto apsaugos sistemos asignavimų

29. Biudžetinės įstaigos vadovas užtikrina racionalų ir taupų lėšų ir turto naudojimą, biudžetinės įstaigos veiksmingos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą⁷¹. Vertinome, ar programos koordinatorius atsakingas už savo ir jam pavaldžių padalinių asignavimų panaudojimą. KAS programos koordinatorius koordinuoja programos finansinių išteklių panaudojimą, programos sąmatos vykdymą⁷² ir atsako už racionalų ir veiksmingą programoje dalyvaujančioms KAS institucijoms ir jų padaliniais skirtų išteklių panaudojimą įgyvendinant programos tikslus, uždavinius ir priemones⁷³. Analizavome, ar KAS programų koordinatorius atlieka asignavimų naudojimo kontrolę KAM nustatyta tvarka.
30. 7 iš 10 KAM SVP programų koordinatoriai yra biudžetinės įstaigos Lietuvos kariuomenės pajėgų / padalinių vadovai. Jie yra atsakingi už koordinuojamos programos tikslų, uždavinių ir priemonių tinkamą įgyvendinimą. Nustatėme, kad KAM SVP programas įgyvendina ne tik programų koordinatoriams pavaldžios LK pajėgos ir padaliniai, bet ir centralizuotus pirkimus vykdančios biudžetinės įstaigos (pvz., GRA, IVA), kurios nėra jiems pavaldžios. Dėl šios priežasties programų koordinatoriai atsakingi ir už jų koordinuojamoms programoms centralizuotus pirkimus vykdančių KAS institucijų asignavimų panaudojimą⁷⁴. Tokią situaciją lemia KAS programų struktūra, kuri yra suformuota pagal Lietuvos kariuomenės pajėgas / padalinius.
31. Nustatėme, kad KAM SVP programų sąmatose yra planuojami centralizuoti ir decentralizuoti asignavimai. Centralizuoti asignavimai taip pat yra planuojami ir šiuos įsigijimus vykdančių įstaigų (GRA, IVA) sąmatose. Apskaičiavome, kad 2025 m. 73 proc. visų centralizuotų asignavimų sudarė GRA ir IVA vykdomų centralizuotų įsigijimų asignavimai (GRA – 69 proc., IVA – 4 proc.⁷⁵). Tai rodo, kad centralizuotus įsigijimus vykdančių nepavaldžių įstaigų veikla turi didelę įtaką įgyvendinant KAM SVP programas. Tokiu atveju sudėtinga užtikrinti centralizuotų asignavimų panaudojimą, nes programų koordinatoriai neturi įgaliojimų skirti užduotis jiems nepavaldiems darbuotojams, koordinuoti jų atliekamus darbus ir centralizuotai vykdomus pirkimus.
32. KAS programų koordinatoriai finansų panaudojimo kontrolę vykdo pagal KAM nustatytą, visoms KAS institucijoms taikomą tvarką⁷⁶. Kontrolė atliekama sudarant KAS institucijų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, metų eigoje tikslinant programų sąmatas, teikiant informaciją apie asignavimų panaudojimą. 6 iš 10 programų koordinatoriai, atsakydami į auditorių apklausą, nurodė, kad visa apimtimi gali vykdyti tik decentralizuotų pinigų kontrolę. 4 iš 10 programų koordinatoriai teigia, kad neturi galimybės kontroliuoti nepavaldžių įstaigų veiklos ir asignavimų naudojimo. Auditorių vertinimu, programų koordinatoriai negali būti atsakingi už kitų juridinių asmenų veiklą.

⁷¹ Biudžetinių įstaigų įstatymas, 11 str. 1 d. 7 p.

⁷² KAM 2001-02-07 įsakymu Nr. 140 patvirtintos KAS programos koordinatoriaus veiklos reglamento, projekto vadovo veiklos reglamento bei specialisto, vykdančio biudžeto specialisto funkcijas, pareigybės aprašymo rengimo rekomendacijos (suvestinė 2024-06-21 redakcija Nr. V-140), 6.7.1 p.

⁷³ Ten pat, 9.5 p.

⁷⁴ Ten pat, 6.7.1 p.

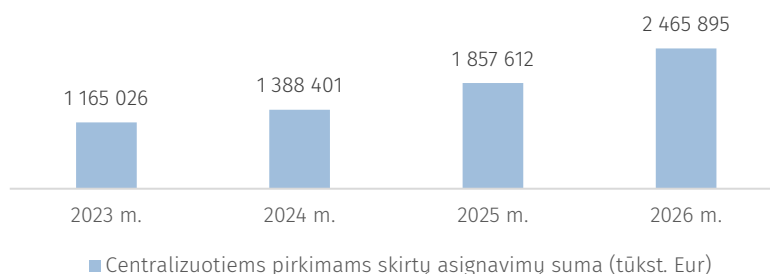
⁷⁵ 27 proc. visų centralizuotų pirkimų vykdė LK ITT.

⁷⁶ KAM 2007-05-16 įsakymu Nr. V-503 patvirtintos valstybės biudžeto programų sąmatų vykdymo taisyklės (2025-04-24, Nr. V-293 redakcija); KAM 2010-01-28 įsakymu Nr. V-82 patvirtintos KAS biudžeto vykdymo žinybinės formos (2026-04-01).

Už kiekvienos KAS programoje dalyvaujančios įstaigos veiklą, asignavimų panaudojimą ir kontrolę turi būti atsakingi tų institucijų vadovai⁷⁷.

33. Išanalizavę apklausos duomenis nustatėme, kad programų koordinatoriai taiko papildomas programos finansų naudojimo kontrolės priemones, nors tai ir nėra privaloma, pvz.: 5 programų koordinatoriai vykdo kontrolę periodinių darbo grupių ir kitų pasitarimų metu, kontrolę taip pat užtikrina biudžeto specialistai ir kt. KAM teigimu, atsižvelgdamos į skirtingą KAS institucijų veiklos specifiką, jos gali savarankiškai taikyti papildomas kontrolės ir duomenų rinkimo priemones. Šių priemonių KAM nereglamentuoja ir neriboja⁷⁸.
34. 2023–2026 m. centralizuotiems pirkimams skirta asignavimų suma kasmet auga: nuo 1,16 mlrd. Eur 2023 m. iki 2,46 mlrd. Eur 2026 m. (t. y. daugiau nei 2 kartus)⁷⁹ ir tai sudaro 51,46 proc. visų KAS asignavimų (8 pav.). Apskaičiavome, kad 2025 m. 4-iose programose⁸⁰ iš 9 daugiau nei pusę asignavimų sudarė centralizuotų pirkimų asignavimai (5 priedas). Tai rodo, kad centralizuotiems pirkimams skirti asignavimai sudaro didelę ir reikšmingą KAM SVP programų asignavimų dalį ir daro svarbią įtaką siekiant programų tikslų.

8 pav. Krašto apsaugos sistemoje centralizuotiems įsigijimams skirti asignavimai iš visų krašto apsaugos sistemai skirtų asignavimų 2023–2026 m. (tūkst. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis (2026-03-20 duomenimis)

35. Nustatėme, kad su programų koordinatoriais yra derinami viešųjų pirkimų planai, taip pat jie tvirtina pirkimų technines specifikacijas, jiems perduodamos įvykdytų pirkimų sutarčių kopijos, programų koordinatoriai informuojami, kai pirkimų sutartys yra nutraukiamos⁸¹. Tačiau KAM vidaus teisės aktai nenumato programos koordinatoriaus dalyvavimo priimant procedūrinius centralizuotų pirkimų sprendimus: jie nedisponuoja informacija apie pradėtų pirkimų procedūrų eigą, nepriima sprendimų, kada pradėti centralizuotų pirkimų procedūras, ir t. t. Detalesnė su centralizuotais pirkimais susijusi informacija (pvz., tiekėjų pasiūlymai) programos koordinatoriams nėra teikiama. Dėl šių priežasčių koordinatoriams sudėtinga užtikrinti programų rezultatus, kuriems įtakos turi centralizuoti pirkimai.

⁷⁷ Biudžetinių įstaigų įstatymas, 11 str. 1 d. 7 p.

⁷⁸ KAM 2026-03-27 el. paštu pateikta informacija.

⁷⁹ Skirtų centralizuotiems įsigijimams asignavimų dalis iš visų asignavimų 2023–2026 m. mažėjo nuo 58,08 proc. (2023 m.) iki 51,46 proc. (2026 m.).

⁸⁰ Sausumos pajėgos, Karinės oro pajėgos, Karinės jūrų pajėgos, logistika.

⁸¹ Krašto apsaugos ministro 2007-07-30 įsakymu Nr. 768 patvirtintas Pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašas; Gynybos resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos direktoriaus 2018-04-10 įsakymu Nr. V-81 patvirtintas Pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros Gynybos resursų agentūroje prie Krašto apsaugos ministerijos tvarkos aprašas.

36. Pastebime, kad GRA ir IVA, atsiskaitydamos programų koordinatoriams už įvykdytus centralizuotus pirkimus, periodiškai⁸² teikia ataskaitas. Auditorių vertinimu, GRA teikiamos ataskaitos yra didelės apimties, nesuskirstytos pagal programas ar priemones – pateikiamas pirkimų sąrašas, suskirstytas pagal įvykusius, vykdomus ir neįvykusius pirkimus. Tokiu būdu pateikta informacija, auditorių nuomone, nesuteikia programų koordinatoriams įrankių, kad būtų užtikrintas asignavimų panaudojimas ir pasiekti rezultatai. 5 iš 10 programų koordinatorių įžvelgia trūkumų dėl centralizuotų pirkimų vykdytojų jiems teikiamos informacijos: trūksta aktualios (laiku teikiamos) informacijos apie vykdomus centralizuotus pirkimus, nes GRA ir IVA ataskaitas teikia jau įvykus pirkimo procedūroms, taip pat koordinatoriams teikiama neišsami informacija (pavyzdys).

Programų koordinatoriaus pateikti pavyzdžiai dėl centralizuotus asignavimus vykdančių įstaigų teikiamos informacijos

- ✓ A programos koordinatorius: įstaigos, atliekančios centralizuotus pirkimus, turėtų teikti aktualią informaciją apie pirkimų statusą ir lėšų panaudojimo prognozes einamuoju periodu, o ne pasibaigus ketvirčiui, pusmečiui ir t. t. Ataskaitos apie pirkimų procedūrų ir infrastruktūros projektų įgyvendinimą yra rengiamos visai krašto apsaugos sistemai, labai didelės apimties (pvz., 46 lapai). Dėl tos priežasties apsunkina analizę programos lygmenyje.
- ✓ D programos koordinatorius: centralizuotus pirkimus atliekančių biudžetinių įstaigų (GRA ir IVA) vadovai priima sprendimus, kada pradėti pirkimo procedūras, tik jie disponuoja informacija apie pradėtų pirkimų procedūrų eigą. Koordinatoriai visame šiame procese dalyvauja minimaliai, t. y. tiek, kiek šių biudžetinių įstaigų vadovai pateikia informaciją apie vieno ar kito pirkimo statusą. Be to, net įvykus pirkimui, dažnu atveju PK neturi informacijos, kada prekės ar turtas pasieks LK dalinius. Šiuo metu pateikiama bendra informacija apie įvykusius / neįvykusius pirkimus, tačiau to nepakanka siekiant efektyviai planuoti užduočių įgyvendinimą. Programų koordinatoriai tik praėjus ataskaitiniam laikotarpiui gali konstatuoti, kad lėšos arba panaudotos / iš dalies panaudotos, arba nepanaudotos. Kita informacija – kodėl neįvyko pirkimas ar einamaisiais metais planuojamas pakartotinas pirkimas ir pan., nedisponuojama. Nėra aišku, kodėl pirkimas, pvz., pradėtas tik III ketv., kas trukdė pirkimo procedūras pradėti I ketv. ir pan. Konstatuotina, kad PK negali turėti jokios įtakos dėl centralizuotų įsigijimų lėšų panaudojimo.

37. Programų koordinatoriai pateikė 18 pavyzdžių, kai 2023–2025 m. centralizuotai įsigytų prekių ir paslaugų įgyvendinimas vėlavo, buvo nupirktos nekokybiškos prekės / paslaugos ar jos nebuvo nupirktos⁸³. Nustatėme, kad tokių atvejų priežastys dažniausiai buvo užtrukusios viešųjų pirkimų procedūros, III metų ketvirtį pasirašius sutartis, tiekėjų vėliau pristatytos prekės, projektavimo klaidos, prekių pristatymas nesilaikant techninių reikalavimų ir t. t.⁸⁴ Svarbu atkreipti dėmesį, kad programų koordinatoriai negali daryti įtakos pirkimų procedūroms, jų eigos, sutarčių sudarymo ar tiekėjų gamybos procesams, todėl jie negali užtikrinti atsakomybės už centralizuotų asignavimų panaudojimą ir programų rezultatus.

38. 4 iš 10 programų koordinatoriai nurodė, kad, centralizuotu būdu neįsigijus ar įsigijus nekokybiškas reikalingas prekes / paslaugas / darbus, gali būti padaryta didelė įtaka programos veiklai ir rezultatams – laiku neįsigijus numatytos technikos, ginkluotės ir kt., visa apimtimi nebus vystomi tam tikri pajėgumai, todėl nebus įgyvendinti atitinkami strateginiai tikslai (pavyzdys).

⁸² IVA ataskaitą teikia kas mėnesį, GRA – kas ketvirtį.

⁸³ 6 pavyzdžiai, kai pirkimų / sandorių įgyvendinimas vėlavo; 3 pavyzdžiai, kai buvo nupirktos nekokybiškos prekės ir paslaugos; 9 pavyzdžiai, kai reikalingos prekės / paslaugos nebuvo nupirktos.

⁸⁴ GRT 2025-11-05 protokolas Nr. 5KV-43.

Programų koordinatorių pateikti pavyzdžiai dėl neįvykusių ar pavėluotai įvykusių centralizuotų pirkimų įtakos jų koordinuojamų programų rezultatams

- ✓ A programos koordinatorius: Rūdninkų karinio poligono kelio statybos darbai buvo atlikti nekokybiškai, dėl šios priežasties apribojamas poligono naudojimas Vokietijos brigados reikmėms, kol bus suremontuotas kelias. Kitas pavyzdys – Jungtinės ugnies paramos simuliacinės sistemos įsigijimas nebuvo laiku pradėtas, pirkimas neįvykdytas, todėl karinis rengimas vykdomas naudojant sąjungininkų turimas simuliacines sistemas. Ilgėja rengimo laikas ir didėja kaštai (dėl kelionės, komandiruočių poreikio). Dar vienas pavyzdys – 2025 m. neįvykdytas 20“ sand. konteinerių pirkimas. Dėl šios priežasties apsunkinta padalinių veikla dėl trūkstamų sandėliavimo plotų. Teko nuomotis sandėliavimo konteinerius, o tai didino išlaidas.

39. Programos koordinatorius atsako už programos rezultatus, bet nevaldo pagrindinio finansinio svorto visos apimties, t. y. centralizuotų asignavimų. Taip pat jis atsakingas už programos įgyvendinimą, bet realiai negali kontroliuoti, kaip ir kada bus panaudojami centralizuoti ištekliai. Tokiu būdu atsiranda atsakomybės už rezultatus ir asignavimų panaudojimo kontrolės nesuderinamumas. Tai turi neigiamos įtakos KAS finansų valdymui ir galutiniams programų rezultatams.

Pokytis audito metu

2026 m. birželio mėn. ministerija atnaujino programų struktūros peržiūrą⁸⁵.

Didėjant krašto apsaugos sistemos finansavimui 2025 m., kariuomenės modernizacijos siektinų rodiklių reikšmės neaktualios, o finansavimas išskaidytas 9 programose

- 40.XX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano vienas iš prioritetų – Nacionalinės pėstininkų divizijos ir kitų Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimas, kurio bus siekiama vystant divizijos modernizacijos projektus ir įgyvendinant kitų LK vienetų (neprikiriamų divizijai) prioritetinius modernizacijos ir jiems būtinas infrastruktūros projektus.⁸⁶ KAS plėtra (modernizacija) yra reikšminga siekiant stiprinti Lietuvos nacionalinį saugumą ir užtikrinti gebėjimą ginti valstybę.
41. Infrastruktūros plėtra ir įrangos įsigijimai NATO strateginiams tikslams įgyvendinti yra finansuojami iš atskiros NATO Saugumo investicijų programos (NSIP⁸⁷). Ši programa finansuojama kiekvienos NATO valstybės narės gynybos ministerijų pinigais. NSIP finansuoja statybas, įrenginius ir infrastruktūrą, tokias kaip oro gynybos ryšių ir informacinės sistemos, kariniai štabai integruotai vadovavimo struktūrai ir dislokuotoms operacijoms, taip pat svarbiausius aerodromus, degalų sistemas ir jūrų infrastruktūrą⁸⁸. Vertinome, ar Lietuvos KAS plėtrai (modernizacijai) skirti visi asignavimai kasmet planuojami vienoje atskiroje programoje.
42. 2023–2026 m. kasmet vidutiniškai daugiau nei 50 proc. bendrų KAS asignavimų skiriama modernizacijai (plėtrai). Nors 2026 m. skirtų asignavimų plėtrai (modernizacijai) dalis

⁸⁵ Krašto apsaugos ministerijos 2026-06-08 el. paštu pateikta informacija

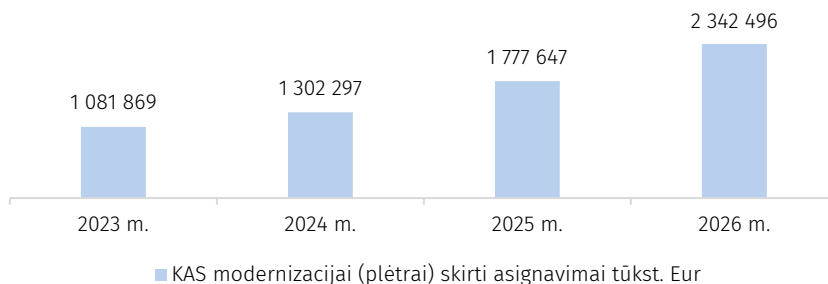
⁸⁶ Vyriausybės 2025-12-10 nutarimu Nr. 895 patvirtintas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas

⁸⁷ NATO Security Investment Programme.

⁸⁸ Prieiga per internetą: [Funding NATO | NATO Topic](#). (žiūrėta 2026-05-14)

(proc.) nuo visų KAS asignavimų sumažėjo iki 49 proc. (5 proc. punktais, palyginti su 2023 m.), tačiau, analizuodami skiriamus pinigus modernizacijai, pastebime, kad 2026 m. šiai paskirčiai suplanuotas finansavimas išaugo 1,2 mlrd. Eur, tai yra daugiau nei 2 kartus (9 pav.).

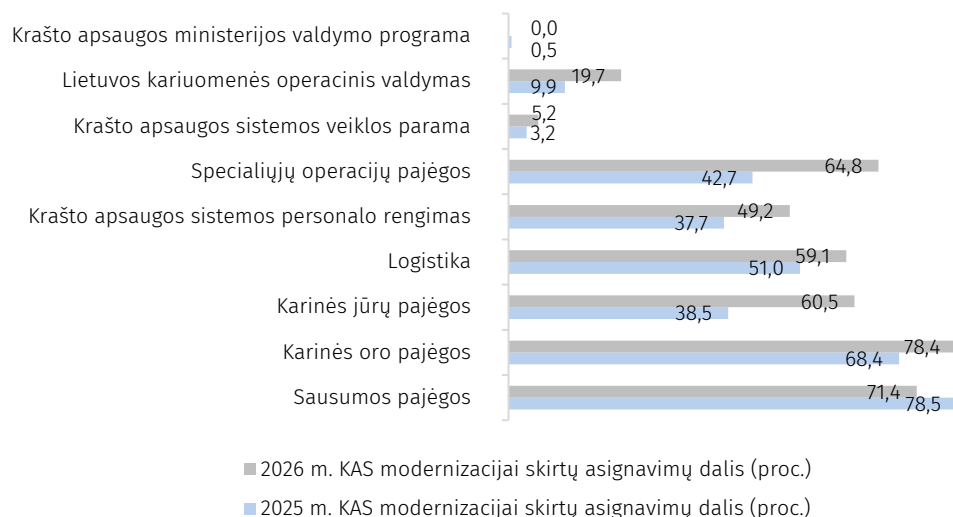
9 pav. Krašto apsaugos sistemos plėtrai (modernizacijai) skirti asignavimai (tūkst. Eur) 2023–2026 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis (2026-03-20 duomenimis)

43. Nustatėme, kad 2023–2025 m. visose 9-iose KAM SVP programose buvo planuojami asignavimai KAS modernizacijai (plėtrai). 2026 m. šie asignavimai planuojami 8 iš 9 programų⁸⁹. Tai lemia KAS programų struktūrą, suformuota pagal LK pajėgas / padalinius. Nustatėme, kad 2025 m. 3-ose iš 9 programose modernizacijai (plėtrai) buvo skirta daugiau nei 50 proc. visos programos asignavimų⁹⁰. Dar 3-ose programose iš 9 šios paskirties pinigai sudarė daugiau nei trečdalyį visos programos asignavimų⁹¹ (10 pav., 6 priedas). Šie duomenys rodo, kad KAS modernizacijai (plėtrai) skiriami asignavimai sudaro reikšmingą visos KAS sistemos ir daugelio programų dalį. Dėl šios priežasties svarbu stebėti visos KAS modernizacijos rezultatus, planuoti šiam tikslui bendrą finansavimą, nuoseklius ir tarpusavyje suderintus darbus / veiksmus ir paskirti asmenį, atsakingą už išsikelto bendro tikslo įgyvendinimą.

10 pav. Krašto apsaugos sistemos modernizacijai (plėtrai) skirtų asignavimų dalis (proc.) kiekvienoje programoje 2025–2026 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis (2026-03-20 duomenimis)

⁸⁹ 2026 m. KAM valdymo programoje modernizacijai (plėtrai) asignavimai neplanuojami.

⁹⁰ Sausumos pajėgos – 78,49 proc., Karinės oro pajėgos – 68,37 proc., logistika – 51,03 proc.

⁹¹ KJP – 38,45 proc., SOP – 42,71 proc., krašto apsaugos sistemos personalo rengimas – 37,72 proc.

44. Apklausę visus KAS programų koordinatorius, nustatėme, kad, 6 iš 9⁹² koordinatorių nuomone, finansų valdymo procesai būtų efektyvesni, jeigu KAS plėtra (modernizacija) būtų planuojama vienoje (atskiroje) programoje (pavyzdys).

Programų koordinatorių nuomonė dėl krašto apsaugos sistemos plėtrai (modernizacijai) planuojamų asignavimų vienoje (atskiroje) programoje

- ✓ A programų koordinatorius: vienam programos koordinatoriui skirstant lėšas tarp pajėgų atsiranda lankstumas, tačiau taip pat neapibrėžtumas pajėgoms, ar joms skirtos lėšos ir liks iki metų pabaigos. Finansų valdymo procesai būtų efektyvesni vieno programos koordinatoriaus tik su sąlyga, jei jis atsižvelgtų į pajėgų poreikius ir bendrus susitarimus dėl lėšų persikirstymo tarp pajėgų.
- ✓ B programų koordinatorius: jei lėšos KAS plėtrai būtų planuojamos vienoje programoje, sumažėtų žmogiškųjų išteklių poreikiai, reikalingi sąmatų vykdymui, tikslinimui, kontrolei. Galimai procesai vyktų sklandžiau.
- ✓ D programų koordinatorius: jei KAS plėtrai asignavimai būtų planuojami vienoje programoje, išvengtume nesusipratimų, ar pirkimas bus vykdomas centralizuotai ar decentralizuotai, ta pati biudžetinė organizacija privalėtų pasirūpinti ir dėl prekių pristatymo į Lietuvą.

45. 2025 m. III ketvirtį 82 proc. persikirstytų sutaupyty / nepanaudotų asignavimų sudarė asignavimai turtui (sandoriams) įsigyti (140 330,5 tūkst. Eur iš 171 355,7 tūkst. Eur)⁹³. Visi šie įsigijimai skirti KAS plėtrai (modernizacijai). Dėl šios priežasties, asignavimus KAS plėtrai (modernizacijai) planuojant vienoje programoje, būtų sudarytos sąlygos sumažinti persikirstymus tarp programų, taip mažinant laiko sąnaudas⁹⁴ ir žmogiškuosius išteklius.
46. Valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, planuodami asignavimų paskirstymo SVP numatytoms priemonėms pakeitimus, nustato, kaip asignavimų pakeitimai darys įtaką SVP suplanuotų stebėsenos rodiklių siektinoms reikšmėms ar kitai reikšmingai informacijai⁹⁵. Vertinome, ar KAS SPP 2024 m. patvirtintų ir į KAM SVP perkeltų visų 8 kariuomenės modernizacijos siektinų rodiklių reikšmės buvo padidintos. Nustatėme, kad, 2025 m. padidėjus KAS finansavimui (nuo 3,07 proc. BVP (2 426,0 mlrd. Eur) iki 4,04 proc. (3 397,8 mlrd. Eur), KAS SPP 2024 m. įtvirtintų ir į KAM SVP perkeltų visų 8 kariuomenės modernizacijos siektinų rodiklių reikšmės nebuvo padidintos. Modernizacijos rodikliai parengti dar 2023 m. ir įtraukti į 2024 m. patvirtintą KAS SPP. Pasikeitus KAS finansavimui ir spartėjant LK stiprinimui, rodikliai nesikeitė. Rodikliai yra nebeaktualūs, nes parengti pagal preliminaras galimas planines reikšmes ir pagal to meto ilgalaikius poreikius, OSĮL ir planuotą KAS finansavimą – 3 proc. BVP, dėl to neatspindi pasikeitusio finansavimo masto ir aktualių poreikių.
47. KAM patvirtino, kad dėl vykdomų sparčių pokyčių LK pajėgumų stiprinimo srityje rodikliai (jo preliminarūs skaičiavimai) morališkai paseno ir procentinis vykdymas 2024 m. nebeatitinka tikrovės ir nėra informatyvus⁹⁶. KAM teigimu, KAS SPP rodikliai neatnaujinti dėl užtrunkančio derinimo proceso, atnaujinamų KAS operacinių dokumentų (OSĮL). KAM rodikliai ir jų apskaičiavimo metodika pradėti vertinti dar 2025 m., tačiau jų suderinimas užtrunka⁹⁷.

⁹² KAM valdymo programoje 2026 m. neplanuojami asignavimai plėtrai (modernizacijai), todėl šios programos koordinatorius nurodė, kad jo veikla nesusijusi su modernizacijos procesais.

⁹³ Infrastruktūra – 41 704,3 tūkst. Eur, ginkluotė ir karinės atsargos – 34 316,4 tūkst. Eur, kitas turtas – 64 309,8 tūkst. Eur.

⁹⁴ Pagal krašto apsaugos ministro 2007-05-06 įsakymu Nr. V-503 patvirtintų taisyklių 8.1 p., tarp KAM programų asignavimai persikirstomi GRG teikimu ir GRT pritarimu.

⁹⁵ Vyriausybės 2021-04-28 nutarimu Nr. 292 patvirtinta Strateginio valdymo metodika, 172.2 p.

⁹⁶ KAM atstovo 2025-11-28 el. paštu teikta informacija.

⁹⁷ KAM atstovo 2026-02-12 el. paštu teikta informacija.

48. Nustatėme, kad nėra vertinamas bendras (suminis) LK modernizavimo rodiklis. 2025–2027 m. KAM SVP 3-ose karinėse programose⁹⁸ iš 7⁹⁹ yra stebimi modernizacijos rodikliai¹⁰⁰, kurie yra perkelti iš KAS SPP. Likusiose 4-iose karinėse programose šių rodiklių nėra, nors vykdoma ta pati priemonė¹⁰¹, priskiriama KAS modernizacijai. Šiose 4-iose programose minėtos priemonės įgyvendinimas matuojamas atsargų kiekiu rodikliu¹⁰², kuris nėra nurodytas KAS SPP, kaip matuojantis modernizacijos įgyvendinimą. Dėl šios priežasties nežinoma, kurie konkretūs rodikliai matuoja bendrą KAS modernizaciją.

Pokyčiai audito metu

Vykdoma visų KAM SVP stebėsenos rodiklių peržiūra; 2026 m. vasario mėn. apsispręsta dėl divizijos, taip pat KOP ir KJP modernizavimo rodiklių apskaičiavimo metodikų patikslinimo; Seime 2026-04-22 registruotas KAS SPP pakeitimo projektas¹⁰³ (šiuo metu derinimo stadijos), kuriame planuojama iš esmės keisti KAS SPP patvirtintus rodiklius su reikšmėmis, paliekant vieną modernizacijos rodiklį „Krašto apsaugos sistemos modernizacijai skiriamų lėšų dalis, palyginti su bendromis gynybai skiriamomis išlaidomis (procentais)“, kuris yra nustatytas NATO¹⁰⁴. Matome, kad visos krašto apsaugos sistemos modernizacijos finansavimas stebimas, tačiau modernizacijos įgyvendinimo stebėsenai ribota, nes apima dalį Lietuvos kariuomenės pajėgų.

2.2. Ministerija vykdo krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo ir jiems skirto finansavimo stebėseną, tačiau ji yra fragmentiška

49. Viešojo valdymo sprendimų priėmimas turi būti grindžiamas pasiektų rezultatų stebėsenos duomenimis ir sprendimų finansinio, administracinio, socialinio ir kito poveikio vertinimu¹⁰⁵. Vertinome, ar pagal nustatytą tvarką KAM kasmet vykdo KAS prioritetų įgyvendinimo ir jiems skirtų išteklių panaudojimo stebėseną.
50. KAS prioritetų įgyvendinimo stebėsenai atliekama vadovaujantis SVĮ ir SVM, kurie taikomi visiems strateginio valdymo sistemos dalyviams. Tačiau stebėsenai trūksta sistemiskumo, nes duomenys apie suplanuotus, skirtus ir panaudotus pinigus KAS prioritetams surenkami pagal užklausas iš įvairių šaltinių: valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos, sutarčių ataskaitų, KAS 10¹⁰⁶ ir 2¹⁰⁷ formų (3 lentelė):

⁹⁸ Sausumos pajėgos, Karinės oro pajėgos, Karinės jūrų pajėgos.

⁹⁹ Krašto apsaugos sistemos veiklos parama ir Krašto apsaugos ministerijos valdymo programos nėra priskiriamos karinėms programoms.

¹⁰⁰ Pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ modernizacija, proc., Lietuvos didžiojo etmono Jono Karolio Chodkevičiaus pėstininkų brigados „Žemaitija“ modernizacija, proc., Brigadas įgalinančių pajėgumų modernizacija, proc., Karinių oro pajėgų modernizacija, proc., Karinių jūrų pajėgų modernizacija, proc.

¹⁰¹ „Vykdyti x pajėgų vystymo ir jų veiklai užtikrinti reikalingus projektus“.

¹⁰² „Turimų atsargų dalis, palyginus su būtinų atsargų kiekiu“.

¹⁰³ Krašto apsaugos ministerijos parengtas Krašto apsaugos sistemos stiprinimo plėtros programos projektas 2026-04-22 registruotas Seime Nr. 26-6319.

¹⁰⁴ KAM atstovo 2026-04-20 el. paštu teikta informacija.

¹⁰⁵ Strateginio valdymo įstatymas Nr. XIII-3096, 4 str. 3 p.

¹⁰⁶ KAM ministro 2010-01-28 įsakymu Nr. V-82 patvirtintos KAS biudžeto vykdymo žinybinių ataskaitų formos (2026-04-01 redakcija Nr. 289), forma Nr. 10-KAS „Informacijos apie valstybės biudžeto lėšų, skirtų infrastruktūros projektams, panaudojimą“.

¹⁰⁷ KAM ministro 2010-01-28 įsakymu Nr. V-82 patvirtintos KAS biudžeto vykdymo žinybinių ataskaitų formos (2026-04-01 redakcija Nr. 289), forma Nr. 2-KAS „Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos“.

3 lentelė. Krašto apsaugos ministerijos auditoriams pateikta informacija apie krašto apsaugos sistemos prioritetams suplanuotus (2025–2026 m.), skirtus, panaudotus asignavimus 2025 m. (mln. Eur)

KAS prioriteto pavadinimas	2025 m.				2026 m.	KAM komentaras	Duomenų šaltiniai
	Suplanuota 2025-01-01	Skirta	Panaudota 2025-12-31	Proc. panaudota nuo skirtų	Suplanuota 2026-01-01		
Vokietijos brigados priėmimas ir bendradarbiavimo su kitais sąjungininkais stiprinimas	58,7	76,5	57,4	75 proc.	166,5	2025–2026 m. įtraukti ir kiti statiniai Vokietijos brigadai bei PŠP	2025 m. KAS-10 ir VGF sutarčių ataskaitos
	1,0	1,0	1,0	100 proc.	1,0	KAS veiklos parama – KAM CL išlaidos Vokietijos brigados biurui išlaikyti	Informacija apie panaudotus pinigus, gauta iš VBAMS
Nacionalinės pėstininkų divizijos ir kitų Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimas	919,4	1 755,6	1 753,6	99,8 proc.	2 275,7	2025 m. ir 2026 m. planas bei 2025 m. patikslintas planas karinėms programoms (išskyrus KAS veiklos paramą, KAM valdymo programą ir LKA)	Informacija apie panaudotus pinigus, gauta iš KAS-2 formos ataskaitos (KAM ministro įsakymas Nr. V-82)
Visuomenės atsparumo didinimas ir pilietinio pasipriešinimo stiprinimas	31,0	30,9	30,7	99,3 proc.	67,4	06 007 programos tikslo 06 007 11 03 Stiprinti visuomenės kritinį mąstymą ir atsparumą informacinėms atakoms bei informuotumą ir pasirengimą krizėms, mobilizacijai, gynybai ir pilietinam pasipriešinimui priemonės	Informacija apie panaudotus pinigus, gauta iš VBAMS
Gynybos ir saugumo pramonės vystymas	1,1	1,0	1,0	100 proc.	9,1	06 007 11 01 05 Vykdyti mokslo tiriamąją veiklą, skatinti naujų gynybos technologijų kūrimą ir vystymą	Informacija apie panaudotus pinigus, gauta iš VBAMS
Paramos Ukrainai teikimas	98,0	152,4	152,4	100 proc.	222,7	Pagal Valstybės funkciją 02 03 01 02 Karinė pagalba dotacijomis, paskolomis arba skolinant įrangą	Informacija apie panaudotus pinigus, gauta iš VBAMS

Šaltinis – Krašto apsaugos ministerija

51. Taip pat nuosekliai nevykdoma KAS prioritetų įgyvendinimo stebėseną, duomenys apie jų įgyvendinimą surenkami tik esant poreikiui. Nustatėme, kad informacija apie KAS prioritetų įgyvendinimą renkama iš subjektų, atsakingų už Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano (toliau – VPNĮP) veiksmų vykdymą, metinių KAM ir KAS padalinių, VPNĮP ataskaitų ir nėra kaupiama vienoje vietoje ar sistemoje, o saugoma atskiruose kataloguose kaip įvairių tipų ataskaitos¹⁰⁸. Rodiklių vykdymo duomenys suvedami į SIS/SVIS, finansų planavimo ir vykdymo informacija saugoma FinVIS, apskaitos informacija – buhalterinės apskaitos informacinėse sistemose¹⁰⁹. Prireikus informaciją sprendimų priėmėjams apie KAS prioritetų įgyvendinimą pagal kompetenciją rengia ir teikia už KAS prioritetų įgyvendinimą atsakingi KAM padaliniai, institucijos¹¹⁰ bei KAM Gynybos planavimo departamentas¹¹¹. Išanalizavę VPNĮP ir jų ataskaitas (2023–2025 m.), pastebime, kad rodikliai, kurie matuotų KAS prioritetų įgyvendinimą, VPNĮP nėra pateikiami, jie nustatomi SVP. Be to, KAM SVP iki 2026 m. nebuvo nustatytos siektinos rodiklių reikšmės vienam iš KAS prioritetų „Nacionalinės pėstininkų divizijos ir kitų Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimas“. Dėl to nėra aišku, ar pasiekti visi suplanuoti einamųjų metų tikslai ir ar prioritetai įgyvendinami pagal planą.

Pokytis audito metu

KAM 2026–2028 m. SVP numatyti stebėsenos rodikliai KAS prioritetui „Nacionalinės pėstininkų divizijos ir kitų Lietuvos kariuomenės pajėgumų stiprinimas“: 1. LK pirmosios divizijos vienetų personalo sukomplektavimas proc.¹¹² 2. LK pirmosios divizijos vienetų aprūpinimas būtinąja įranga ir ginkluote proc.¹¹³ Stebėsenos rodiklių planinės ir faktinės reikšmės yra riboto naudojimo.

52. Nesant nuoseklios ir sistemingos stebėsenos, sudėtinga vertinti pinigų panaudojimo efektyvumą ir jų sąsajas su KAS prioritetų įgyvendinimu. Duomenis, pateiktus apie KAS prioritetų įgyvendinimą iš skirtingų šaltinių, sudėtinga palyginti, apibendrinti bei įvertinti, ar KAS prioritetai įgyvendinami pagal planą ir ar pasiekiami numatyti tikslai. Auditorių nuomone, nėra būtina nustatyti atskirą tvarką, tačiau vieninga stebėsenos sistema leistų turėti laiku prieinamą informaciją apie KAS prioritetų įgyvendinimo pažangą, kuri reikalinga sprendimų priėmėjams. Taip pat KAS prioritetų stebėsenai galėtų būti taikomi projektinio valdymo principai¹¹⁴.

Pokyčiai audito metu

Nuo 2026 m. KAS prioritetui (Nacionalinės divizijos vystymas) – įgyvendinimo stebėsenai taikomas projektinis valdymas, paskirti projektų vadovai ir taikomi projektų valdymo principai; 2026 m. Koordinacinei tarybai pavesta stebėti ir kontroliuoti visų su Lietuvos

¹⁰⁸ Metinės veiklos ataskaitos (KAS institucijų, jų padalinių ir KAM) rengiamos „Word“ arba „Excel“ dokumentuose, kurie saugomi bendro naudojimo diskuose (GPD), tam skirtuose kataloguose, sudarytuose pagal metus. RN ataskaitos saugomos riboto naudojimo tinklo (RNT) kataloguose (bendro naudojimo srityse).

¹⁰⁹ KAM 2026-03-27 el. paštu pateikta informacija.

¹¹⁰ Pvz., Vokietijos brigadai reikalingos infrastruktūros projektų įgyvendinimą koordinuoja KAM LD (kitų projektų – IVA), divizijos ir kitų LK pajėgumų stiprinimą – LK GŠ, visuomenės pasirengimą visuotinei gynybai – KAM VGKVG, gynybos ir saugumo pramonės vystymą – GRA, paramos Ukrainai teikimą – KAM TROG.

¹¹¹ KAM 2026-03-27 el. paštu pateikta informacija.

¹¹² LK pirmosios divizijos vienetų personalo sukomplektavimo proc. stebėsenos rodiklio r-06-008-11-01-01-01 aprašymo kortelė, 2026-04-23.

¹¹³ LK pirmosios divizijos vienetų aprūpinimo būtinąja įranga ir ginkluote proc. stebėsenos rodiklio r-06-008-11-01-01-01 aprašymo kortelė, 2026-04-23.

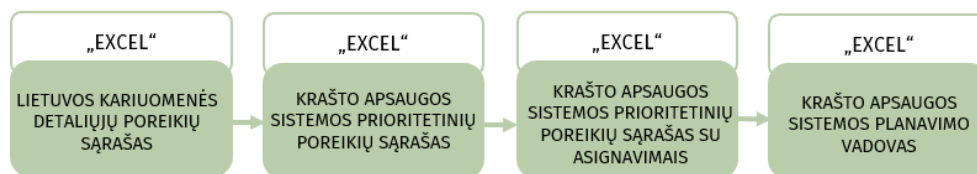
¹¹⁴ Projektinį valdymą tikslinga būtų taikyti nacionalinės divizijos formavimui ir Vokietijos brigados priėmimui Lietuvoje.

kariuomenės Pirmosios divizijos vystymu susijusių priemonių įgyvendinimą¹¹⁵. Taryba turi reguliariai informuoti krašto apsaugos ministrą ir Lietuvos kariuomenės vadą, kurie apie pasiektą progresą ir įgyvendinimo rezultatus informuoja VGT¹¹⁶.

Automatizuoti procesai didintų gynybos planavimo efektyvumą

53. Valstybės informacinius išteklius sudarantys duomenys, kurie tvarkomi informacinėse sistemose, turi būti valdomi užtikrinant jų teisingumą, prieinamumą ir apsaugą nuo neteisėto ar netyčinio sunaikinimo, praradimo, pakeitimo, atskleidimo be leidimo ar neteisėtos prieigos prie jų suteikimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo¹¹⁷. Vertinome, ar KAS prioritетinių poreikių sąrašo duomenys tvarkomi informacinėje sistemoje. Peržiūrėjus KAS prioritетinių poreikių sąrašų rengimo procesą 2023–2026 m., nustatyta, kad LK GŠ detaliųjų poreikių duomenys kaupiami ir sisteminami „MS Access“ pagrindu veikiančioje duomenų valdymo platformoje, kurioje taikoma naudotojų prieigos kontrolė. Tolesniam derinimui su kitais proceso dalyviais duomenys eksportuojami į „Excel“ formatą. Dėl to, auditorių nuomone, yra rizika duomenų patikimumui ir pakeitimų atsekamumo užtikrinimui.
54. LK detaliųjų poreikių sąrašą teikia „Excel“ formatu, o Gynybos planavimo departamentas jį perkelia į savo „Excel“ ir rengia KAS prioritетinių poreikių sąrašą. Vėliau KAS prioritетinių poreikių sąrašas su asignavimais rankiniu būdu perkeliama į KAS Planavimo vadovą, t. y. į dar vieną „Excel“ dokumentą. Kadangi dokumentai tarpusavyje nėra susieti, LK neturi grįžtamojo ryšio ir nemato, kurios priemonės pagal nustatytus balus ir finansinius limitus patenka į 10 metų laikotarpį, kokie asignavimai joms planuojami ir ar jie atitinka planuojamus poreikius. Ši informacija tampa prieinama tik parengus KAS Planavimo vadovą¹¹⁸ (11 pav.).

11 pav. Gynybos planavimo dokumentų rengimas ir duomenų perkėlimas „Excel“ failuose

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

55. Auditorių vertinimu, siekiant sudaryti tinkamas sąlygas gynybos planavimo procesams, tikslinga pereiti nuo „Excel“ sprendimų prie vieningo gynybos proceso duomenų valdymo sprendimų, nes šiuo metu taikoma planavimo praktika apsunkina informacijos ir duomenų valdymą, didina žmoniškųjų klaidų tikimybę, reikalauja didesnių laiko sąnaudų.

¹¹⁵ KAM 2026-02-18 įsakymu Nr. V-131 sudaryta Koordinacinė taryba Lietuvos kariuomenės pirmosios divizijos vystymo stebėsenai ir kontrolei užtikrinti.

¹¹⁶ KAM 2026-02-18 įsakymu Nr. V-131 sudaryta Koordinacinė taryba Lietuvos kariuomenės pirmosios divizijos vystymo stebėsenai ir kontrolei užtikrinti, 2 p.

¹¹⁷ Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2 d. 5 ir 6 p.

¹¹⁸ KAM 2026-04-29 el. paštu pateikta informacija.

Pokytis audito metu

KAM sudaryta¹¹⁹ darbo grupė dėl naujos informacinės sistemos įsigijimo, kuriai numatyta atlikti informacinių sistemų bei veiklos organizavimo ir valdymo procesų analizę, įvertinti galimas alternatyvas ir parengti siūlymus dėl modernios informacinės sistemos įsigijimo ir diegimo krašto apsaugos sistemoje.

56. KAM finansinių išteklių valdymo sistema (toliau – FinVIS) veikia pasenusios programinės įrangos pagrindu („Microsoft Dynamics NAV 2009 R2“ versija). Dėl nesuderinamumo su atnaujinamomis operacinėmis sistemomis ji veikia nestabiliai, didėja sutrikimų ir veiklos nutrūkimo rizika¹²⁰. FinVIS neužtikrina reikiamo funkcionalumo KAS biudžeto planavimui, vykdymui ir duomenų analizei: riboti (ar pasenę) analizės įrankiai, nebeatitinkantis poreikių duomenų įvedimo lankstumas, riboti (moraliskai pasenę ir nenašūs) ataskaitų generavimo įrankiai, nėra tiesioginės integracijos (arba yra dalinė integracija) su kitomis išorinėmis ir vidinėmis informacinėmis sistemomis¹²¹ – visi ryšiai su kitomis IS iš esmės yra atliekami eksporto–importo būdu¹²². KAS programų koordinatoriai (7 iš 10) apklausoje taip pat nurodė, kad FinVIS trūksta įrankių, reikalingų finansų valdymo procedūroms atlikti: sistema negeneruoja ataskaitų įvairesniais pjūviais, nėra sutarčių įvesties bei pirkimų inicijavimo modulių, sistema neparodo dabartinės vykdomos sąmatos situacijos, duomenys papildomai tvarkomi „Excel“ failuose ir kt.¹²³ Taip pat KAM FBD 2024–2026 m. kasmet kėlė riziką dėl FinVIS sutrikimų, esant technologiškai pasenusiai programinei įrangai¹²⁴. Nors 2024 m. atlikta FinVIS modernizavimo galimybių studija ir 2026 m. inicijuotas FinVIS modernizavimo paslaugų pirkimas, šiuo metu finansų valdymo procesai atliekami nepakankamai pažangioje, riboto funkcionalumo sistemoje. Dėl to neužtikrinamas pakankamai efektyvus KAS finansinių išteklių valdymas, nes procesai išlieka iš dalies rankiniai, ataskaitos nėra visiškai automatizuotos, trūksta analitinių įrankių.
57. FinVIS, kuri yra riboto naudojimo informacinės sistemos (toliau – RNIS) posistemis, yra įtraukta į paslaugų užtikrinimo iš saugių lokacijų projektą, siekiant užtikrinti jos veikimą ir duomenų išsaugojimą ne taikos meto sąlygomis. Projektas skirtas KAS funkcijų vykdymo tęstinumui palaikyti ne taikos meto sąlygomis. KAM paaiškinimu, šiuo metu yra pasirašyti tarptautiniai susitarimai su konkrečių valstybių duomenų centrų tiekėjais ir derinami detalūs planai, kaip tiksliai bus realizuojamas visų RNIS (tarp jų ir FinVIS) perkėlimas iš Lietuvos į nutolusius duomenų centrus, kad ne taikos meto sąlygomis būtų įmanoma RNIS veikimą atkurti per vieną dieną. Kol kas projektas derinamas KAM lygmeniu¹²⁵. Kol FinVIS neperkelta į nutolusius duomenų centrus, ši IS dar nėra visiškai pritaikyta veikti ne taikos meto sąlygomis.

¹¹⁹ KAM 2026-04-22 įsakymas Nr. V-367 „Dėl Naujos valdymo sistemos darbo grupės sudarymo“.

¹²⁰ KAM finansinių išteklių valdymo informacinės sistemos modernizavimo galimybių studija, 2024 m., 4 psl.

¹²¹ Finansų ministerijos IS – Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistema (VBAMS), Finansinės apskaitos bendroji informacinė sistema (FABIS), Stebėsenos informacinė sistema (SIS), Strateginio valdymo informacinė sistema (SVIS) ir kt.

¹²² KAM finansinių išteklių valdymo informacinės sistemos modernizavimo galimybių studija, 2024 m., 4 psl.

¹²³ Valstybės kontrolės atliktos KAS programų koordinatorių (10) apklausos duomenys.

¹²⁴ KAM FBD planuojant biudžetą 2024–2026 m. nustatytos rizikos.

¹²⁵ KAM 2026-04-07 el. paštu pateikta informacija.

Pokytis audito metu

2026-03-19 inicijuotos FinVIS modernizavimo paslaugų pirkimo procedūros¹²⁶. KAM atstovų teigimu, šiuo metu vyksta paraiškų vertinimas nustatoma dalyvių atitiktis iškeltiems kvalifikacijos reikalavimams. Likę pirkimo proceso etapai, prognozuojama, turėtų trukti apie 4–6 savaites¹²⁷.

3. KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS FINANSŲ PLANAVIMAS IR NAUDOJIMAS

3.1. Trūksta tikslesnio krašto apsaugos sistemos finansų planavimo

Ilgalaikis 10 metų KAS finansų planavimas apskaičiuojamas pagal Krašto apsaugos ministerijos prielaidas

58. Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane¹²⁸ numatytos potencialaus, realaus ir nominalaus BVP augimo prognozės iki 2038 m. (12 pav.). Vertinome, ar KAS Planavimo vadove ilgalaikis 10 m. finansų planavimas apskaičiuotas vadovaujantis Vyriausybės parengtu Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu.

12 pav. Grynųjų išlaidų planą atitinkančios valdžios sektoriaus skolos, balanso projekcijos ir pagrindinės jų prielaidos

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
1	Valdžios sektoriaus skola (proc. BVP)	38,5	41,0	42,5	43,5	43,7	43,2	42,9	42,8	43,0	43,5	44,1	44,9	45,9	47,0	48,4
2	Valdžios sektoriaus balansas (proc. BVP)	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,2	-1,4	-1,5	-1,6	-1,9	-2,1	-2,3	-2,5	-2,7	-2,8	-3,0
3	Struktūrinis pirminis balansas (neįskaitant senėjimo kaštų) (proc. BVP)	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
4	Ciklinė komponentė (proc. BVP)	0,8	0,7	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Vienkartinės priemonės (proc. BVP)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Paūkinų išlaidos (proc. BVP)	0,8	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6
7	Ilgalaikės paūkinų normos (proc.)	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
8	Trumpalaikės paūkinų normos (proc.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	Numanoma vidutinė paūkinų norma (proc.)	2,3	2,8	3,0	3,1	3,2	3,3	3,4	3,4	3,4	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6
10	Skolos pokyčio tikslinimas (proc. BVP)	1,8	3,5	2,5	1,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Potencialus BVP (augimo tempas)	2,8	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,4
12	Realus BVP (augimo tempas)	2,7	2,8	2,9	2,6	2,3	2,0	1,9	1,8	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,4
13	BVP defliatorius (augimo tempas)	2,8	3,4	2,8	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
14	Nominalus BVP (augimo tempas)	5,6	6,3	5,8	5,3	4,8	4,5	4,3	4,3	4,0	4,0	4,0	3,9	3,8	3,8	3,7

Šaltinis – Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas

¹²⁶ Prieiga per internetą: <https://viesieji.pirkimai.lt/epps/cft/viewContractNotices.do?resourceId=6902106>, (žiūrėta 2026-05-06).

¹²⁷ KAM 2026-06-09 el. paštu pateikta informacija.

¹²⁸ Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas, 54 psl., 12 lentelė.

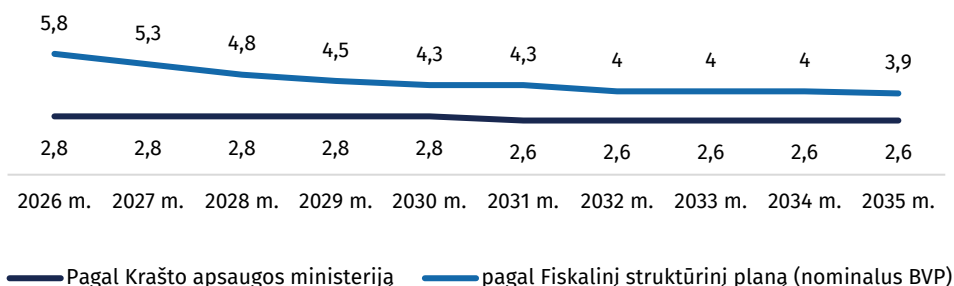
59. KAM 10-čiai metų sudaromame KAS Planavimo vadove¹²⁹ ilgalaikis KAS finansų planavimas apskaičiuotas pagal Finansų ministerijos prognozes tik pirmiesiems 3 metams, kitiems – pagal KAM GPD atliktus skaičiavimus ir prielaidas¹³⁰.

Krašto apsaugos ministerijos paaiškinimas dėl ilgalaikio KAS finansavimų prielaidų paskaičiavimo

Nuo 2029 m., kai nebėra FM duomenų, prognozuojame patys. Darome prielaidą, kad 2029–2030 m. BVP augimas bus 2,8 proc., vėliau – 2,6 proc. Apskaičiavimo principai buvo pristatyti FM ir gautas pritarimas.

60. Skiriasi KAM ir Vyriausybės planuojamas BVP procentas (13 pav.). Pvz., KAM planuoja, kad nuo 2031 m. BVP augimas bus 2,6 proc., o Vyriausybės vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane 2031 m. suplanuotas nominalus BVP, pagal kurį turėtų būti apskaičiuojamas ilgalaikis finansavimas, yra 4,3 proc. Todėl, auditorių nuomone, KAM ilgojo laikotarpio planavimas gali būti mažiau patikimas, nei valstybės lygmeniu apskaičiuotas ir suplanuotas BVP. KAM, planuodama KAS finansavimą nuo 2029 m., nesivadovavo Vyriausybės patvirtintu Vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu, nes, kaip paaiškino auditoriams, šio dokumento nebuvo matę, o naujame planavimo cikle (2027–2036 m.) galėtų vadovautis šiame plane pateikiamais BVP augimo dydžiais¹³¹.

13 pav. Krašto apsaugos ministerijos ir Fiskalinio struktūrinio plano bendrojo vidaus produkto prognozių palyginimas 2026–2035 m.

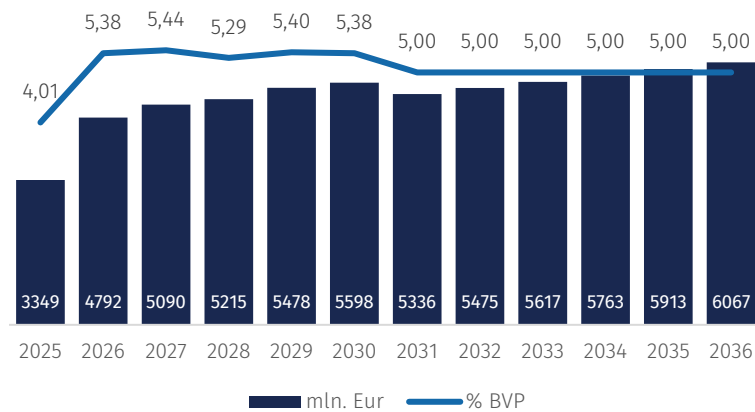
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos ir Fiskalinio struktūrinio plano duomenis

61. Pagal KAM apskaičiavimus, KAS 2027–2036 m. finansavimo prielaidose iki 2036 m. suplanuotas KAS finansavimas turėtų sudaryti ne mažiau kaip 5 proc. BVP (iki 2030 m. – daugiau nei 5 proc., nuo 2031 m. iki 2036 m. bus palaikomas 5 proc. BVP). Nors planuojama, kad finansavimas BVP procentine išraiška nuo 2031 m. bus mažesnis, tačiau pinigine išraiška – didesnis (14 pav.).

¹²⁹ Krašto apsaugos sistemos 2026–2035 m. Planavimo vadovas

¹³⁰ KAM atstovo 2026-02-03 el. paštu teiktas paaiškinimas.

¹³¹ KAM atstovo 2026-02-23 el. paštu teiktas paaiškinimas.

14 pav. Krašto apsaugos sistemos 2025–2036 m. finansavimo prielaidos (2025-12-16 duomenimis)

Šaltinis – Krašto apsaugos ministerija

62. Auditorių nuomone, KAM ilgojo laikotarpio planavimas turėtų būti pagrįstas valstybės kompetentingų institucijų pagrįstais ekonominiais duomenimis, vadovaujantis valstybės lygmeniu Vyriausybės patvirtintame Vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane apskaičiuotu ir suplanuotu BVP ilgajam laikotarpiui.

Kintanti geopolitinė aplinka ir tarptautiniai įsipareigojimai daro įtaką kariuomenės prioritetiniams poreikiams

63. LK detaliųjų poreikių sąrašė nustatomi pajėgų poreikiai, skirti jų palaikymui ir plėtrai. Šiuos poreikius apibendrina LK Gynybos štabo Pajėgumų valdyba, kuri, vadovaudamasi patvirtintais kriterijais, nustato jų prioritetus¹³². Pajėgumų plėtos planuose nustatomos KAS pajėgumų vystymo kryptys, užduotys, reikalingi ištekliai, atsižvelgiant į nustatytus prioritetus ir turimus resursus, kuriais remiantis vystomi KAS pajėgumai¹³³. Vertiname, ar LK detaliųjų poreikių sąrašas parengtas pagal Sausumos pajėgų plėtos planus¹³⁴.
64. Nustatėme, kad LK detaliųjų poreikių 2021–2023 m. (2023–2032 m., 2024–2033 m., 2025–2034 m. planavimo ciklai) sąrašo SP prioritetiniai poreikiai sudaryti ne pagal 2017 m. (Manevro sausumoje) ir 2018 m. (Teritorinės gynybos) patvirtintus SP pajėgumų plėtos planus, kadangi šie planai neatitinka dabartinių KAS prioritetų (pvz., Nacionalinės divizijos steigimui pritarta 2023 m.¹³⁵) ir jiems įgyvendinti reikalingų poreikių. Tačiau, auditorių vertinimu, tai nelaikytina trūkumu, nes poreikiai formuojami atsižvelgiant į VGT, Seimo, LRV sprendimus bei pagal OSJL nustatytus LK pajėgų poreikius įgyvendinant nustatytus prioritetus¹³⁶. Planai neatnaujinti dėl nuolat besikeičiančios geopolitinės situacijos, pasikeitusių NATO įpareigojimų (iškeltų tikslų). 16 iš 23 (70 proc.) pajėgumų plėtos planų nėra atnaujinti nuo 4 iki 14 metų (4 priedas). Nors situacija sparčiai keičiasi, pagrįstam įsigijimų planavimui būtini aktualūs pajėgumų plėtos planai, kurie turi būti nuolat

¹³² LK Gynybos štabo 2026-04-02 el. paštu pateikta informacija.

¹³³ KAM ministro 2019-01-24 įsakymu Nr. V-116 patvirtinta KAS pajėgumų planavimo metodika (2022-02-15 redakcija Nr. V-134).

¹³⁴ KAM 2022-02-15 įsakymu Nr. V-134 patvirtinta Krašto apsaugos sistemos pajėgumų planavimo metodika, 9.2.4 p.

¹³⁵ Prieiga per internetą: <https://kam.lt/nacionalines-divizijos-steigimas-istorinis-zingsnis-link-naujos-kokybes-lietuvos-kariuomenes/> (žiūrėta 2026-04-28).

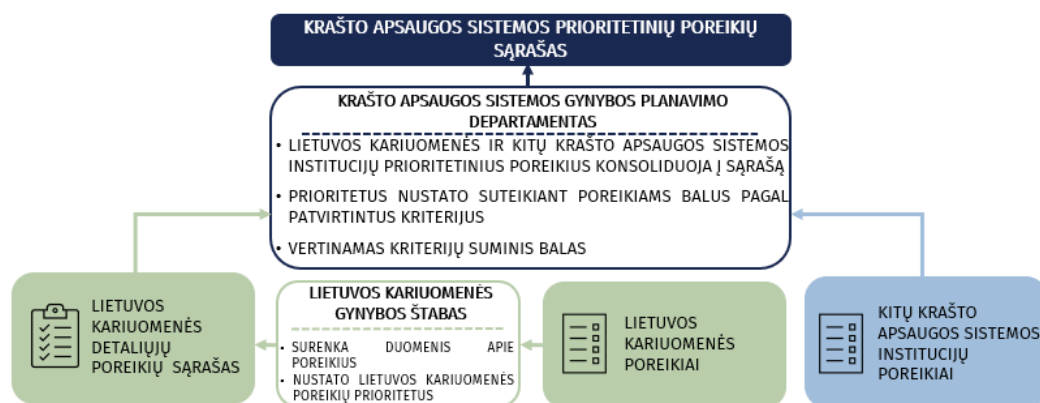
¹³⁶ LK Gynybos štabo teigimu, SP pajėgumų plėtos planus atnaujinti užtruktų 1–2 m., nes tai yra platus ir kompleksinis dokumentas.

atnaujinami reaguojant į pokyčius, nes, vadovaujantis gynybos planavimo procesu¹³⁷, būtent pagal juos formuojami ir nustatomi KAS prioritetiniai pajėgumai, užtikrinantys kryptingą ir pagrįstą pajėgumų vystymą ir stiprinimą.

Vertinimui pasirinkti LK poreikiai patenka į KAS prioritetinių poreikių sąrašą

65. Siekiant efektyviai suplanuoti finansavimą KAS pajėgumų plėtros prioritetams ir optimizuoti sistemų įsigijimą, sudaromas KAS prioritetinių poreikių sąrašas (įsigijimų)¹³⁸. Šis sąrašas sudaromas iš LK ir kitų KAS institucijų detaliųjų poreikių sąrašų (15 pav.). Vertinome, ar LK detaliųjų poreikių sąrašo Sausumos pajėgų prioritetai įtraukiami į KAS prioritetinių poreikių sąrašą ir ar šiame sąrašo planuojami pinigai poreikiams¹³⁹.

15 pav. Krašto apsaugos sistemos prioritetinių poreikių sąrašo sudarymo principai

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal krašto apsaugos sistemos 2027–2036 m. planavimo vadovo strategines kryptis

66. Iš 2021–2023 m. LK detaliųjų poreikių sąrašų atrinkę po 10 SP prioritetinių poreikių ir išanalizavę, ar jie išlieka KAS prioritetinių poreikių sąrašuose¹⁴⁰, nustatėme, kad LK SP prioritetiniai poreikiai persikelia į KAS prioritetinių poreikių sąrašus (4 lentelė).

4 lentelė. Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų prioritetinių poreikių perkėlimas į krašto apsaugos sistemos prioritetinių poreikių sąrašą

Sąrašai	2021 m. (2023–2032 m.) planavimo ciklas	2023 m. (2025–2034 m.) planavimo ciklas
Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų prioritetiniai poreikiai	10	10
Poreikiai, perkelti į KAS prioritetinių poreikių sąrašą	7	10
Neperkėlimo priežastis	Įsigyti einamaisiais metais	-

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų ir Krašto apsaugos sistemos prioritetinių poreikių sąrašus

¹³⁷ KAM 2029-09-20 įsakymas Nr. V-800 „Dėl gynybos planavimo proceso ir jo aprašymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹³⁸ KAS planavimo vadovo 2027–2036 m. strateginės kryptys, 7 psl.

¹³⁹ Ten pat, 8 psl. Lėšos poreikiams neturėtų būti planuojamos ir skiriamos anksčiau, nei priklausytų pagal prioritetinę eilę, išskyrus atvejus dėl nenumatytų aplinkybių.

¹⁴⁰ KAS planavimo vadovo 2027–2036 m. strateginės kryptys, 8 psl. LK Gynybos štabas surenka duomenis apie LK poreikius, nustato jų prioritetus ir informaciją apie poreikius pateikia GPD. GPD konsoliduoja į sąrašą. Prioritetai nustatomi suteikiant poreikiams balus pagal patvirtintus kriterijus ir įvertinant suminį kriterijų balą.

67. Peržiūrėję KAS prioritetinių poreikių sąrašus (2024–2033 m., 2025–2034 m., 2026–2035 m. planavimo ciklai), nustatėme, kad prioritetiniams įsigijimams pinigai numatyti (RN).

Pokytis audito metu

2026-01-05 KAM atnaujino veiklą, susijusią su Krašto apsaugos sistemos prioritetinių poreikių teikimo, sąrašo sudarymo, atnaujinimo ir finansavimo tvarkos aprašo rengimu. Parengtas projektas, kuriuo siekiama nustatyti tvarką, kaip KAS institucijos teiks infrastruktūros, ginklų ir karinės įrangos bei ilgalaikio turto įsigijimų poreikius, kaip jie bus vertinami ir suteikiamas prioritetas bei kaip planuojami ir skiriami asignavimai į sąrašą įtrauktiems poreikiams.

3.2. Svarbu užtikrinti tolygų ir tinkamą krašto apsaugos sistemos finansų panaudojimą

Ne visais atvejais metų eigoje Vyriausybės nutarimais papildomai skiriami asignavimai, gavus ministerijos argumentuotą prašymą

68. Papildomi asignavimai, skiriami Vyriausybės nutarimais per metus, KAM sistemoje perskirstomi GRG teikimu, GRT pritarimu, tikslinant krašto apsaugos ministro įsakymą¹⁴¹. Vertinome, ar visais atvejais KAM teikė argumentuotą prašymą Finansų ministerijai dėl šių pinigų metų eigoje skyrimo.
69. Audituojamuoju laikotarpiu Vyriausybės nutarimais KAM papildomai skirta 1,38 mlrd. Eur, neįtrauktų į 2023–2025 m. valstybės biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintus asignavimus. Iš viso priimta 15 nutarimų (2023 m. – 3; 2024 m. – 8; 2025 m. – 4). Nustatėme, kad 2023 m. 97,55 mln. Eur buvo skirti Finansų ministerijos iniciatyva, nesant KAM oficialaus prašymo, siekiant užtikrinti įstatyme nustatytą KAS finansavimo lygį – ne mažesnę kaip 2,52 proc. BVP. Finansų ministerija pažymėjo¹⁴², kad dėl gynybos srities aktualumo papildomi poreikiai paprastai būna iš anksto aptarti, todėl formalus išsamaus argumentavimo kiekvienu atveju skiriant asignavimus nereikalaujama, o informacijos detalizavimas gali būti ribojamas dėl saugumo.
70. 2025 m. dalis papildomų asignavimų gynybai¹⁴³ (7 priedas), nors ir buvo numatyti skolinimosi rezerve bei iš anksto žinomi¹⁴⁴, nebuvo įtraukti į 2025–2027 m. biudžeto patvirtinimo įstatymą, todėl metų eigoje buvo skiriami atskirais Vyriausybės nutarimais (16 pav.).

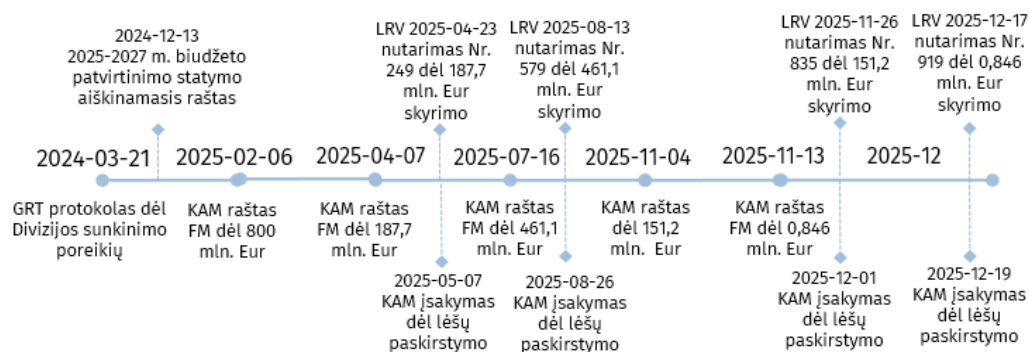
¹⁴¹ Krašto apsaugos ministro 2007-05-16 įsakymu Nr. 503 patvirtintos Valstybės biudžeto programų sąmatų vykdymo taisyklės, 8.21 p.

¹⁴² Finansų ministerijos 2026-04-20 Valstybės kontrolei teiktas paaiškinimas.

¹⁴³ 800 mln. eurų. Lėšų šaltinis 1.1.1.1.5 Valstybės biudžeto lėšos, kai programos sąmata didinama iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, kurios naudojamos viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas.

¹⁴⁴ Vyriausybės 2024-12-13 nutarimas Nr. 1090 „Dėl Patobulinto Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“, 2 priedas, 2 psl.

16 pav. 2025 m. Vyriausybės nutarimais papildomai skirtų skolintų pinigų Krašto apsaugos ministerijai skyrimo eigos pavyzdys

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

71. Nors teisės aktai leidžia viršyti patvirtintus asignavimus metams iš pasiskolintų pinigų, tačiau metų eigoje skiriamas papildomas finansavimas apsunkina subalansuotą įsigijimų planavimą ir nuoseklų jų naudojimą. Auditorių vertinimu, toks finansavimo modelis didina KAM planavimo neapibrėžtumą ir mažina biudžeto stabilumą bei ilgalaikio planavimo nuoseklumą. Tai patvirtina KAM¹⁴⁵ ir LK vado išsakyta pozicija¹⁴⁶, kad metų eigoje gaunamą papildomą finansavimą einamaisiais metais panaudoti racionaliai yra labai sudėtinga, nes dėl įtemptos situacijos rinkoje ilgai užtrunka pirkimai ir prekių pristatymai, todėl reikėtų siekti, kad papildomas finansavimas būtų skiriamas kuo anksčiau, bent jau pirmoje metų pusėje.

Krašto apsaugos institucijos siekia tolygiai planuoti asignavimus, tačiau per 2025 m. I–III ketvirčius 11 iš 14 institucijų panaudojo nuo 39 iki 86 proc. suplanuotų asignavimų

72. Tolygus finansinis planavimas ir efektyvus biudžeto vykdymo valdymas metų eigoje yra esminė viešųjų finansų valdymo dalis, siekiant užtikrinti sklandų įsipareigojimų vykdymą, mažinti neplanuoto skolinimosi poreikį ir pasiekti fiskalinius tikslus¹⁴⁷. Vertinome, ar KAS institucijoms pirmiems trims ketvirčiams kasmet planuojama ne mažiau kaip 65 proc. metinių asignavimų. Pastebime audituojamuoju laikotarpiu gerėjančias tendencijas, nes pradinių sąmatų duomenimis, 2023 m. metų pradžioje 3 įstaigos jų suplanavo mažiau nei 65 proc.: KAM (58,31 proc.), IVA (60,92 proc.) ir NKSC (64,74 proc.), o 2024–2025 m. – po 1 įstaigą: IVA (2024 m. 56,37 proc.) ir KAM BRD (2025 m. 54,9 proc.). KAM paaiškinimu, KAM BRD atveju tai lėmė vienkartinio viešojo pirkimo prekių pristatymo ir apmokėjimo terminas, o IVA atveju – statybos darbų specifika.
73. 2023–2025 m. metų eigoje asignavimų dydis pirmiesiems trims metų ketvirčiams keitėsi dėl papildomai skirto finansavimo ir asignavimų perskirstymo bei kitų priežasčių¹⁴⁸, todėl

¹⁴⁵ Valstybės kontrolės 2026-03-07 susitikimo metu su Krašto apsaugos ministerijos atstovais teikta informacija.

¹⁴⁶ Gynybos resursų tarybos 2024-11-06 posėdžio protokolas Nr. 5KV-41, 3 psl.

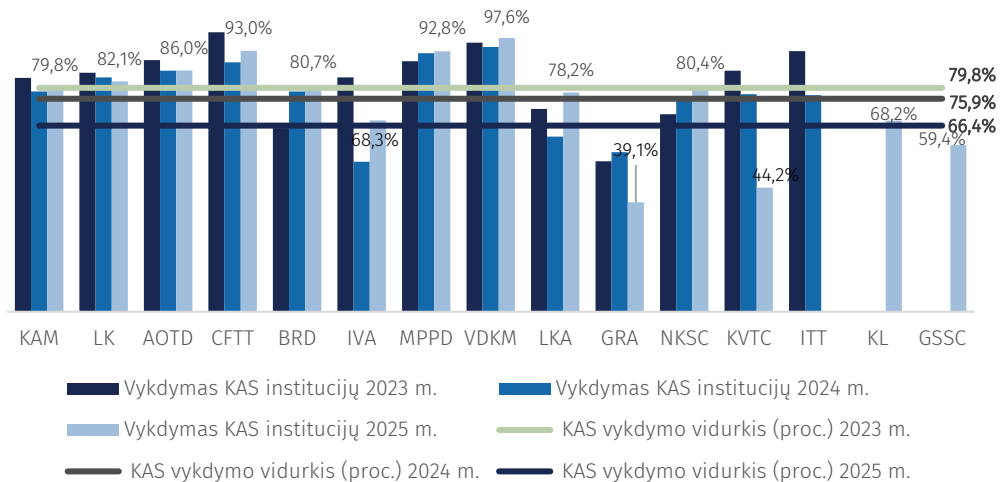
¹⁴⁷ Tarptautinio valiutos fondo (IMF) gairės „Guidelines for Public Expenditure Management“. Prieiga per internetą: https://www.imf.org/external/pubs/ft/expend/guide5.htm?utm_source=chatgpt.com (žiūrėta 2026-04-27).

¹⁴⁸ Kitos priežastys – užsitęsusių viešųjų pirkimų ir sutarčių vykdymo procedūros, tiekėjų vėlavimai bei darbų sezoniskumas, dėl kurių dalis išlaidų (ypač ilgalaikiam turtui) buvo perkelta į IV ketvirtį, papildomai gautos lėšos ir neužimtos pareigybės.

2023-09-30 duomenimis, asignavimų planas pirmiems trims ketvirčiams siekė 55,8 proc., 2024 m. – 58,23 proc., o 2025 m. – 73,73 proc. visų metinių asignavimų. Nors nuo 2025 m. KAS institucijų asignavimų planavimas metų pradžioje pagerėjo, auditorių nuomone, reikšmingai išaugus gynybos biudžetui, svarbu ir ateityje užtikrinti racionalų ir tolygų išteklių planavimą jau pirmaisiais metų ketvirčiais – tai patvirtina ir KAS programų koordinatoriai, nurodydami tokio planavimo siekiamybę. Siekiant valdyti riziką dėl skuboto pinigų naudojimo¹⁴⁹, svarbu didžiosios asignavimų dalies nesukoncentruoti į paskutinį metų ketvirtį.

74. Biudžeto asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą¹⁵⁰. Vertinome, ar KAS kasmet panaudoti asignavimai pirmiesiems III ketv. yra lygūs suplanuotiems¹⁵¹. Nustatėme, kad vykdymo procentinė dalis kasmet mažėjo ir 2025 m., palyginus su 2023 m., sumažėjo 13,4 proc. punkto (nuo 79,8 proc. 2023 m. iki 66,4 proc. 2025 m.) (17 pav.) (8 priedas).

17 pav. Krašto apsaugos sistemos institucijoms 2023–2025 m. III ketv. skirtų asignavimų vykdymas, palyginus su suplanuotais asignavimais (proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

75. Taip pat 3¹⁵² iš 14 KAS institucijų 2025 m. I–III ketv. asignavimus panaudojo daugiau nei 90 proc. iš suplanuotų¹⁵³. Likusių įstaigų (11) faktinės išlaidos svyravo nuo 39,1 proc. (GRA) iki 86,0 proc. (AOTD), o tai rodo KAS finansų vykdymo pagal planą netolygumus (17 pav.). Mažesnę panaudojimą daugiausia lėmė užsitęsusių pirkimų ir sutarčių sudarymo procedūros bei tiekėjų vėlavimai, neužimtos pareigybės ir pan. Auditorių vertinimu, nors KAM yra nusistačiusi kontrolės procedūras, pagal kurias GRG ir GRT posėdžių metu stebi, ar asignavimai naudojami tolygiai metų eigoje, ir esant poreikiui asignavimus perskirsto,

¹⁴⁹ Pvz., Antrojo operatyvinių tarnybų departamentas 2024-12-10 pervėdė 100 proc. dydžio avansus 510,4 tūkst. Eur (355,4+155,0) už kompiuterinę įrangą; Valstybės kontrolė finansinio audito metu (2026-05-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-2.) nustatė, kad Lietuvos šaulių sąjunga 2025 m. gruodžio mėn. atliko 88 avansinius mokėjimus, iš jų 49 – paskutinę metų dieną, o patikrinus 32 mokėjimus visuose juose nustatyta trūkumų.

¹⁵⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 5 str. 1 d. 7 p.

¹⁵¹ Kai per pirmuosius tris ketvirčius, rugsėjo 30 d. sąmatos duomenimis, panaudojama ne mažiau kaip 90 proc. suplanuotų asignavimų.

¹⁵² 2025-09-30 sąmatų duomenimis, CFTT vykdymas nuo suplanuotų asignavimų I–III ketv. siekė 93 proc., MPPD – 92,8 proc., VDKM – 97,6 proc.

¹⁵³ Kai I–III ketv., rugsėjo 30 d. sąmatos duomenimis, yra panaudojama ne mažiau kaip 90 proc. suplanuotų asignavimų.

tačiau trūksta kontrolės procedūrų, užtikrinančių tolygesnį asignavimų panaudojimą, taip sumažinant metų pabaigoje priimamų skubotų ir neracionalių sprendimų riziką.

Ministerijos vidaus teisės aktuose tobulintinas didesnių nei 30 proc. avansinių mokėjimų reglamentavimas

76. Perkančiosios organizacijos už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, patiektas prekes atsiskaito pagal darbų, paslaugų, prekių įsigijimo sutartis iš joms skirtų asignavimų, įskaitant avanso mokėjimus, kurie turi būti ne didesni nei 30 proc. įsigijimo sutarties sumos. Apribojimai avanso dydžiui netaikomi, kai KAS perkančiųjų organizacijų pirkimai yra susiję su valstybės gynybos ir karinių bei kitų krašto apsaugos funkcijų atlikimu¹⁵⁴. Didesnio nei 30 proc. mokėjimo avansu galimybė gali būti numatyta gavus GRG pritarimą. GRG pritarimas nereikalingas, kai planuojama pirkimo vertė neviršija mažos vertės pirkimo ribos¹⁵⁵. Nustatėme, kad GRG atlieka avansinių mokėjimų kontrolę, svarstydamą prašymus dėl projekto ir prekių, paslaugų ar darbų, kuriuos perkant prašoma leisti numatyti didesni nei 30 proc. avansinį mokėjimą, tačiau 10 atvejų analizė parodė, kad kontrolė užtikrinama ne visais atvejais: 2 atvejais¹⁵⁶ reikėjo gauti GRG pritarimą dėl didesnių nei 30 proc. avansų mokėjimų ir jis buvo gautas, o likusiais atvejais GRG pritarimas nebuvo gautas (pavyzdys).

Atvejai, kai Gynybos resursų grupės pritarimas nebuvo gautas

- ✓ 5 atvejais GRG sprendimo nereikėjo, nes avanso suma neviršijo 30 proc.;
- ✓ 1 atveju¹⁵⁷ mokėtas didesnis nei 30 proc. avansas, tačiau tai buvo mažos vertės pirkimas (iki 70,0 tūkst. Eur be PVM);
- ✓ 1 atveju¹⁵⁸ KAM vidaus teisės aktuose taikoma išimtis AOTD organizuojamiems prekių, paslaugų ar darbų pirkimams. Pirkimų organizavimo AOTD tvarką nustato AOTD direktorius;
- ✓ 1 mažos vertės pirkimo atveju¹⁵⁹ buvo sumokėtas 100 proc. avansas už baldus, nors, auditorių nuomone, tai nesusiję su valstybės gynybos ir karinių bei kitų krašto apsaugos funkcijų atlikimu.

77. KAM vidaus teisės aktuose¹⁶⁰ numatytos kontrolės procedūros dėl didesnių nei 30 proc. avansinių mokėjimų mažos vertės (iki 70 tūkst. Eur be PVM) ir AOTD vykdomuose pirkimuose yra nepakankamos. Dėl to silpnėja vidaus kontrolė ir neužtikrinama, kad minėtuose pirkimuose avansai būtų mokami pagrįstai laikantis nustatytų reikalavimų. Siekiant užtikrinti patikimą ir teisėtą finansų valdymą, reikia detaliau reglamentuoti

¹⁵⁴ Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (redakcija, galiojanti nuo 2025-03-01), 37.1 p.

¹⁵⁵ Krašto apsaugos ministro 2007-07-30 įsakymu Nr. 768 patvirtintas Pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašas, 96 p. (2019-06-18 įsakymo Nr. V-560 redakcija).

¹⁵⁶ GRG posėdžiuose svarstyti 2 atvejai (10016 NSPA NATO Support and Procurement Agency ir 10144 Defence finance and accounting service, Indianapolis) dėl didesnio nei 30 proc. avanso apmokėjimo.

¹⁵⁷ Susijęs su gynyba: UAB „Info S“ 100 proc. (23 752,3 Eur) išankstinis mokėjimas už 10 adapterių (LK KOP Oro erdvės stebėjimo ir kontrolės valdyba).

¹⁵⁸ UAB „ATEA“ 100 proc. išankstinis apmokėjimas (510,39 tūkst. Eur) 2024 m. pab. įsigyjant 6 objektus: TEMPEST B kompiuterius, stovus / telefonus / nešiojamuosius kompiuterius / stoteles ir komutatorius / ugniasienes / daugiadomenio vaizdo tinklo komutatorius.

¹⁵⁹ UAB „IKEA Lithuania“ 100 proc. avansinis mokėjimas (2 028,98 Eur) už biuro baldus (LK Specialiųjų operacijų pajėgų vadas).

¹⁶⁰ Krašto apsaugos ministro 2007-07-30 įsakymu Nr. 768 patvirtintas Pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašas, 133 p.

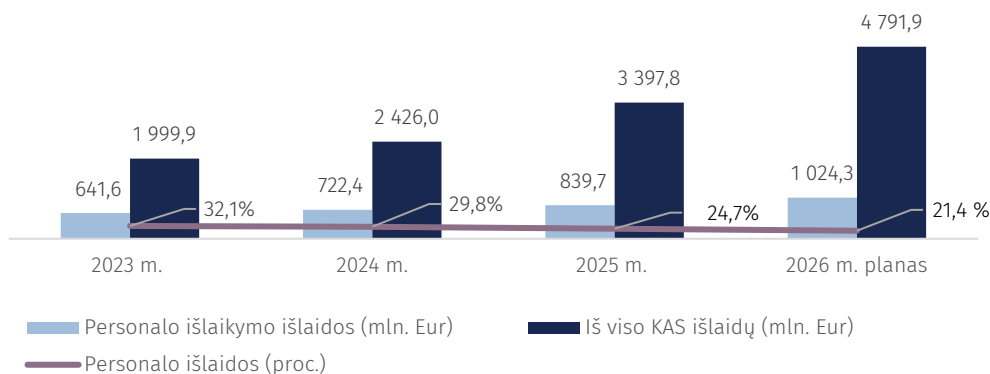
sprendimų priėmimą dėl tokių avansinių mokėjimų. Tai padės sustiprinti ir leis užtikrinti didesnės apimties vidaus kontrolę ir priimamų sprendimų nuoseklumą.

78. Be to, Valstybės kontrolė finansinio audito metu¹⁶¹ nustatė, kad taikomos nepakankamos kontrolės procedūros Lietuvos šalių sąjungos pinigų panaudojimo skaidrumui užtikrinti, todėl ministerijai pateikė rekomendaciją sustiprinti Lietuvos šalių sąjungai skiriamų valstybės biudžeto pinigų panaudojimo kontrolę.

3.3. Finansavimo didinimo poveikis krašto apsaugos sistemos personalui – teigiamas

79. NATO rekomendacijose ir KAS stiprinimo ir plėtros programoje teigiama, kad turi būti laikomasi KAS finansavimo gairių – ne daugiau kaip 50 proc. finansavimo skirti KAS personalui¹⁶². Laikėmės nuostatos, kad sudarytos galimybės užtikrinti KAS personalo sukomplektavimą ir jo išlaikymą, jei KAM kasmet vertina KAS institucijų finansavimo poreikį personalui išlaikyti; KAM kasmet KAS institucijoms skiria finansavimą personalui išlaikyti pagal pateiktą poreikį ir kasmet yra pasiekti KAS personalo 2024–2030 m. plėtros plane patvirtinti skaičiai.
80. Įvertinę KAS išlaidas personalui išlaikyti, nustatėme, kad skaitine išraiška 2023–2025 m. faktinės išlaidos personalui išlaikyti didėjo 30,9 proc., tačiau sparčiai didėjant gynybos finansavimui, procentinė dalis personalui nuo viso gynybos biudžeto sumažėjo nuo 32,1 proc. iki 24,7 proc. (18 pav.).

18 pav. Krašto apsaugos sistemos personalo išlaikymui panaudotų išlaidų pokytis nuo viso gynybos biudžeto 2023–2026 m. (tūkst. Eur ir proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją ir 2023–2025 m. Biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis (2026-05-04 duomenimis)

Nors KAS personalo finansavimas atitinka NATO rekomendacijas skirti ne daugiau nei 50 proc. gynybos biudžeto, tačiau pagal išlaidas, skiriamas personalui nuo visų gynybos išlaidų, Lietuva 2025 m. buvo prie mažesnę procentinę dalį personalo išlaidoms skiriančių valstybių, palyginti su kitomis NATO valstybėmis (24 iš 32)¹⁶³ (9 priedas).

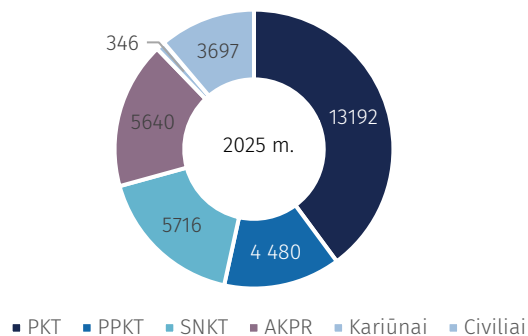
¹⁶¹ 2026-05-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-2.

¹⁶² Vyriausybės 2024-03-21 nutarimu Nr. XIV-2505 patvirtinta KAS stiprinimo ir plėtros programa, 4 p.

¹⁶³ NATO šalių gynybos išlaidų analizė 2014–2025 m., 14 psl. Prieiga per internetą: https://www.nato.int/content/dam/nato/webready/documents/finance/def-exp-2025-en.pdf?utm_source=chatgpt.com (žiūrėta 2026-04-30).

81. Nustatėme, kad KAM kasmet vertina KAS institucijų pateiktą personalo išlaikymo finansavimo poreikį. Poreikiai svarstomi GRT ir GRG posėdžiuose, analizuojami planuojant biudžetą ir metų eigoje tikslinami, atsižvelgiant į faktinius pokyčius. Nors metų pradžioje ne visais atvejais buvo skiriamas visas įstaigų prašytas finansavimas, metų eigoje asignavimai buvo perskirstomi ir tikslinami taip, kad galutinis personalo išlaikymo poreikis būtų patenkintas visose KAS institucijose.
82. Lietuvos Respublikos principinės kariuomenės struktūros, karių <...> ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatyme¹⁶⁴ nustatyti bendrieji ir ribiniai karių skaičiai pagal kategorijas (PKT, PPKT, SKNT, AKPR, kariūnai, kiekvieno laipsnio vyresniųjų karininkų, generolų ir admiralų bei kitų LK darbuotojų). KAS 2024–2030 m. personalo plėtros plane¹⁶⁵ detalizuoti valstybės tarnautojų, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kariūnų ir karių (PPKT, SKNT, AKPR ir PKT) ribiniai skaičiai. KAS personalo struktūroje didžiausią dalį 2025 m. sudaro profesionaliosios karo tarnybos (PKT) kariai – 39,9 proc., SNKT – 17,3 proc., AKPR – 17,1 proc., PPKT – 13,5 proc., kariūnai – apie 1 proc., o civilinis personalas – 11,2 proc. (19 pav.). Civilių darbuotojų dalis KAS institucijose svyravo nuo 10 iki 100 proc.: mažiausia – Lietuvos kariuomenėje (10 proc.), didžiausia – MPPD (100 proc.), IVA – 96 proc., GRA – 61 proc., KAM – 71 proc., o likusią personalo dalį sudaro kariai (10 priedas).

19 pav. Krašto apsaugos sistemos personalo pasiskirstymas pagal pareigybių kategorijas 2025-12-31 (vnt.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

83. Nustatėme, kad jaunesniųjų karininkų (kapitonų, kapitonų leitenantų, vyresniųjų leitenantų, leitenantų) metiniai ribiniai skaičiai nepatvirtinti nei įstatyme, nei KAS 2024–2030 m. personalo plėtros plane. Taigi nėra aiškiai apibrėžta, kiek šios grandies karininkų reikės ateityje. Mūsų skaičiavimu, 2025 m. yra suplanuota 89 proc. visų PKT (10 priedas). KAM paaiškino¹⁶⁶, kad jaunesniųjų karininkų planinis skaičius nėra tvirtinamas atskirais įsakymais, nes nėra teisinės prievolės nustatyti atskiro šių karininkų ribinio skaičiaus, o laipsniai suteikiami pagal ištarnautą laiką, kvalifikaciją, tarnybos vertinimą ir užimamas pareigas. Ministro įsakymu nustatomas bendras PKT karininkų skaičius laikomas pakankamu komplektavimui. Auditorių nuomone, nenustačius jaunesniųjų karininkų ribinių skaičių, trūksta aiškumo ir nuoseklumo planuojant personalo poreikį ir jam išlaikyti reikalingą finansavimą.

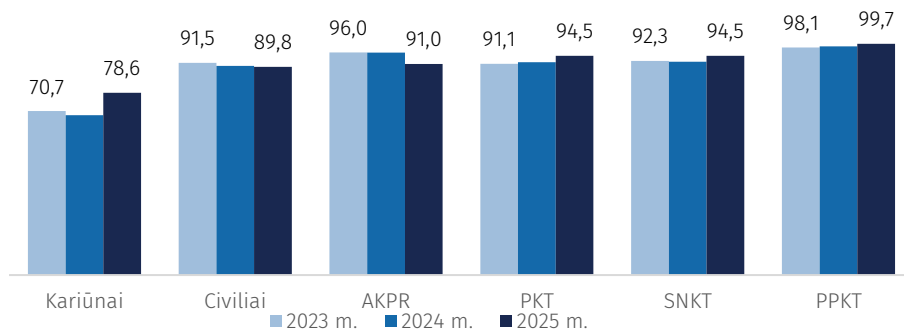
¹⁶⁴ Lietuvos Respublikos principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymas ([redakcija, galiojanti nuo 2026-01-01](#)).

¹⁶⁵ Vyriausybės 2024-09-18 nutarimu Nr. 791 patvirtintas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos [2024–2030 m. personalo plėtros planas](#).

¹⁶⁶ Krašto apsaugos ministerijos atstovų 2026-04-23 el. paštu teiktas paaiškinimas.

84. Audituojamu laikotarpiu KAS personalo sukomplektavimas augo, pvz., profesinės karo tarnybos karių sukomplektavimas augo 3,4 proc. punktų (2023 m. – 91,1 proc., 2025 m. – 94,5 proc.). Tačiau nustatyti personalo skaičiai nebuvo pasiekti: visose personalo kategorijose faktinis užpildymas išliko mažesnis, nei patvirtinta: 2025 m. PKT ir SNKT – po 94,5 proc., PPKT – 99,7 proc., kariūnų – 78,6 proc., civilių¹⁶⁷ – 89,8 proc., į pratybas ir mokymus pašaukiamų rezervu karių – 91,0 proc. (20 pav.).

20 pav. Krašto apsaugos sistemos personalo 2023–2025 m. užimtų pareigybių (sukomplektavimo) analizė (proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

85. KAM nurodė, kad KAS personalo nesukomplektavimą lėmė personalo kaita, nepalanki demografinė situacija, konkurencija su privačiu sektoriumi dėl darbo sąlygų ir atlygio bei nepakankamai veiksminga komunikacija apie LKA studijas ir karjeros galimybes.
86. Neužtikrinus kasmet nustatytų KAS personalo (SNKT, PKT, PPKT, kariūnų ir civilių) skaičių pasiekimo, kariniai vienetai nėra sukomplektuojami visa apimtimi, o tai silpnina jų parengtį ir gebėjimą efektyviai vykdyti pavestas užduotis. Be to, siekiant ilgalaikio ir duomenimis pagrįsto personalo planavimo ir nuoseklaus karininkų rengimo, tikslinga nustatyti planinį jaunesniųjų karininkų poreikį.

Krašto apsaugos sistemos darbo užmokestis konkurencingas, nes viršija viešojo sektoriaus vidurkį

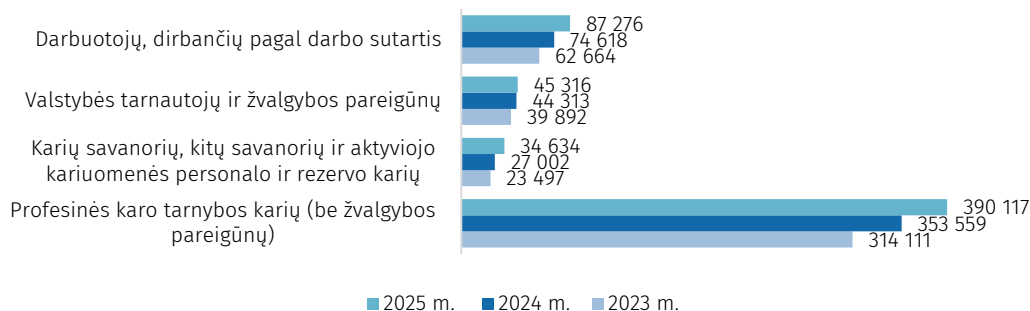
87. Nustatant KAM asignavimų paskirstymo proporcijas, vadovaujamosi asignavimų subalansavimo principais, kuriais siekiama suderinti karinių vienetų operacinę veiklą, kovinį rengimą ir ilgalaikę personalo plėtrą. Numatyta, kad esamo personalo išlaidos kasmet būtų indeksuojamos vidutiniškai 5 proc., siekiant užtikrinti nuoseklų darbo užmokesčio augimą ir papildomų socialinių garantijų finansavimą¹⁶⁸. Atlikę Lietuvos kariuomenės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2023–2025 m. metinių ataskaitų analizę, nustatėme, kad 2024 m. faktinis personalo išlaidų augimas viršijo planuotus 5 proc. Palyginti su 2023 m., šios išlaidos padidėjo 12,1 proc., 2025 m., lyginant su 2024 m., – 17,5 proc., o 2026 m., palyginti su 2025 m., planuojamas 22,2 proc. augimas (11 priedas).
88. KAS faktinės išlaidos darbo užmokesčiui metams audituojamuoju laikotarpiu kasmet augo visose personalo kategorijose. 2025 m., palyginus su 2023 m., SNKT padidėjo 47,4 proc.;

¹⁶⁷ Civiliai – tai valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

¹⁶⁸ Krašto apsaugos sistemos 2027–2036 m. planavimo vadovo strateginės kryptys, 12 psl.

darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, – 39,3 proc., o mažiausia PKT – 24,2 proc. ir valstybės tarnautojų – 13,6 proc.) (21 pav.).

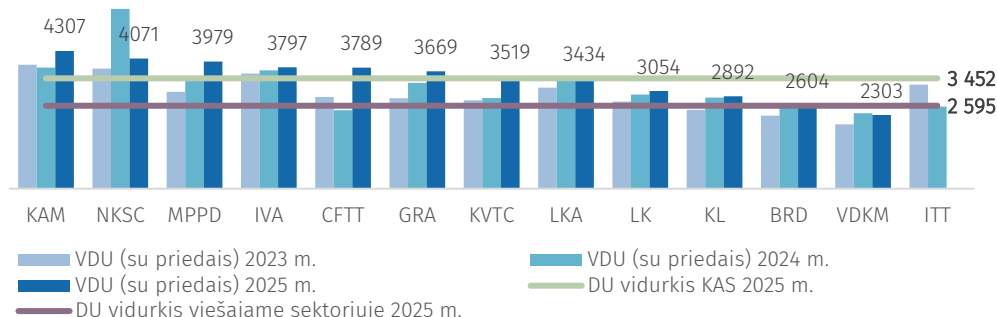
21 pav. 2023–2025 m. panaudoti asignavimai krašto apsaugos sistemos personalo darbo užmokesčiui (tūkst. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

89. Išanalizavę 14 KAS institucijų 2023–2025 m. duomenis apie vidutinę mėnesinę pareiginę algą su priedais¹⁶⁹ (toliau – VDU) pagal VSAKIS,¹⁷⁰ nustatėme, kad 5¹⁷¹ (iš 14) įstaigų, tarp jų ir Lietuvos kariuomenės, VDU buvo mažesnis nei bendras KAS VDU. Pažymėtina, kad 2025 m. 39,9 proc. LK personalo sudarė eiliniai PKT kariai, kurių darbo užmokestis pagal pareigas yra mažesnis, todėl tai turėjo įtakos bendram įstaigos vidurkiui. Skirtumas tarp didžiausio (KAM) ir mažiausio (VDKM) VDU 2025 m. viršijo 2 000 Eur (22 pav.). Nustatėme, kad 2025 m. VDKM 97,9 proc. darbuotojų dirba pagal darbo sutartį, skirtumas gali būti pagrįstas įstaigų atliekamų funkcijų skaičiumi bei pobūdžiu ir veiklos specifika.

22 pav. Krašto apsaugos sistemos institucijų¹⁷² 2023–2025 m. vidutinės pareiginės algos su priedais (bruto, Eur) palyginimas su viešuoju sektoriu

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos (VSAKIS) 2023–2025 m. duomenis bei Oficialiosios statistikos portalo duomenis

90. Nustatėme, kad 2023–2025 m. KAS institucijose darbo užmokestis vidutiniškai išaugo 16 proc., o viešajame sektoriuje – 23 proc.¹⁷³ Tačiau pastebėtina, kad visu audituojamuoju laikotarpiu VDU viešajame sektoriuje buvo mažesnis, pvz., 2025 m. KAS VDU buvo 3 452 Eur,

¹⁶⁹ 2023–2025 m. vidutinė mėnesinė pareiginė alga su priedais (VDU) apskaičiuota taip: metinė kiekvienos KAS institucijos pareiginė alga su priedais ir priemokomis padalinta iš vidutinio įstaigos darbuotojų skaičiaus ir 12 mėn.

¹⁷⁰ Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema (VSAKIS).

¹⁷¹ VDKM, KAM BRD, KL, LK, ITT.

¹⁷² VSAKIS nepateikiami duomenys apie AOTD darbo užmokestį dėl įslaptinimo; duomenys apie GSSC, kuris nuo 2025-04-16 tapo pavaldus KAM; duomenys apie ITT pateikiami tik 2023–2024 m., 2025-01-01 ši įstaiga reorganizuota.

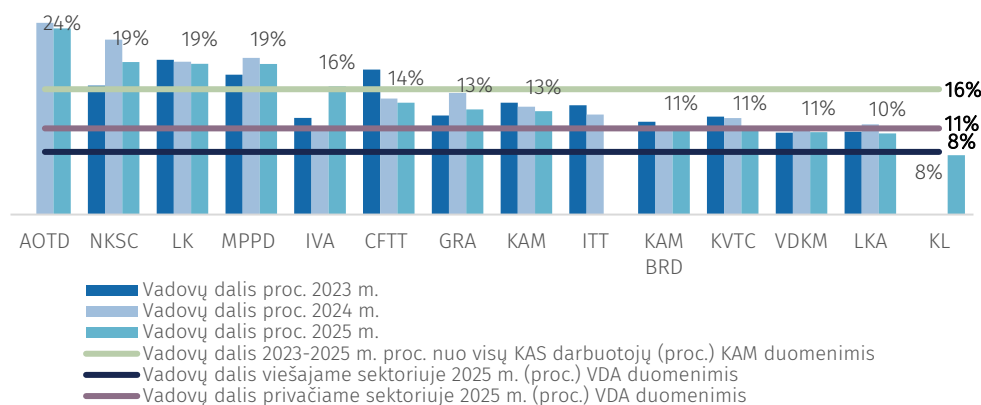
¹⁷³ Prieiga per internetą: [Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas](#) (žiūrėta 2026-04-23).

t. y. 857 Eur didesnis nei viešojo sektoriaus¹⁷⁴ vidurkis (2 595 Eur) (22 pav.).

KAS institucijose vadovų dalis du kartus didesnė nei viešajame sektoriuje, tik 12 proc. vadovaujamų pareigų užima moterys

91. Nustatėme, kad vadovų pareigybių dalis KAS audituojamu laikotarpiu išliko stabili ir sudarė 16 proc. viso personalo skaičiaus. Mažiausia vadovų dalis nustatyta Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjuje (KL) – 8 proc., didžiausia – AOTD (24 proc.). Palyginimui: 2025 m. viešajame sektoriuje vadovai sudarė 8 proc. (27,2 tūkst.), privačiame sektoriuje – 11 proc. (117,6 tūkst.)¹⁷⁵. Vertinant pagal šiuos duomenis, KAS vadovų dalis yra dvigubai didesnė nei bendras viešojo sektoriaus rodiklis (23 pav.). Toks reikšmingas skirtumas gali būti pagrįstas KAS veiklos specifika (valstybės gynybos, karinių ir kitų krašto apsaugos funkcijų atlikimas taikos ir karo sąlygomis; tarptautinis bendradarbiavimas gynybos srityje; kibernetinis saugumas, įslaptintos informacijos apsauga ir kt.). Be to, didžiąja dalimi tokį vadovaujančių darbuotojų skaičių KAS sistemoje lemia LK, kurioje šis rodiklis siekia 19 proc. dėl vykdomos veiklos ir struktūros ypatumų (veikla vykdoma visoje LT teritorijoje, LK sudaro SP, KJP, KOP, SOP, Logistikos valdyba; pvz., į SP sudėtį įeina SP štabas, Pirmoji divizija (vystoma), 2 brigados, kurias sudaro 10 batalionų, inžinerijos batalionas ir mokymo centras ir kt.).

23 pav. Vadovų dalis krašto apsaugos sistemos institucijose 2023–2025 m. (proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos 2026-03-27 pateiktus duomenis

92. KAM teiktais 2025 m. duomenimis, KAS vadovaujamas pareigas ėjo 3 771 vyras ir 523 moterys, t. y. moterys sudarė 12 proc. visų vadovų. Palyginus su 2023 m., jų skaičius padidėjo 1 proc. punktu. KAS 2025 m. tikrosios karo tarnybos karių dirbo 10 proc. moterų, o civilių – 63 proc. moterų (bendrai KAS dirbo 17,5 proc. moterų). 2025 m. viešajame sektoriuje moterys užėmė 61 proc. vadovaujamų pareigų, o privačiame sektoriuje – 33 proc. Moterų įtraukties į sprendimų priėmimą ir vadovaujamas pareigas didinimas KAS atitinka NATO moterų, taikos ir saugumo 2024 m. politikos strateginę kryptį¹⁷⁶. Auditorių nuomone, šio skirtumo paaiškinimas taip pat gali būti KAS veiklos specifika (valstybės gynybos, karinių ir kitų krašto apsaugos funkcijų atlikimas).

¹⁷⁴ Viešasis sektorius apima biudžetines įstaigas, viešąsias įstaigas, įmones, kurių 50 proc. ar daugiau subjekto įstatinio kapitalo sudaro valstybės ar savivaldybės nuosavybė.

¹⁷⁵ Oficialiosios statistikos portalo viešai prieinami duomenys. Prieiga per internetą: [Rodiklių duomenų bazė – Oficialiosios statistikos portalas](#) (žiūrėta 2026-04-24).

¹⁷⁶ NATO politikos „Women, Peace and Security“ strateginė kryptis. 2024 m. Prieiga per internetą: [NATO Policy on Women, Peace and Security \(2024\) | NATO Official text](#) (žiūrėta 2026-04-30).

Didėja vieno kario išlaikymo išlaidos, gerėja jų aprūpinimas ekipuote

93. Nustatėme, kad didžioji dalis žmogiškųjų išteklių yra sutelkta Lietuvos kariuomenėje (RN), kuriai skirti asignavimai sudarė didžiausią KAS personalui išlaikyti skirtų išlaidų dalį: nuo 86,9 proc. 2023 m. iki 87,5 proc. 2025 m. Kasmet didėjo LK sukomplektavimas pagal nustatytus ribinius skaičius bei LK personalui išlaikyti skirtas finansavimas. Didėjo ir vienam kariui išlaikyti skiriami asignavimai: 2025 m., palyginus su 2024 m., padidėjo vidutiniškai 4,12 proc. (atsižvelgiant į tarnybos rūšį, 2025 m. siekė nuo 5,37 iki 39,92 tūkst. Eur) (5 lentelė).

5 lentelė. Vieno kario išlaikymui metams skiriami asignavimai 2024–2025 m., tūkst. Eur

Personalo struktūrinė grupė	2024 m.				2025 m.			
	PKT	SNKT	AKPR	PPKT	PKT	SNKT	AKPR	PPKT
tūkst. Eur, iš jų:	39,16	6,46	2,71	11,39	39,92	6,39	5,37	10,50
darbo užmokestis	28,97	3,48	2,34	-	29,18	3,84	2,58	-
socialinio draudimo įmokos	0,42	0,06	0,04	1,11	0,42	0,07	0,05	0,95
mityba	4,63	0,43	0,33	2,77	4,42	0,52	0,31	2,91
apranga	1,90	2,35	-	2,39	1,90	1,82	2,42	2,28
kita parama	3,24	0,14	-	5,12	3,98	0,14	0,01	4,36

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

94. Lietuvos kariuomenė 2023–2025 m. neužtikrino 1 iš 4 tarnybos rūšių (SNKT) visų karių aprūpinimo ekipuote, o AKPR karių aprūpinimas ekipuote užtikrinamas tik dalyvaujant pratybose, tačiau nėra sukauptas ekipuotės rezervas visiems karo prievolinkams, įtrauktiems į AKPR. Auditorių apskaičiavimu, aprūpinimas 2024 m. užtikrinamas tik apie 10 proc., o 2025 m. – tik 11 proc. viso AKPR rezervo karių. 2025 m. į AKPR įtraukta 33 700 karo prievolinkų, o ekipuotės rezervas sukauptas 3 600 AKPR karių (6 lentelė).

6 lentelė. Informacija apie karių aprūpinimą ekipuote pagal atskiras tarnybos rūšis 2023–2025 m.

Tarnybos rūšis	2023 m. karių, aprūpintų ekipuote, skaičius (proc.)	2024 m. karių, aprūpintų ekipuote, skaičius (proc.)	2025 m. karių, aprūpintų ekipuote, skaičius (proc.)
PKT	Nėra duomenų	100	100
NPPKT	Nėra duomenų	114,2	100
SNKT	Aprūpinti balistiniais šalmais 68; Šarvinėmis liemenėmis 19; Medicinos priemonėmis 25; CBRN priemonėmis 97	Aprūpinti balistiniais šalmais; 100; Šarvinėmis liemenėmis 89; Medicinos priemonėmis 39; CBRN priemonėmis 96	Aprūpinti balistiniais šalmais 95; Šarvinėmis liemenėmis 99; Medicinos priemonėmis 76; CBRN priemonėmis 98
AKPR, dalyvaujantys pratybose	Nėra duomenų	100 (~3 000 vnt.)	100 (~3 600 vnt.)
Visi kariai, įtraukti į AKPR	Nėra duomenų	10 proc. 2024 m. galėjo būti aprūpinti iki 3 000 karių. Į rezervą įtraukti 311 68 kariai	11 proc. 2025 m. galėjo būti aprūpinti iki 3 600 karių. Į rezervą įtraukta 33 700 karių

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją.

Valstybės kontrolė 2025 m. kovo mėn. pabaigė auditą „Lietuvos kariuomenės personalo sukomplektavimas ir karo prievolės administravimas“¹⁷⁷. Jo metu buvo nustatytos SNKT karių neaprūpinimo ekipuote priežastys bei teiktos rekomendacijos joms šalinti, kurių įgyvendinimo terminas dar nesuėjęs.

¹⁷⁷ 2025-03-19 valstybinio audito ataskaita Nr. 4-2 (RN).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Laukiamas audito poveikis: Patobulinus KAS strateginį valdymą, finansų planavimą, naudojimą, kontrolę bei stebėseną, bus nustatytas ilgalaikio finansavimo procentas nuo BVP, atnaujinti pajėgumų plėtros planai, kurie atitiks esamą grėsmių situaciją. Bus nustatyti procesai, kaip krašto apsaugos sistemos finansų valdymas veiks karo ar nepaprastosios padėties metu, ir tai sudarys prielaidas operatyviam ir sklandžiam finansų valdymui. Bus optimizuotas strateginio veiklos plano programų skaičius, kuris leis efektyviai valdyti finansus, tinkamai paskirstyti atsakomybes ir stebėti pasiektus bendrus krašto apsaugos sistemos rezultatus. Bus sukurta informacinė sistema, kuri padidins gynybos planavimo procesų efektyvumą, tikslumą ir operatyvumą, o nustatytos ir vykdomos kontrolės procedūros padės išvengti galimai skubotų ir neracionalių asignavimų panaudojimo metų pabaigoje sprendimų.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas			
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė					
1-asis pagrindinis audito rezultatas ✓ 2025 m. NATO šalys susitarė iki 2035 m. išlaikyti bent 5 proc. BVP gynybos finansavimą. Nors 2026 m. Lietuvoje krašto apsaugos sistemos finansavimas sudaro 5,38 proc. BVP (4,79 mlrd. Eur), tačiau nė viename ilgalaikio planavimo dokumente tai nėra nustatyta.	Didelės svarbos 1. Tam, kad būtų įgyvendinti visi nacionaliniai pajėgumų vystymo planai ir įsipareigojimai NATO, valstybinio / strateginio planavimo lygmens dokumente numatyti krašto apsaugos sistemos finansavimą ne mažiau kaip 5 proc. BVP iki 2035 m.	Valstybinio/strateginio planavimo dokumentuose iki 2035 m. numatytas skirti KAS finansavimas ne mažesnis nei 5 proc. BVP	Nenustatytas	Nustatytas	Krašto apsaugos ministerija	2027-06-30			
							1.1. Įtvirtinti Krašto apsaugos sistemos ilgalaikio finansavimo nuostatą Nacionalinio saugumo strategijoje.	Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
							1.2. Inicijuoti išimtį dėl Krašto apsaugos sistemos ilgalaikio planavimo (10 m. ir daugiau) strateginio valdymo sistemoje.	Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
3-asis pagrindinis audito rezultatas ✓ KAS SPP patvirtintiems 4 prioritetams nėra išskirtas finansavimas nei šioje programoje, nei KAM 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane. ✓ Nė vienoje iš KAM 9 vykdomų programų nėra konkretaus	Didelės svarbos 2. Tam, kad būtų užtikrinamas krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo atsekamumas ir vertinimas, ministerijos strateginiame veiklos plane kiekvienam krašto apsaugos sistemos	KAS SPP prioritetų, kuriems KAM SVP numatytos priemonės, rodikliai ir asignavimai, dalis (proc.)	0	100	Krašto apsaugos ministerija	2028-04-30			

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
uždavinio ar priemonės su suplanuotais skirti asignavimais šiam uždaviniui įgyvendinti. KAM finansus planuoja pagal programinę struktūrą, todėl prioritetams ir uždaviniams įgyvendinti skirti asignavimai yra paskirstomi per 9 programas.	stiprinimo ir plėtros prioritetui numatyti priemonės, rodiklių reikšmės, asignavimus					
	2.1. Patvirtinti KAS programų struktūrą, kuri aiškiai atspindėtų atsakomybės pasidalijimą, optimizuotų krašto apsaugos sistemos finansų valdymą bei užtikrintų veiklos rezultatų įvertinimą ir centralizuotą aprūpinimą.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
	2.2. Atsižvelgiant į naujai patvirtintą KAS programų struktūrą, parengti 2028–2030 m. Krašto apsaugos ministerijos strateginį veiklos plano projektą, kuris užtikrintų informacijos atsekamumą tarp KAS SPP prioritetų ir KAM SVP tikslų, uždavinių, priemonių ir rodiklių				Krašto apsaugos ministerija	2027-10-31
2-asis pagrindinis audito rezultatas <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nepatvirtinti supaprastinti KAS finansų valdymo procesai karo ar nepaprastosios padėties atveju. ✓ KAM yra patvirtinusi aprašą dėl programų sąmatų sudarymo, vykdymo, informacijos apie asignavimų panaudojimo ir biudžeto vykdymo, vadovų ar jų įgaliotų asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimo paskelbus mobilizaciją (RN). Tačiau aprašas nukreipia į biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje bendruosius reikalavimus, t. y. karo padėties ir taikos metu biudžeto planavimo ir finansinės apskaitos tvarka būtų tokia pati. 	Didelės svarbos 3. Siekiant, kad būtų sudarytos prielaidos užtikrinti operatyvų ir sklandų krašto apsaugos sistemos finansų valdymą, nustatyti procesus, kaip krašto apsaugos sistemos finansų valdymas veiks karo ar nepaprastosios padėties metu.	KAS finansų valdymo procesai užtikrina lankstumą ir sklandumą karo/nepaprastosios padėties metu	Nepatvirtinti lankstesni ir/ar sutrumpinti procesai	Patvirtinti lankstesni ir/ar sutrumpinti procesai	Krašto apsaugos ministerija	2028-06-30
	3.1. Teikti siūlymus LR FM dėl teisės aktų, reglamentuojančių valstybės finansinių išteklių valdymą, tikslinimo siekiant supaprastinti teisinį reguliavimą mobilizacijos ar karo padėties metu.				Krašto apsaugos ministerija	2026-09-30
	3.2. Patikslinti krašto apsaugos ministro 2022-03-01 įsakymą Nr. VR-3RN „Dėl Krašto apsaugos sistemos finansinių išteklių planavimo ir perskirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.				Krašto apsaugos ministerija	2027-12-31
4-asis ir 5-asis pagrindiniai audito rezultatai	Didelės svarbos 4. Tam, kad būtų sudarytos sąlygos tinkamai	KAS programų struktūra suformuota pagal funkcinį modelį (išlaikymas, veikla, modernizacija)	Nesuformuota	Suformuota	Krašto apsaugos ministerija	2028-04-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
<p>✓ KAM 2025–2027 m. SVP 59 proc. (13 iš 22) uždavinių dubliuojasi, t. y. kartojasi 6–7 programose iš 9, jų įgyvendinimą matuoja besikartojantys rodikliai. Bendrų KAS uždavinių ir rodiklių išskaidymas skirtingose programose apsunkina jų įgyvendinimą ir stebėseną.</p> <p>✓ KAM programų koordinatoriai atsakingi už jų koordinuojamose programose centralizuotus pirkimus vykdančių, jiems nepavaldžių įstaigų asignavimų panaudojimą ir programų rezultatus, nors neturi įgaliojimų koordinuoti šių veiklų.</p> <p>✓ 2023–2026 m. vidutiniškai daugiau nei 50 proc. asignavimų kasmet skiriama modernizacijai, todėl tai yra reikšminga KAS sritis. KAS plėtra (modernizacija) 2023–2025 m. buvo planuojama visose 9 programose, todėl sudėtinga stebėti visos sistemos modernizacijos rezultatus, planuoti šiam tikslui bendrą finansavimą, nuoseklius ir tarpusavyje suderintus darbus ir paskirti asmenį, atsakingą už išsikeltą bendro tikslo įgyvendinimą. Be to, neatsižvelgiant į reikšmingai padidėjusį gynybos finansavimą, KAS SPP 8 kariuomenės</p>	<p>paskirstyti atsakomybes ir stebėti pasiektus bendrus krašto apsaugos sistemos rezultatus, pakeisti krašto apsaugos sistemos programų struktūrą: optimizuoti programų skaičių, jas formuojant pagal funkcinį modelį (veikla, išlaikymas, modernizacija)</p>	Asignavimų, skirtų KAS plėtrai (modernizacijai), planuojamų KAS programoje, dalis (proc.)	0	100		
		KAS modernizacijos įgyvendinimo lygį matuojančių rodiklių skaičius (vnt.)	8	1		
	4.1. Patvirtinti KAS programų struktūrą, kuri aiškiai atspindėtų atsakomybės pasidalijimą, optimizuotų krašto apsaugos sistemos finansų valdymą bei užtikrintų veiklos rezultatų įvertinimą ir centralizuotą aprūpinimą.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
	4.2. Atsižvelgiant į naujai patvirtintą KAS programų struktūrą, parengti 2028–2030 m. Krašto apsaugos ministerijos strateginį veiklos plano projektą, kuris užtikrintų informacijos atsekamumą tarp KAS SPP prioritetų ir KAM SVP tikslų, uždavinių, priemonių ir rodiklių.				Krašto apsaugos ministerija	2027-10-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
modernizacijos siektinų rodiklių reikšmės liko nepadidintos.						
7-asis pagrindinis audito rezultatas ✓ Nėra informacinės sistemos, skirtos gynybos planavimo (poreikių ir pajėgumų) duomenims valdyti. KAS prioritetinių poreikių sąrašų (2023–2026 m.) duomenys kaupiami ir sisteminami „Excel“ failuose, kuriuose parengtiems dokumentams nenaudojamos el. dokumentų apsaugos ir (ar) užrakinimo funkcijos. Gynybos planavimo (poreikių ir pajėgumų) duomenys valdomi rankiniu būdu perkeliant juos tarp skirtingų dokumentų.	Vidutinės svarbos 5. Siekiant sudaryti sąlygas efektyviau vykdyti finansų ir gynybos planavimo procesus, pereiti nuo „Excel“ sprendimų prie vieningo duomenų valdymo sprendimo	Gynybos planavimo (poreikių ir pajėgumų) procesų, integruotų į vientisą gynybos duomenų valdymą, dalis, (proc.)	0	100	Krašto apsaugos ministerija	2030-12-31
	5.1. Parengti siūlymus dėl modernios informacinės sistemos įsigijimo ir diegimo krašto apsaugos sistemoje ir pateikti juos Gynybos resursų tarybai.				Krašto apsaugos ministerija	2026-08-31
	5.2. Atsižvelgiant į Gynybos resursų tarybos priimtus sprendimus, įsigyti ir įdiegti modernią, integruotą informacinę sistemą krašto apsaugos sistemos gynybos planavimo procesuose.				Krašto apsaugos ministerija	2030-06-30
8-asis pagrindinis audito rezultatas ✓ Ilgalaikis KAS finansų planavimas apskaičiuojamas pirmiesiems 3 m. pagal Finansų ministerijos prognozes, likusiems 7 m. – pagal ministerijos atliktus skaičiavimus ir prielaidas. Vyriausybė 2025 m. patvirtino Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, kuriame nurodytas planuojamas BVP. Šiuose abejuose dokumentuose BVP augimo procentas skiriasi: pvz., ministerijos prognozė 2031 m. – 2,6 proc., o Vyriausybės –	Vidutinės svarbos 6. Siekiant, kad krašto apsaugos sistemos ilgalaikės finansavimo prielaidos būtų grįstos valstybės lygmens finansinių prognozių dokumentu, apskaičiuoti krašto apsaugos sistemos ilgalaikį 10 m. finansų planavimą vadovaujantis Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu	KAS ilgalaikio 10 m. finansų plano ir Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano skirtumas (proc. punktais)	1,3	0	Krašto apsaugos ministerija	2027-06-30
	6.1. KAM vidaus teisės aktuose nusimatyti, kad KAS ilgalaikis finansavimo planavimas grindžiamas Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
4,3 proc., t. y. skiriasi daugiau nei 1,5 karto.						
9-asis pagrindinis audito rezultatas ✓ 16 iš 23 Lietuvos kariuomenės pajėgumų plėtros planai nėra atnaujinti nuo 4 iki 14 metų, neatitinka realių pajėgumų vystymo kryptių ir pajėgumų poreikių. ✓ Lietuvos kariuomenės detaliųjų poreikių 2021–2023 m. (2023–2032 m., 2024–2033 m., 2025–2034 m. planavimo ciklai) sąrašo Sausumos pajėgų prioritetiniai poreikiai sudaryti ne pagal 2017 m. (Manevro sausumoje) ir 2018 m. Teritorinės gynybos) patvirtintus Sausumos pajėgų pajėgumų plėtros planus, o pagal VGT, LRV priimtus sprendimus.	Didelės svarbos 7. Tam, kad besikeičiančioje saugumo situacijoje būtų žinomas aktualus resursų poreikis pajėgumams išvystyti, atnaujinti pajėgumų plėtros planus pagal krašto apsaugos sistemos vystymo kryptis	Pajėgumų, kurių planavimas vyksta pagal atnaujintus pajėgumų plėtros planus, dalis (proc.)	30	100	Krašto apsaugos ministerija	2029-01-30
	7.1. Peržiūrėti Gynybos planavimo procesą, kuris leistų sklandžiai ir efektyviai plėtoti reikiamus pajėgumus greitai kintančios geopolitinės situacijos ir priimamų politinių/karinių sprendimų kontekste, taip pat užtikrinti skaidrų ir pagrįstą gaunamų asignavimų panaudojimą, išaugus gynybos finansavimui.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
	7.2. Priimti atitinkamus sprendimus dėl pajėgumų plėtros planų atnaujinimo pagal peržiūrėtą gynybos planavimo procesą.				Krašto apsaugos ministerija	2027-06-30
10-asis pagrindinis audito rezultatas ✓ 2023–2025 m. nė vienos iš 14 KAS institucijų I–III ketv. panaudoti asignavimai neatitiko suplanuotų: faktinės išlaidos svyravo nuo 39,1 proc. (GRA 2025 m.) iki 99,6 proc. (CFTT 2023 m.).	Vidutinės svarbos 8. Siekiant tolygesnio asignavimų panaudojimo biudžetinių metų eigoje, sukurti papildomas vidaus kontrolės procedūras.	KAS institucijų, kurios per I–III ketvirčius panaudojo skirtus asignavimus tiek, kiek suplanuota ¹⁷⁸ (vnt.)	3	14	Krašto apsaugos ministerija	2028-03-31

¹⁷⁸ Vertinome, kad KAS kasmet panaudoti asignavimai pirmiesiems III ketv. yra lygūs suplanuotiems, kai per pirmuosius tris ketvirčius, rugsėjo 30 d. sąmatos duomenimis, panaudojama ne mažiau kaip 90 proc. suplanuotų asignavimų.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
<p>✓ 2023–2025 m. I–III ketv. asignavimų panaudojimo lygis mažėjo 13,4 proc. punktų (nuo 79,8 proc. iki 66,4 proc.).</p>	8.1. Patikslinti Valstybės biudžeto programų sąmatų vykdymo taisykles, patvirtintas krašto apsaugos ministro 2007-05-01 įsakymu Nr. V-503 „Dėl Valstybės biudžeto programų sąmatų vykdymo taisyklių patvirtinimo“, numatant papildomas einamiesiems biudžetiniams metams skirtų asignavimų naudojimo kontrolės priemones.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
	8.2. Patikslinti Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos Gynybos resursų komiteto darbo reglamentą, patvirtintą krašto apsaugos ministro 2026-06-01 įsakymu Nr. V-498 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Gynybos resursų komiteto sudarymo ir jo darbo reglamento patvirtinimo“, numatant papildomas einamiesiems biudžetiniams metams skirtų asignavimų naudojimo kontrolės priemones.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
<p>11-asis pagrindinis audito rezultatas</p> <p>✓ KAM vidaus teisės aktuose nepakankamai reglamentuota didesnių nei 30 proc. avansinių mokėjimų kontrolė. Identifikuotas reglamentavimo trūkumas dėl avansinių mokėjimų kontrolės mažos vertės (iki 70 tūkst. Eur be PVM) ir AOTD pirkimams: 8 (iš 10) atvejais GRG nebuvo gautas taikant išimtis.</p>	<p>Vidutinės svarbos</p> <p>9. Tam, kad būtų sudarytos sąlygos patikimesniam finansų valdymui, vidaus teisės aktuose reglamentuoti papildomas kontrolės procedūras dėl mažos vertės pirkimų ir visų, didesnių nei 30 proc., Antrojo operatyvinių tarnybų departamento avansinių mokėjimų.</p>	Nustatytos papildomos kontrolės procedūros dėl mažos vertės pirkimų ir visų, didesnių nei 30 proc., Antrojo operatyvinių tarnybų departamento avansinių mokėjimų	Nenustatytos	Nustatytos	Krašto apsaugos ministerija	2027-12-31
	9.1. Vidaus teisės aktuose numatyti periodišką perkančiųjų organizacijų vadovų informavimą apie avansinių mokėjimų galimybes (kasmet artėjant metų pabaigai ir didėjant rizikai atlikti avansinius mokėjimus).				Krašto apsaugos ministerija	2026-10-31
	9.2. Pirkimus vykdančių specialistų kvalifikacijos kėlimo kursų organizavimas.				Krašto apsaugos ministerija	2027-06-30
	9.3. AOTD pirkimų tvarkos aprašo pakeitimas, reglamentuojant sprendimų priėmimo procesus avansinių mokėjimų atvejais.				Krašto apsaugos ministerija	2026-12-31
<p>12-asis pagrindinis audito rezultatas</p> <p>✓ Jaunesniųjų karininkų (kapitonų, kapitonų leitenantų, vyresniųjų leitenantų, leitenantų) metiniai</p>	<p>Vidutinės svarbos</p> <p>10. Siekiant pagrįsto profesinės karo tarnybos karių personalo, apimančio visas kategorijas, planavimo, nustatyti</p>	Planuojama profesinės karo tarnybos, apimančios visas kategorijas, dalis (proc.)	89	100	Krašto apsaugos ministerija	2028-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
ribiniai skaičiai nepatvirtinti nei įstatyme, nei KAS 2024–2030 m. personalo plėtros plane. Nenustatytas jaunesniųjų karininkų poreikis, todėl trūksta aiškumo ir nuoseklumo planuojant personalą ir pagrįstą finansų planavimą. Nežinoma, kiek jų reikės artimiausiu metu. Auditorių skaičiavimu, 2025 m. yra suplanuota 89 proc. visų PKT ¹⁷⁹ .	planinį jaunesniųjų karininkų skaičių.					
	10.1. KAS planavimo vadovo 2028–2037 m. 4 priedo „Didžiausias leistinas Krašto apsaugos sistemos karių ir bendras personalo (finansuojamų pareigybių) skaičius 2028–2037 m.“ parengimas, įtraukiant jaunesniųjų karininkų planinius/ribinius skaičius 10 metų.				Krašto apsaugos ministerija	2027-12-31
	10.2. KAM įsakymo „Dėl didžiausio leistino krašto apsaugos sistemos karinio personalo ir civilinių pareigybių, finansuojamų iš krašto apsaugai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų skaičiaus 2027 m. gruodžio 31 d.“ parengimas, įtraukiant jaunesniųjų karininkų planinius/ribinius skaičius einamiesiems metams.				Krašto apsaugos ministerija	2027-12-31

* Detalūs pokyčių vertinimo rodiklių duomenys pateikti 3 priede „Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys“.

** Priemonės ir terminus joms įgyvendinti, pokyčiui pasiekti ir rodikliams pamatuoti pateikė Krašto apsaugos ministerija.

*** Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytos priemonės ar pokyčių vertinimo rodikliai gali būti tikslinami arba keičiami Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Aktualus priemonių ir pokyčių vertinimo rodiklių sąrašas pateikiamas Valstybės kontrolės atvirose duomenyse www.valstybeskontrolė.lt.

Veiklos audito 2-ojo departamento vadovė

Vilma Maslauskienė

Vyriausioji valstybinė auditorė-audito grupės vadovė

Lina Nalivaikienė

¹⁷⁹ Auditorių skaičiavimu, 2025 m. pradinė reikšmė nustatyta iš KAS 2024–2030 m. personalo plėtros plane numatyto bendro profesinės karo tarnybos karių skaičiaus (13 966) atėmus vyresnius karininkus, generolus ir admirolus; apskaičiuota, kad jaunesnieji karininkai sudaro apie 11 proc. (1 532 / 13 966 × 100), o likusi dalis – 89 proc.

PRIEDAI

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	58
2 priedas.	Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai	60
3 priedas.	Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys	65
4 priedas.	Krašto apsaugos sistemos pajėgumų plėtros planų sąrašas	67
5 priedas.	Centralizuotų asignavimų planavimas ir vykdymas pagal KAS programas 2023–2026 m.	68
6 priedas.	Krašto apsaugos sistemos modernizacijai (plėtrai) skirti asignavimai (tūkst. Eur) pagal programas 2023–2026 m.	69
7 priedas.	2023–2025 m. Vyriausybės nutarimais papildomai Krašto apsaugos ministerijai skirti asignavimai pagal jų šaltinius (tūkst. eurų)	70
8 priedas.	Informacija apie 2023–2025 m. krašto apsaugos sistemoje kasmet panaudotų asignavimų dalį procentais nuo ataskaitiniam laikotarpiui I–III ketv. suplanuotų asignavimų (tūkst. eurų)	71
9 priedas.	NATO valstybių narių išlaidos krašto apsaugos personalui 2023–2025 m. (procentinė dalis)	72
10 priedas.	2023–2025 m. krašto apsaugos sistemos užpildytų pareigybių (sukomplektavimo) analizė	73
11 priedas.	Lietuvos kariuomenei personalo išlaikymui 2023–2026 m. skirtų asignavimų analizė	74

Santrumpos ir sąvokos

AKPR – Aktyvusis personalo rezervas
AOTD – Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas
BRD – Krašto apsaugos ministerijos bendrųjų reikalų departamentas
CFTT – Centralizuota finansų ir turto tarnyba
FinVIS – Krašto apsaugos ministerijos finansinių išteklių valdymo sistema
FM – Finansų ministerija
GRT – Gynybos resursų taryba
GRG – Gynybos resursų grupė
GRA – Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos
GPD – Krašto apsaugos ministerijos Gynybos planavimo departamentas
GSSC – Geopolitikos ir saugumo studijų centras
GŠ – Lietuvos kariuomenės Gynybos štabas
ITT – Informacinių technologijų tarnyba
IVA – Infrastruktūros valdymo agentūra
KAM – Krašto apsaugos ministerija
KAM FBD – Krašto apsaugos ministerijos Finansų ir biudžeto departamentas
KAS – Krašto apsaugos sistema
KAS SPP – Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa
KOP – Lietuvos kariuomenės karinės oro pajėgos
KJP – Lietuvos kariuomenės karinės jūrų pajėgos
KL – Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjus
KVTC – Kertinis valstybės telekomunikacijų centras
LD – Logistikos departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos
LK – Lietuvos kariuomenė
LKA – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija
LKV – Lietuvos kariuomenės vadas
LRVK – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
LV – Lietuvos kariuomenės logistikos valdyba
MPPD – Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas
NKSC – Nacionalinio kibernetinio saugumo centras
NPP – Nacionalinis pažangos planas
NSIP – NATO stiprinimo investicijų programa
NSPA – NATO paramos ir pirkimų agentūra
NSPJ – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas
OSJL – Organizacinės struktūros ir įrangos lentelė, pildoma rengiant pajėgumų plėtros planus
PAL – Personalo aprūpinimo lentelės
PKT – Profesinė karo tarnyba

PPKT – Pradinė privalomoji karo tarnyba (baziniai kariniai mokymai, nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba)

RN – Riboto naudojimo

RNIS – Riboto naudojimo informacinė sistema

SIS – Stebėsenos informacinė sistema

SNKT – Savanoriška nenuolatinė karo tarnyba

SP – Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgos

SVIS – Strateginio valdymo informacinė sistema

SVP – Strateginis veiklos planas

TROG – Tarptautinių ryšių ir operacijų grupė prie Krašto apsaugos ministerijos

VAT – Vadovybės apsaugos tarnyba

VSAT – Valstybės sienos apsaugos tarnyba

VST – Viešojo saugumo tarnyba

VGT – Valstybės gynybos taryba

VGKVG – Visuotinės gynybos ir krizių valdymo grupė prie Krašto apsaugos ministerijos

VPNJP – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas

VDKM – Vytauto Didžiojo karo muziejus

Krašto apsaugos sistema – Lietuvos nacionalinio saugumo sistemos dalis, kurią sudaro valstybės institucijų, kurių paskirtis – saugoti ir ginti valstybės suverenitetą, jos teritorijos neliečiamybę ir vientisumą, vykdyti Lietuvos tarptautinius gynybos ir karinio bendradarbiavimo įsipareigojimus, kitas su krašto apsauga susijusias funkcijas, taip pat šių institucijų įsteigtų įmonių ir įstaigų bei krašto apsaugos reikmėms skirtų karinių teritorijų ir kitų infrastruktūros objektų visuma.

Gynybos resursų taryba – KAM sudaroma kolegija – Gynybos resursų taryba yra ministro patariamoji institucija. KAM ministras taip pat teikia klausimus svarstyti GRT¹⁸⁰. Taryba nagrinėja (išklauso) KAM pagrindinių uždavinių įgyvendinimo klausimus, teikia ministrui siūlymus ir priima sprendimus¹⁸¹.

Gynybos resursų grupė – patariamoji Gynybos resursų tarybos institucija, kuri užtikrina KAS prioritetams ir skiriamais ištekliams pagrįstą gynybos planavimą, iš valstybės biudžeto skiriamų finansinių ir kitų išteklių planavimą, paskirstymą ir naudojimą, koordinuoja investicijų, kito ilgalaikio turto, ginklų ir karinės įrangos projektų įgyvendinimą KAS, svarsto kitus su gynybos planavimu, finansiniais ir kitais ištekliais susijusius klausimus. GRG yra atskaitinga krašto apsaugos ministrui.¹⁸² GRG sudaro gynybos planavimo ir biudžeto pogrupiai¹⁸³.

¹⁸⁰ Vyriausybės 1998-07-23 nutarimu Nr. 924 patvirtinti KAM nuostatai, 27 p.

¹⁸¹ KAM 2022-11-09 įsakymu Nr. V-884 patvirtintas KAM GRT darbo reglamentas, 5 p.

¹⁸² KAM 2001-09-27 įsakymu Nr. V-1461 patvirtintas GRG darbo reglamentas (2021-12-20 įsakymo Nr. V-970 redakcija), 2 ir 3 p.

¹⁸³ Ten pat, 5 p.

Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
1.1. Strateginio planavimo sprendimai, turintys įtakos krašto apsaugos sistemos finansų planavimui, turi atspindėti pasikeitusią šalies saugumo aplinką	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Patvirtintas ilgalaikis planavimo dokumentas, numatantis, kad KAS finansavimas iki 2035 m. bus ne mažesnis kaip 5 proc. BVP ✓ Po reikšmingų saugumo aplinkos pokyčių atlikta / inicijuota Nacionalinio saugumo strategijos peržiūra ✓ Krašto apsaugos ministerija ar jai pavaldžios institucijos yra atlikusios planavimo dokumentų portfelio peržiūrą ✓ Patvirtinta KAS gynybos planavimo politika 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Nacionalinę saugumo strategiją, Nacionalinį pažangos planą, Vyriausybės programos įgyvendinimo planą, Politinių partijų susitarimą, Karinę strategiją, Nacionalinę kibernetinio saugumo plėtros programą, Lietuvos kariuomenės vado koncepciją, Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategiją, Krašto apsaugos ministro gaires, Lietuvos gynybos politikos baltąją knygą, Valstybės gynybos tarybos 2025-01-30 nutarimą Nr. V-7RN „Dėl Lietuvos kariuomenės divizijos vystymo“, KAS 2027–2036 m. planavimo vadovo strategines kryptis; KAM 2019-01-24 įsakymu Nr. V-116 patvirtintą Krašto apsaugos sistemos pajėgumų planavimo metodiką, KAS SPP, Teisėkūros pagrindų įstatymą, Seimo 2026-02-19 nutarimo projektą Nr. 25-16482, kuriuo keičiama Lietuvos Respublikos Seimo 2002-05-28 nutarimu Nr. IX-907 patvirtinta Nacionalinio saugumo strategija <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome duomenis apie 2035 m. KAS finansavimo pokyčius (pagal BVP ir piniginę išraišką); KAM pateiktus duomenis apie planuojamus atnaujinti planavimo dokumentus; 2026 m. galiojančiuose strateginio gynybos planavimo dokumentuose pateiktus duomenis apie KAS numatytą finansavimą <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome nuo 2022 m. vykstančius pokyčius gynybos srityje su Nacionaline saugumo strategija <p>Pokalbis su</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM, LK GŠ, SP, KJP, KOP, LV atstovais
1.2. Trūksta apibrėžtumo, kaip turi būti užtikrinami operatyvūs ir sklandūs krašto apsaugos sistemos finansų valdymo procesai, paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM 2025–2027 m. SVP finansai planuojami atsižvelgiant į KAS SPP uždavinius ✓ Visiems KAS prioritetams numatytas finansavimas KAM 2025–2027 m. SVP ✓ Visiems KAS SPP prioritetams (4) numatytos rodiklių reikšmės KAM 2025–2027 m. SVP ✓ Patvirtintas supaprastintas KAS finansų planavimo procesas karo ar nepaprastosios padėties atveju 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome KAM 2020-12-07 įsakymu Nr. V-947 patvirtintą KAM biudžeto sudarymo procesą ir jo aprašymą, KAM 2022-02-03 įsakymu Nr. V-93 patvirtintus Bendruosius biudžeto projekto rengimo KAS reikalavimus, KAM 2019-09-20 įsakymu Nr. V-800 patvirtintą Gynybos planavimo proceso aprašymą, 2026-01-06 mobilizacijos pratybų „Vyčio skliautas 2025“ ataskaitą, KAS SPP, KAM 2025–2027 m. SVP, KAM 2023–2025 m. veiklos ataskaitas <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome KAM SVP programų uždavinius ir priemones ir jų sąsają su strateginiais KAS SPP uždaviniais, ar KAS SPP rodikliai yra perkeliama į KAM SVP; KAS programavimo lygmens dokumentus; KAS SPP 2025 m. rodiklių duomenis, ar pasiekiamos suplanuotos rodiklių reikšmės; KAM 2025–2027 m. SVP duomenis apie planuojamą finansavimą, KAM pateiktą informaciją apie supaprastintus KAS veikimo procesus ne taikos ar nepaprastosios padėties metu <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome KAS SPP nustatytus rodiklius su KAM SVP rodikliais <p>Pokalbis su</p>

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
2.1. Krašto apsaugos sistemos programų struktūra nepakankamą panaudojimo kontrolę pasiskirstymą	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visų KAS programų uždaviniai ir jų įgyvendinimą matuojantys rodikliai nesidubliuoja ✓ Programos koordinatorius atsakingas už savo ir jam pavaldžių padalinių asignavimų panaudojimą ✓ KAM nustatyta KAS programos koordinatoriaus atliekama asignavimų naudojimo kontrolės tvarka ✓ KAS programų koordinatorius atlieka asignavimų naudojimo kontrolę KAM nustatyta tvarka ✓ KAS padidinus finansavimą, KAS SPP 2024 m. patvirtintų ir į KAM SVP perkeltų visų 8 LK modernizacijos siektinų rodiklių reikšmės buvo padidintos ✓ Lietuvos KAS plėtrai (modernizacijai) skirti visi asignavimai kasmet planuojami vienoje atskiroje programoje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM, LK GŠ atstovais <p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Strateginio valdymo įstatymą, Strateginio valdymo metodiką, KAM ministro 2007-05-16 įsakymu Nr. 503 patvirtintas Valstybės biudžeto programų sąmatų vykdymo taisykles, KAM 2001-02-07 įsakymu Nr. 140 patvirtintas KAS programos koordinatoriaus veiklos reglamento, projekto vadovo veiklos reglamento bei specialisto, vykdančio specialisto biudžetui funkcijas, pareigybės aprašymo rengimo rekomendacijas (suvestinė 2024-06-21 redakcija Nr. V-140, finansų ministro 2023-07-28 įsakymu Nr. 1K-275 patvirtintas Strateginio valdymo sistemoje naudojamų pažangos ir tęstinės veiklos stebėsenos rodiklių nustatymo ir skaičiavimo gaires, Biudžetinių įstaigų įstatymą, KAM 2025–2027 m. SVP <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome KAM 2026–2028 m. SVP uždavinius ir jų įgyvendinimą matuojančius rodiklius, ar jie nesidubliuoja, ar SVP prie konkrečių programų yra nurodyti visi programų vykdytojai; KAM 2025–2027 m. duomenis apie rodiklių reikšmių įgyvendinimą 2025 m., KAS programų koordinatorių apklausos duomenis apie jų atsakomybę už koordinuojamą programą, KAM 2025–2027 m. SVP, KAS programų struktūrą, KAM pateiktą informaciją apie asignavimų planavimą (išskaidymą) skirtingose programose <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome KAM SVP uždavinius, rodiklius ir priemones tarp KAS programų <p>Skaičiavimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome, kokia dalis KAS asignavimų buvo perskirstyta 2023–2025 m.; kiek 2023–2026 m. buvo skirta asignavimų centralizuotiems įsigijimams 2023–2026 m. iš visų KAS skirtų asignavimų; kiek asignavimų skirta KAS plėtrai (modernizavimui) 2023–2026 m. <p>Apklausa</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Apklausėme 10 KAS programų koordinatorių. Apklausoje tiriamoji visuma – 100 proc. Atranka netaikyta. Atsakymus pateikė visi (10) programų koordinatoriai. Apklausoje atliktos priemonės: elektroninės (el. paštu išsiųstos apklausos formos). Pateikti klausimai apie LK pajėgų poreikių formavimą, programų koordinatorių atsakomybes už koordinuojamas programas dėl decentralizuotų ir centralizuotų išteklių panaudojimo kontrolės, apie taikomas asignavimų naudojimo kontrolės priemones, asignavimų panaudojimą paskutinį metų ketv., personalo komplektavimą, FinVIS <p>Pokalbis su</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM, LG GŠ, SP, KJP, KOP, LV atstovais
2.2. Ministerija vykdo krašto apsaugos sistemos prioritetų įgyvendinimo ir jiems skirtą finansavimą stebėseną, tačiau ji yra fragmentiška	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM kasmet vykdo KAS prioritetams skirtų pinigų panaudojimo stebėseną ✓ KAM kasmet stebi KAS prioritetų įgyvendinimą ✓ KAS prioritetinių poreikių sąrašo duomenys tvarkomi informacinėje sistemoje 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Strateginio valdymo įstatymą, Strateginio valdymo metodiką, VPŪP 2023–2025 m. pažangos ataskaitas, XIX Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, KAS SPP, KAM veiklos ataskaitas (2023–2025 m.), krašto apsaugos ministro 2026-01-20 įsakymu Nr. V-53 patvirtintą Metinių veiklos planų ir ataskaitų rengimo tvarkos aprašą, KAM 2024-12-13 įsakymą Nr. V-1229 „Dėl veiklos ir administravimo sričių nustatymo ir pavedimo koordinuoti, kuruoti ir kontroliuoti KAM struktūrinių padalinių ir KAS institucijų veiklą“, Vyriausybės 2023-12-13 nutarimą Nr. 952, kuriuo sudaryta komisija pasirengimui Vokietijos ginkluotųjų pajėgų brigados nuolatiniame buvime Lietuvos Respublikoje koordinuoti; KAM 2023-12-22 įsakymą Nr. 1047, kuriuo sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė Vokietijos

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
		<p>ginkluotųjų pajėgų brigados nuolatiniam buvimui Lietuvos Respublikoje reikalingai civilinei infrastruktūrai ir paslaugoms užtikrinti, KAM 2024-11-15 įsakymą Nr. V-1094, kuriuo sudaryta jungtinė Lietuvos ir Vokietijos gynybos ministerijų darbo grupė, KAM 2026-02-18 įsakymą Nr. V-131, kuriuo sudaryta koordinacinė taryba Lietuvos kariuomenės pirmosios divizijos vystymo stebėsenai ir kontrolei užtikrinti, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą, KAS 2027–2036 m. planavimo vadovo strategines kryptis, KAM finansinių išteklių valdymo informacinės sistemos modernizavimo galimybių studiją (2024 m.), GRT protokolus (2025 m.), KAM 2025-02-03 įsakymu Nr. V-107 patvirtintą KAS 2025 m. planavimo, programų ir biudžeto sudarymo sistemos priemonių įgyvendinimo planą, KAM gynybos ir saugumo pramonės tarybos protokolus (2025 m.), KAM įsakymus dėl pramoninio bendradarbiavimo, KAM 2016-01-19 įsakymu Nr. V-49 patvirtintą KAS institucijų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, kitų ataskaitų ir formų pateikimo grafiko ir KAS institucijų finansinių ataskaitų grafiką</p> <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome KAM pateiktus duomenis apie KAS prioritetų ir jiems skirtą finansavimo stebėseną; kaip ji atliekama, kaip ir (ar) sisteminama informacija, ar paskirti subjektai, atsakingi už stebėsenos vykdymą, KAM VPNJP 2023–2025 m. ataskaitas, KAM veiklos ataskaitas (2023–2025 m.), ar jose pateikiami KAS prioritetų stebėsenos rezultatai, KAM pateiktą informaciją apie prioritetinių poreikių sąrašų sudarymą, kaip KAM užtikrina duomenų patikimumą bei pakeitimų atsekamumą, ar naudojamos dokumentų apsaugos ir užrakinimo funkcijos; KAM pateiktą informaciją apie FinVIS veiklos tęstinumo užtikrinimą ne taikos meto sąlygomis <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome XIX VPNJP 2025–2028 m. veiksmų planą su XIX VPNJP 2025–2028 m. VPNJP KAS veiksmų planu ir nagrinėjome, ar iš VNJP veiksmų bei prioritetų perkelti į KAS VPNJP <p>Pokalbis su</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM, LG GŠ atstovais
3.1. Trūksta tikslesnio ilgalaikio krašto apsaugos sistemos finansų planavimo	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KAS Planavimo vadove ilgalaikis 10 m. finansų planavimas apskaičiuotas vadovaujantis Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu ✓ LK prioritetinių poreikių sąrašas parengtas pagal pajėgumų plėtros planą ✓ Kariuomenės prioritetiniai poreikiai išlieka KAM prioritetiniame poreikių sąraše ✓ Visais atvejais pinigai planuojami pagal prioritetinę eilę 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, KAS planavimo vadovą; KAS 2027–2036 m. planavimo vadovo strategines kryptis; KAM 2019-01-24 įsakymu Nr. V-116 patvirtintą Krašto apsaugos sistemos pajėgumų planavimo metodiką; KAS planavimo vadovą; Sausumos pajėgų plėtros planus <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome, kaip kinta BVP procentinė dalis 2026–2036 m.; KAS 2027–2036 m. finansavimo prielaidas; KAM ir Fiskalinio struktūrinio plano bendrojo vidaus produkto prognozes 2026–2035 m., KAS prioritetinių poreikių sąrašų duomenis; LK detaliųjų poreikių sąrašų duomenis, KAM pateiktą informaciją apie prioritetinių poreikių sąrašų sudarymą <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome KAS planavimo vadove nustatyto ilgalaikio (10 metų) finansų planavimo skaičiavimus su Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniu struktūriniu planu; LK detaliųjų poreikių sąrašus su KAS prioritetinių poreikių sąrašais <p>Atranka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Taikydami nestatistinės atrankos metodą, iš Lietuvos kariuomenės detaliųjų poreikių sąrašų (2023–2032 m. ir 2025–2034 m.) profesiniu sprendimu atsirinkome po 10 didžiausių balų skaičių surinkusių

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
		<p>Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų prioritetinių poreikių. SP poreikiai pasirinkti todėl, kad šie pajėgumai prisideda prie dviejų KAS prioritetų įgyvendinimo: Vokietijos brigados priėmimo Lietuvoje ir Nacionalinės divizijos vystymo. LK detaliųjų poreikių skaičius 2023–2032 m. planavimo ciklui – 521, 2025–2034 m. – 963.</p> <p>Pokalbis su</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM, LK GŠ atstovais
<p>3.2. Svarbu užtikrinti tolygų ir tinkamą krašto apsaugos sistemos finansų panaudojimą</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visais atvejais Vyriausybės nutarimais papildomi asignavimai metų eigoje skiriami gavus argumentuotą prašymą ✓ KAS sistemoje kasmet planuojami asignavimai pirmiems III ketv. sudaro ne mažiau kaip 65 proc. visų asignavimų ✓ Kasmet panaudoti asignavimai pirmiems III ketv. yra lygūs suplanuotiems ✓ Visais pasirinktais atvejais KAM vidaus teisės aktuose reglamentuotas sprendimo priėmimas dėl didesnių nei 30 proc. avansų mokėjimų 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą, Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintas Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, KAM 2007-07-30 įsakymu Nr. 768 patvirtintą pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašą, Vyriausybės 2024-12-13 nutarimo Nr. 1090 „Dėl patobulinto Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto pateikimo LRS“ 2 priedą, Tarptautinio valiutos fondo (IMF) gaires „Guidelines for Public Expenditure Management“, GRG protokolus, KAM 2022-11-09 įsakymu Nr. V-884 patvirtintą KAM GRT darbo reglamentą, KAM 2022-02-03 įsakymu Nr. V-93 patvirtintus Bendrųjų biudžeto projekto rengimo krašto apsaugos sistemoje bendruosius reikalavimus, KAS institucijų programų sąmatas, biudžeto vykdymo ataskaitas <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome Vyriausybės 2025 m. nutarimus, kuriais skirti papildomi skolinti pinigai KAM; KAM, GRA, LK pateiktus duomenis apie 2023–2024 m. papildomai skirtus asignavimus įsigijimams, kurioms biudžetinėms KAS institucijoms jos skirtos ir kiek panaudota; KAM pateiktus duomenis apie Vyriausybės nutarimais papildomai skirtus pinigus 2023–2024 m., kuriems iš anksto buvo teiktas KAM poreikis Finansų ministerijai; informaciją apie audituojamu laikotarpiu priimtus sprendimus dėl poreikio skirti papildomus pinigus konkrečioms įsigijimams; 2023–2025 m. KAS pasirinktų institucijų patvirtintus biudžeto planus ir ketvirtinius asignavimų paskirstymo duomenis; 2023–2025 m. asignavimų panaudojimo per III ketv. duomenis, KAS institucijų biudžeto vykdymo ataskaitas ir duomenis apie faktinį asignavimų panaudojimą pagal ketvirčius; ar faktinės išlaidos sutampa su planuotomis, ar nėra nukrypimų; duomenis apie asignavimų panaudojimo lygį KAS institucijose per I–III ketv; KAM duomenis apie kontrolės procedūras dėl tolygaus asignavimų panaudojimo metų eigoje; didesnių nei 30 proc. avansinių mokėjimų reglamentavimą, NATO šalių gynybos išlaidų analizę 2014–2025 m. <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pagal KAM pateiktus duomenis, lyginome KAM asignavimų perskirstymus 2023–2025 m. eigoje; asignavimų procentinę dalį nuo visų tiems metams suplanuotų su faktiškai panaudotais asignavimais per pirmus III ketv. <p>Pokalbis su</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM, LK GŠ atstovais
<p>3.3. Finansavimo didinimo poveikis krašto apsaugos sistemos personalui – teigiamas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM kasmet vertina KAS institucijų finansavimo poreikį personalo išlaikymui ✓ KAM kasmet KAS institucijoms skiria finansavimą personalo išlaikymui pagal pateiktą poreikį ✓ Kasmet pasiekti KAS personalo 2024–2030 m. plėtros plane patvirtinti skaičiai 	<p>Teisės aktų ir dokumentų peržiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nagrinėjome Biudžeto sandaros įstatymą, KAS SPP, KAS personalo politikos koncepciją; KAM nuostatus; LK nuostatus, Krašto apsaugos sistemos 2027–2036 m. planavimo vadovo strategines kryptis, KAM ministro 2023–2025 m. įsakymus dėl metinių ribinių karių skaičių, KAS 2024–2030 m. personalo plėtros planą, Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymą; GRT ir GRG protokolus, KAM 2023–2025 m.

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos, duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
		<p>SVP, KAM 2023–2025 m. veiklos ataskaitas, KAM 2007-05-16 įsakymu Nr. 503 patvirtintas Valstybės biudžeto programų sąmatų vykdymo taisyklės</p> <p>Duomenų analizė</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizavome KAM duomenis apie visų 14 KAS institucijų 2023–2025 m. pateiktą personalo išlaikymo finansavimo poreikį; informaciją apie KAS personalo išlaikymui suplanuotų asignavimų pokytį 2023–2025 m.; duomenis apie 2023–2025 m. KAM skirtą KAS institucijų prašomą finansavimą personalo išlaikymui; duomenis apie LK pateiktą finansavimo poreikį 2025 m., duomenis apie SNKT ir AKPR 2025 m. aprūpinimą ekipuote, informaciją apie KAM planuojamo personalo finansavimo atitiktį NATO įsipareigojimams, KAM pateiktus duomenis apie karių metinius bendrus ribinius skaičius, ar įvykdytas suplanuotas per metus priimtų karių (SNKT, PKT, PPKT, kariūnų) skaičius; KAS 2024–2030 m. plėtros plane patvirtintus ir faktinius duomenis: kokią dalį 2024–2025 m. sudarė užimtos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (civilių), pareigybės. KAS 2024–2030 m. plėtros plane patvirtintus KAS personalo skaičius nuo 2024 m., duomenis apie 2023 m. suplanuotų ir užimtų civilių pareigybių skaičių KAS <p>Palyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lyginome KAS institucijų personalui skirtų asignavimų pokytį 2023–2025 m., 2023–2025 m. panaudotus asignavimus personalo išlaikymui tarp visų 14 KAS institucijų; 2023–2025 m. LK personalo išlaidų pokyčius; vidutinį darbo užmokestį tarp KAS institucijų su viešojo sektoriaus vidurkiu bei didėjimo tendencijas, lyginome vadovų skaičių tarp KAS institucijų, viešajame ir privačiame sektoriuje <p>Skaičiavimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Skaičiavome, kokią dalį 2025 m. sudarė užimtos karių pareigybės nuo KAM ministro įsakymu tvirtinamo metinio ribinio karių skaičiaus; faktines darbo užmokesčio išlaidas 2023–2025 m. personalui visose kategorijose; skaičiavome 14 KAS institucijų 2023–2025 m. duomenis apie vidutinį mėnesio darbo užmokestį su priedais (VDU bruto) pagal VSAKIS informaciją; kiek asignavimų skirta vieno kario išlaikymui per metus 2024–2025 m. <p>Pokalbis su</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ KAM ir jai pavaldžių įstaigų atstovais, LK, Valstybinės duomenų agentūros (VDA) atstovais

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų valdymas“
3 priedas

Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

1 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Valstybinio/strateginio planavimo dokumentuose iki 2035 m. numatytas skirti KAS finansavimas ne mažesnis nei 5 proc. BVP	KAS SPP prioritetų, kuriems KAM SVP numatytos priemonės, rodikliai ir asignavimai, dalis (proc.)	KAS finansų valdymo procesai užtikrina lankstumą ir sklandumą karo/nepaprastosios padėties metu	KAS programų struktūra suformuota pagal funkcinį modelį (išlaikymas, veikla, modernizacija)	Asignavimų, skirtų KAS plėtrai (modernizacijai), planuojamų KAS programoje, dalis (proc.)	KAS modernizacijos įgyvendinimo lygį matuojančių rodiklių skaičius (vnt.)	
Matavimo vienetas	–	Proc.	–	–	Proc.	Vnt.	
Pradinė reikšmė	Nenustatytas	0	Nepatvirtinti lankstesni ir/ar sutrumpinti procesai	Nesuformuota	0	8	
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-12-31	2025-12-31	2026-04-30	2025-12-31	2026-04-30	2025-12-31	
Siektina reikšmė	Nustatytas	100	Patvirtinti lankstesni ir/ar sutrumpinti procesai	Suformuota	100	1	
Tolerancijos ribos	Gerai	Nustatytas	100	Patvirtinti lankstesni ir/ar sutrumpinti procesai	Suformuota	100	1
	Vidutiniškai	-	70-99	-	-	50-99	7-2
	Blogai	Nenustatytas	69	Nepatvirtinti lankstesni ir/ar sutrumpinti procesai	Nesuformuota	49	8
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2026-12-31	2027-10-31	2027-12-31	2027-10-31	2027-10-31	2027-10-31	
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	KAM duomenys	KAS SPP ir KAM SVP	KAM duomenys	KAM SVP	KAM duomenys/ KAM SVP	KAM duomenys/ KAM SVP	
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	Vertinama, ar valstybinio / strateginio lygmens planavimo dokumente numatytas finansavimas KAS ne mažiau 5 proc. BVP iki 2035 m.	$X = a / b \times 100$; a – KAS SPP prioritetų, kuriems KAM SVP numatytos priemonės, rodikliai ir asignavimai skaičius, b – visų KAS SPP prioritetų skaičius	Vertinama, ar KAS finansų valdymo procesų karo ar nepaprastosios padėties metu atlikimo terminas sutrumpintas, palyginti su taikos metu taikomais procesais	Vertinama, ar KAS programų struktūra suformuota pagal funkcinį modelį (veikla, išlaikymas, modernizacija)	$X = a / b \times 100$; a – asignavimų, skirtų KAS plėtrai (modernizacijai), suplanuotų atskiroje programoje suma, b – visų KAS plėtrai (modernizacijai) skirtų asignavimų suma	Vertinama, ar yra nustatytas bendras (vienas) KAS plėtros (modernizacijos) pažangą matuojantis rodiklis	

2 lentelė. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Gynybos planavimo (poreikių ir pajėgumų) procesų, integruotų į vientisą gynybos duomenų valdymą, dalis, (proc.)	KAS ilgalaikio 10 m. finansų plano ir Lietuvos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano skirtumas (proc. punktais)	Pajėgumų, kurių planavimas vyksta pagal atnaujintus pajėgumų plėtros planus, dalis (proc.)	KAS institucijų, kurios per I–III ketvirčius panaudojo skirtus asignavimus tiek, kiek suplanuota ¹⁸⁴ (vnt.)	Nustatytos papildomos kontrolės procedūros dėl mažos vertės pirkimų ir visų, didesnių nei 30 proc., Antrojo operatyvinių tarnybų departamento, avansinių mokėjimų	Planuojama profesinės karo tarnybos, apimančios visas kategorijas, dalis (proc.)
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.	Vnt.	–	Proc.
Pradinė reikšmė	0	1,3	30	3	Nenustatytos	89
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2026-04-30	2026-04-30	2025-12-31	2025-09-30	2026-04-30	2026-04-30
Siektina reikšmė	100	0	100	14	Nustatytos	100
Tolerancijos ribos	Gerai	0	100	14	Nustatytos	100
	Vidutiniškai	70-99	0,1-0,7	80-99	-	90-99
	Blogai	69	0,8	79	3	Nenustatytos
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2030-06-30	2026-12-31	2028-06-30	2027-09-30	2027-06-30	2027-12-31
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Kasmet	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	KAM duomenys	FM ir KAM duomenys	KAM duomenys	KAM duomenys	KAM duomenys	KAM duomenys
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	$X = a / b \times 100$; a – gynybos planavimo procesų, vykdomų informacinėje sistemoje, skaičius, b – visų gynybos planavimo procesų skaičius	$X = a - b$; a – Finansų ministerijos patvirtintas nominalus BVP, b – KAM apskaičiuotas ilgalaikis nominalus BVP	$X = a / b \times 100$; a – pajėgumų, kurie planuojami pagal atnaujintus pajėgumų plėtros planus, skaičius, b – visų pajėgumų skaičius	Vertinamas KAS institucijų, kurios per I–III ketv. (rugsėjo 30 d. sąmatos duomenimis) panaudojo tiek, kiek suplanuota asignavimų, skaičius	Vertinama, ar KAM vidaus teisės aktuose yra nustatytos papildomos kontrolės procedūros dėl mažos vertės pirkimų ir visų, didesnių nei 30 proc. Antrojo operatyvinių tarnybų departamento avansinių mokėjimų	KAS personalo plėtros plane ir KAM įsakymu nustatytas visų karininkų, įskaitant jaunesnius karininkus, skaičius ¹⁸⁵

¹⁸⁴ Vertinome, kad KAS kasmet panaudoti asignavimai pirmiesiems III ketv. yra lygūs suplanuotiems, kai per pirmuosius tris ketvirčius, rugsėjo 30 d. sąmatos duomenimis, panaudojama ne mažiau kaip 90 proc. suplanuotų asignavimų.

¹⁸⁵ Auditorių skaičiavimu, 2025 m. pradinė reikšmė nustatyta iš KAS 2024–2030 m. personalo plėtros plane numatyto bendro profesinės karo tarnybos karių skaičiaus (13 966) atėmus vyresnius karininkus, generolus ir admiralus; apskaičiuota, kad jaunesnieji karininkai sudaro apie 11 proc. ($1\,532 / 13\,966 \times 100$), o likusi dalis – 89 proc.

Krašto apsaugos sistemos pajėgumų plėtros planų sąrašas

Pajėgumų plėtros planai	Patvirtinimo data	Planuojama parengimo, atnaujinimo, patvirtinimo data
1. Manevro sausumoje (MS), skaidant į atskiras dalis. Anksčiau – Reguliariųjų vienetų manevro sausumoje	2017 m.	2026 m.
2. Netiesioginės ugnies paramos	2017 m.	2026 m.
3. Žvalgybos, stebėjimo, taikinių nustatymo ir išžvalgyimo (ISTAR)	2017 m.	2026 m.
4. Integruotos oro erdvės gynybos (IOEG)	2021 m.	-
5. Kibernetinio saugumo (LT) (KS)	2020 m.	-
6. Strateginės žvalgybos (SŽ)	2020 m.	-
7. Priimančiosios šalies paramos (PŠP)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
ANTROJO PRIORITETO PAJĖGUMAI		
1. Jūrinių operacijų (JO)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
2. Jūrinės aplinkos suvokimo (JAS)	2021 m.	Planuojama atnaujinti 2026 m.
3. Operacijų medicininės paramos (OM)	2021 m.	-
4. Specialiųjų operacijų (SOP)	2018 m.	2026 m.
5. Teritorinės gynybos (TG), anksčiau – Teritorinių vienetų manevro sausumoje	2018 m.	-
6. Karo inžinerijos (KI)	2018 m.	-
7. Tiesioginės logistinės paramos (TLP)	2021 m.	2026 m.
8. Elektromagnetinės kovos (EK)	2020 m.	-
9. Vadaviečių (VP)	2020 m.	-
10. Informacijos perdavimo (IP)	2020 m.	-
KITI PAJĖGUMAI IR JUOS REMIANČIOS PROGRAMOS		
1. Minavimo / išminavimo operacijų jūroje (MOJ), anksčiau – Jūrinių minų kovos minavimas jūroje	2012 m.	2026 m.
2. Strateginės komunikacijos (SK)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
3. Apsaugos nuo cheminio, biologinio, radiologinio ir branduolinio ginklo (CBRB)	2023 m.	-
4. Transportavimo oru pajėgumas (TO) (PPP)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
5. Uosto ir priekrantės gynybos (UPG)	2023 m.	-
6. Bendrosios logistinės paramos (BLP)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
7. Modernaus kario programa (MODKAR)	2021 m.	2026 m.
8. Karo policijos vystymo programa (KPVP)	2022 m.	-
9. Treniruoklių ir mūšio lauko imitacinių sistemų vystymo programa (TMLISVP)	2021 m.	-
10. Institucinės medicinos vystymo programa (IMVP)	2023 m.	-
11. Bazinio karinio rengimo programa (BKRVP)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
12. Poligonų ir karinio mokymo teritorijų programa (PKRP)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.
13. Aviacijos bazės vystymo programa (ABVP)	-	Nepatvirtintas, planuojama parengti 2026 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos finansų valdymas“
5 priedas

Centralizuotų asignavimų planavimas ir vykdymas pagal KAS programas 2023–2026 m.

Programos pavadinimas	2023 m. Centralizuotų planuotų asignavimų dalis (proc.)	2023 m. Centralizuotų įvykdytų asignavimų dalis (proc.)	2024 m. Centralizuotų planuotų asignavimų dalis (proc.)	2024 m. Centralizuotų įvykdytų asignavimų dalis (proc.)	2025 m. Centralizuotų planuotų asignavimų dalis (proc.)	2025 m. Centralizuotų įvykdytų asignavimų dalis (proc.)	2026 m. centralizuotų planuojamų asignavimų dalis (proc.)
Sausumos pajėgos	65,3	65,4	67,8	67,9	79,2	79,2	73,1
Karinės oro pajėgos	56,6	56,7	66,2	66,0	70,1	69,1	77,8
Karinės jūrų pajėgos	63,9	61,7	61,1	58,9	52,7	49,7	70,6
Logistika	74,1	77,6	74,3	74,4	63,8	63,9	73,7
Krašto apsaugos sistemos personalo rengimas	58,0	58,1	41,4	41,6	34,8	34,6	40,7
Specialiųjų operacijų pajėgos	44,9	45,1	26,1	26,2	36,7	36,9	62,8
Krašto apsaugos sistemos veiklos parama	12,6	12,7	12,7	13,1	1,0	1,0	2,4
Lietuvos kariuomenės operacinis valdymas	11,9	11,9	7,5	7,5	13,8	13,9	22,8
Krašto apsaugos ministerijos valdymo programa	0,3	0,3	0,4	0,5	0,0	0,0	0,9

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis (2026-03-20 duomenimis)

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų
valdymas“
6 priedas

Krašto apsaugos sistemos modernizacijai (plėtrai) skirti
asignavimai (tūkst. Eur) pagal programas 2023–2026 m.

Programos pavadinimas	2023 m. skirti asignavimai KAS modernizacijai /plėtrai	2023 m. KAS modernizacijai skirtų asignavimų dalis (proc.)	2024 m. skirti asignavimai KAS modernizacijai /plėtrai	2024 m. KAS modernizacijai skirtų asignavimų dalis (proc.)	2025 m. skirti asignavimai KAS modernizacijai /plėtrai	2025 m. KAS modernizacijai skirtų asignavimų dalis (proc.)	2026 m. skirti asignavimai KAS modernizacijai /plėtrai	2026 m. KAS modernizacijai skirtų asignavimų dalis (proc.)
Sausumos pajėgos	415 963,9	64,5	510 761,8	66,5	1 091 850,7	78,5	917 027,0	71,4
Karinės oro pajėgos	98 535,9	54,4	188 355,1	66,6	236 083,5	68,4	439 019,0	78,4
Karinės jūrų pajėgos	34 161,1	49,9	36 083,4	49,9	26 223,2	38,5	79 846,0	60,5
Logistika	351 916,5	61,2	422 965,1	62,0	289 841,7	51,0	588 454,5	59,1
Krašto apsaugos sistemos personalo rengimas	108 943,0	57,0	74 464,7	42,6	70 845,3	37,7	136 168,4	49,2
Specialiųjų operacijų pajėgos	29 299,0	48,6	13 986,9	29,5	27 252,3	42,7	80 113,0	64,8
Krašto apsaugos sistemos veiklos parama	29 430,9	18,4	45 556,3	16,1	20 715,0	3,2	62 468,0	5,2
Lietuvos kariuomenės operacinis valdymas	13 233,0	12,1	9 946,8	8,7	14 734,0	9,9	39 400,0	19,7
Krašto apsaugos ministerijos valdymo programa	386,0	2,4	176,7	1,0	101,0	0,5	0,0	0,0
Iš viso::	1 081 869,3	53,9	1 302 296,8	53,3	1 777 646,7	51,6	2 342 496	49

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus duomenis (2026-03-20 duomenimis)

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų
valdymas“
7 priedas

2023–2025 m. Vyriausybės nutarimais papildomai Krašto apsaugos ministerijai skirti asignavimai pagal jų šaltinius (tūkst. eurų)

Metai	Lėšų šaltinis 1.1.1.1.5 *	Vyriausybės nutarimų sk. dėl 1.1.1.1.5	Lėšų šaltinis 1.5.1.1.1 **	Vyriausybės nutarimų sk. dėl 1.5.1.1.1	Lėšų šaltinis 1.1.1.1.11***	Vyriausybės nutarimų sk. dėl 1.1.1.1.11	Iš viso (tūkst. Eur)	Iš viso Vyriausybės nutarimų skaičius
2023	225 848	2	6,41	1	-		225 854,41	3
2024	277 050,5	6	301,0		59 380	2	336 731,5	8
2025	800 846,96	4	-		12 000	1	812 846,96	4
Iš viso:	1 303 745,46	11	307,41	1	71 380	3	1 375 432,87	15

*1.1.1.1.5 Valstybės biudžeto lėšos, kai programos sąmata didinama iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, kurios naudojamos viršijant Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas

**1.5.1.1.1 Vyriausybės rezervas

***1.1.1.1.11 Valstybės biudžeto lėšos, skirtos pagalbos priemonėms dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

2025 m. Vyriausybės nutarimais papildomai skirtų pinigų gynybai analizė

Šaltinis	Vyriausybės nutarimas	Paskirtis	Suma (tūkst. Eur)	Iš jų (tūkst. Eur)	Asignavimų paskirtis (turto objektas)	Programa, biudžetinė įstaiga
1.1.1.1.5*	2025-04-23 Nr. 249	KAM 2025-05-07 įsakymas Nr. V-404	187 700	150 000	Pėstininkų kovos mašinų projekto I etapo užbaigimas	Sausumos pajėgos (GRA)
1.1.1.1.5	2025-08-13 Nr. 579			37 700	Vidutinio nuotolio oro gynybos sistemos NASAMS III etapas	Karinės jūrų pajėgos (GRA)
		KAM 2025-08-26 įsakymas Nr. V-796	461 100	461 100	Tankai	Sausumos pajėgos (GRA)
1.1.1.1.5	2025-11-26 Nr. 835	KAM 2025-12-01 įsakymas Nr. V-1136	151 200	31 200	Oro gynybos sistemos „NASAMS“	Karinės oro pajėgos (GRA)
				50 000	Reaktyvinės salvinės sistemos HIMARS	Sausumos pajėgos (GRA)
				70 000	155 mm haubicos „CAESAR“	Sausumos pajėgos (GRA)
1.1.1.1.11 **	2025-12-17 Nr. 919	KAM 2025-12-19 įsakymas Nr. V-1205	12 000	12 000	KAM 12 000 000 (dvylika milijonų) eurų Ukrainos gynybos pramonei remti pagal Krašto apsaugos ministerijos ir Ukrainos atsakingų institucijų sudarytus susitarimus	Karinė pagalba dotacijomis, arba paskolomis arba skolinant įrangą užsienio valstybėms einamiesiems tikslams Ukrainos gynybos pramonei
1.1.1.1.5	2025-12-17 Nr. 919	KAM 2025-12-19 įsakymas Nr. V-1204	846,97	846,97	Žalos atlyginimas AB „Amber Grid“ (dėl patirtos žalos, susijusios su magistralinio dujotiekio Pabradė–Visaginas atstatymu)	LK operacinis valdymas
Iš viso:			812 846,97			

*1.1.1.1.5 Valstybės biudžeto lėšos, kai programos sąmata didinama iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, kurios naudojamos viršijant Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas

**1.1.1.1.11 Valstybės biudžeto lėšos, skirtos pagalbos priemonėms dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų
valdymas“
8 priedas

Informacija apie 2023–2025 m. krašto apsaugos sistemoje kasmet panaudotų asignavimų dalį procentais nuo ataskaitiniam laikotarpiui I–III ketv. suplanuotų asignavimų (tūkst. eurų)

11 iš 14¹⁸⁶ krašto apsaugos sistemos institucijų per pirmuosius tris 2025 m. ketvirčius panaudojo mažiau nei 90 proc. suplanuotų asignavimų (panaudojimas svyravo nuo 39,1 (GRA) iki 86,0 proc. (AOTD)).

Įstaiga	2023 m.			2024 m.			2025 m.		
	Asignavimų planas I–III ketv.	Panaudoti asignavimai	Vykdymas (proc.)	Asignavimų planas I–III ketv.	Panaudoti asignavimai	Vykdymas (proc.)	Asignavimų planas I–III ketv.	Panaudoti asignavimai	Vykdymas (proc.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
KAM	50 655,9	42 220,6	83,4	161 525,3	126 793,8	78,5	504 869,8	402 908,4	79,8
LK	752 776,2	641 446,5	85,2	815 270,5	681 281,7	83,6	943 327,1	774 408,5	82,1**
AOTD	26 617,2	23 880,7	89,7	29 828 200	25 640,6	86,0	30 898,0	26 576,8	86,0
CFTT	637,1	634,6	99,6*	836,8	744,0	88,9	925,7	860,9	93,0*
BRD	2 579,3	1 687,8	65,4	2 306,5	1 811,4	78,5	2 357,1	1 902,7	80,7
IVA	43 479,4	36 316,1	83,5	90 168,4	48 238,5	53,5	57 573,1	39 300,1	68,3**
MPPD	1 813,3	1 619,0	89,3	1 980,1	1 824,4	92,1*	2 221,4	2 062,0	92,8*
VDKM	1 827,8	1 752,9	95,9*	3 362,8	3 173,4	94,4*	2 551,3	2 489,4	97,6*
LKA	18 716,1	13 537,9	72,3	27 915,8	17 433,2	62,5	24 495,3	19 144,9	78,2
GRA	184 539,0	99 023,4	53,7	245 624,4	139 773,5	56,9	828 045,9	323 330,8	39,1**
NKSC	4 363,1	3 072,7	70,4	5 698,4	4 329,9	76,0	6 453,9	5 188,1	80,4
KVTC	9 673,9	8 312,8	85,9	5 596,3	4 339,7	77,6	13 982,7	6 181,3	44,2**
ITT	21 530,3	20 005,8	92,9*	24 596,6	18 996,4	77,2	0,0	0,0	0,0
KL	0	0	0	0	0	0	1 938,0	1 320,7	68,2
GSSC	0	0	0	0	0	0	387,9	230,5	59,4**
iš viso KAS:	1 119 208,6	893 510,9	79,8	1 414 710,1	1 074 380,7	75,9	2 420 027,2	1 605 905,0	66,4

* pažymėtos KAS institucijos, kurių, rugsėjo 30 d. sąmatos duomenimis, asignavimų panaudojimas buvo ne mažiau kaip 90 proc. suplanuotų

** pažymėtos 5 KAS institucijos, kurios buvo pasirinktos detalesnei analizei

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją ir pagal KAM Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2025 m. rugsėjo 30 d. ataskaitos duomenis

¹⁸⁶ 1) Duomenys apie Geopolitikos ir saugumo studijų centrą (GSSC) pateikiami nuo 2025 m. II ketv., nes nuo 2025-04-16 ši įstaiga tapo pavaldi KAM; 2) Duomenys apie Informacinių technologijų tarnybą (ITT) pateikiami 2023–2024 m., nes nuo 2025-01-01 ši įstaiga reorganizuota; 3) Duomenys apie Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų (KL) pateikiami nuo 2025 m., nes ši įstaiga nuo 2024-10-01 pavaldi KAM.

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų
valdymas“
9 priedas

NATO valstybių narių išlaidos krašto apsaugos personalui 2023–2025 m. (procentinė dalis)

Eil. Nr.	Šalis	2023 m.	2024 m.	2025 m.
1	Graikija	60,67	61,2	58,45
2	Kroatija	58,3	58,1	54,31
3	Bulgarija	53,14	55,27	52,79
4	Belgija	49,92	48,34	52,44
5	Rumunija	59,7	45,46	45,23
6	Juodkalnija	58,4	46,22	44,4
7	Italija	62,35	58,42	42,85
8	Šiaurės Makedonija	47,72	49,66	41,00
9	Slovakija	41,81	40,12	38,86
10	Prancūzija	40,35	38,9	38,22
11	Kanada	47,11	45,05	36,02
12	Turkija	44,2	40,14	34,41
13	Albanija	38,37	42,03	33,41
14	Slovėnija	50,13	46,44	31,29
15	Nyderlandai	35,78	37,78	30,57
16	Latvija	32,31	32,41	29,77
17	Jungtinė Karalystė	30,69	30,35	29,25
18	Čekija	42,86	27,79	28,72
19	Vokietija	35,77	31,15	28,2
20	Vengrija	25	24,86	28,2
21	Ispanija	49,3	38,43	27,76
22	Jungtinės Amerikos Valstijos	27,51	26,1	27,31
23	Lenkija	31,91	30,42	26,75
24	Lietuva	32,05	29,98	25,29
25	Estija	24,31	22,14	22,64
26	Norvegija	33,97	31,67	20,45
27	Danija	29,57	27,38	18,93
28	Suomija	23,76	21	17,97
29	Švedija	19,34	14,98	14,45
30	Liuksemburgas	20,43	19,62	11,73
31	Portugalija	63,61	55,15	ND
32	Islandija	ND	ND	ND

ND – nėra duomenų apie Portugalijos ir Islandijos 2025 m. personalo išlaidų procentinę dalį nuo visų gynybos išlaidų.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal NATO 2014-2025 m. analizę 14 psl. Prieiga per internetą (žiūrėta 2026-05-04)
https://www.nato.int/content/dam/nato/webready/documents/finance/def-exp-2025-en.pdf?utm_source=chatgpt.com

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų
valdymas“
10 priedas

2023–2025 m. krašto apsaugos sistemos užpildytų pareigybių (sukomplektavimo) analizė

Personalo kategorija	2023 m.			2024 m.			2025 m.		
	Planas	Faktas	Dalis (proc.)	Planas	Faktas	Dalis (proc.)	Planas	Faktas	Dalis (proc.)
1. Jaunesnieji karininkai, vyresnieji karininkai ir generolai, admiralai, iš jų:	2 843	2 544	89,5	2 931	2562	87,4	2 984	2630	88,1
1.1. Generolai ir admiralai	14	9	64,3	14	10	71,4	22	12	54,5
1.2. Vyresnieji karininkai, iš jų:	1 291	1 114	86,3	1291	1 144	88,6	1 430	1 175	82,2
1.2.1. Pulkininkai ir jūrų kapitonas	66	48	72,7	66	49	74,2	90	52	57,8
1.2.2. Pulkininkai leitenantai ir komandorai	262	233	88,9	262	248	94,7	340	261	76,8
1.2.3. Majorai ir komandorai leitenantai	963	833	86,5	963	847	88,0	1 000	862	86,2
1.3. Jaunesnieji karininkai*	ND	1421	ND	ND	1408	ND	1532*	1443	94,2*
2. Puskarininkiai	6 620	6 235	94,2	6 867	6 491	94,2	7 693	7314	95,1
3. Kareiviai, jūreiviai	3 557	3 080	86,6	3 717	3 348	86,6	3289	3248	98,8
Iš viso profesinės karo tarnybos karių (PKT):	13 020	11859	91,1	13 513	12401	91,8	13966	13 192	94,5
Kariai savanoriai ir kiti savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai (SNKT):	5 850	5397	92,3	5 950	5472	92,0	6 050	5 716	94,5
Iš viso į pratybas ir mokymus pašaukiamų rezervo karių	2 834	2 721	96,0	3810	3655	95,9	6 200	5640	91,0
Iš viso privalomosios pradinės karo tarnybos karių (PPKT)	4 458	4 375	98,1	4 550	4 487	98,6	4495	4 480	99,7
Kariūnai	440	311	70,7	440	303	68,9	440	346	78,6
Valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (civiliai)	3 504	3206	91,5	3 731	3 366	90,2	4117	3 697	89,8
Civiliai, užimantys vadovo pareigas:		348			313			348	
Iš viso KAS	30 106	27 869		31 996	29 684		35 268	33 071	

*ND – nėra duomenų. Teikdami atsakymus apie jaunesnius karininkus (kapitonas, kapitonas leitenantas, vyresnysis leitenantas ir leitenantas), 2026-03-27 pateikė informaciją tik apie užimtas pareigybes, plano nenurodė.

** – auditorių skaičiavimu, iš 2025 m. PKT planuojamos bendros sumos (13 966) atėmus vyresnius karininkus, generolus ir admiralus, jaunesniųjų karininkų planas – 11 proc. (1 532 planas / faktas 1 443). KAM nurodė, kad planuojamų skaičių apie jaunesnius karininkus negali pateikti.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Krašto apsaugos ministerijos pateiktus ir KAS 2024–2030 m. plėtros plano duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Krašto apsaugos sistemos finansų
valdymas“
11 priedas

Lietuvos kariuomenei personalo išlaikymui 2023–2026 m. skirtų asignavimų analizė

Eil. Nr.	Išlaidų sritys	LK Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus (tūkst. Eur)				Pokytis (proc.)		
		2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m. planas	2023–2024 m.	2024–2025 m.	2025–2026 m.
1.	Darbo užmokestis	369 377,0	418 222,9	471 729,6	555 007,0	13,2	12,8	17,7
2.	Socialinio draudimo įmokos	5 709,5	6 367,8	6 876,9	8 046,9	11,5	8,0	17,0
3.	Mitybos išlaidos	63 434,5	69 174,6	84 450,9	113 946,1	9,0	22,1	34,9
4.	Kompensacija už nuosavo automobilio naudojimą	88,3	101,5	100,5	115,9	14,9	-1,0	15,3
5.	Kelionės išlaidų atlyginimas kariams	6 983,0	6 847,0	6 237,9	7 805,6	-1,9	-8,9	25,1
6.	Aprangos ir patalynės įsigijimo išlaidos (be skalbimo)	39 918,3	39 166,4	58 183,5	92 329,9	-1,9	48,6	58,7
7.	Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	2 023,2	2 656,6	4 600,5	3 592,5	31,3	73,2	-21,9
8.	Darbdavių socialinė parama pinigais	55 688,8	65 924,5	83 266,5	95 770,5	18,4	26,3	15,0
10.	Socialinio draudimo išmokos pinigais	16 636,0	19 235,0	21 955,5	24 030,3	15,6	14,1	9,5
11.	Išmokos karo prievolinkams, iki jie įgyja kario statusą	625,0	666,7	690,5	1 069,8	6,7	3,6	54,9
	Personalo išlaikymo išlaidos LK iš viso (tūkst. Eur)	560 484,0	628 363,0	738 092,0	901 714,5	12,1	17,5	22,2
	Dalis nuo KAS personalo išlaidų (proc.)	86,9	86,5	87,5	88,0			

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos kariuomenės Biudžeto išlaidos sąmatos vykdymo 2023–2025 m. metinėse ataskaitose (Forma Nr. 2) pateiktus duomenis bei Krašto apsaugos ministerijos 2026-03-27 ir 2026-04-16 teiktą informaciją

